

ภาษาต่างประเทศมีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน อาหรับ และเขมร มีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ในประเด็นประโยชน์ของภาษาในการทำงาน ดังนี้

ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน (1 คน หรือ 50%) และอาหรับ (2 คน หรือ 50%) เห็นว่าภาษาดังกล่าวมีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด แต่อีกครึ่งหนึ่งเห็นว่ามีในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ประโยชน์ของภาษาสเปนและอาหรับด้านการทำงานยังไม่เด่นชัด สำหรับภาษาเขมร กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนครึ่งหนึ่ง (2 คน หรือ 50%) เห็นว่าภาษาเขมรมีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด หนึ่งคนเห็นว่าภาษาเขมรไม่มีประโยชน์ด้านการทำงานเลย และที่เหลืออีกหนึ่งคนเห็นว่าภาษาเขมรมีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด

สำหรับประโยชน์ของภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ (72 คน หรือ 52.55%) เห็นว่ามีในระดับมากถึงมากที่สุด จะเห็นได้ว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีไม่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนหลายภาษาอันได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี เยอรมัน เกาหลี อาหรับ และเขมร มีความเห็นที่แตกต่างออกไป ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีทุกคน (2 คน หรือ 100%) สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (9 คน หรือ 75%) อาหรับ (3 คน หรือ 75%) และเขมร (3 คน หรือ 75%) และมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (8 คน หรือ 57.14%) เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด สำหรับภาษาเยอรมัน สเปน และเกาหลี กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความเห็นแยกเป็นสองส่วน กึ่งหนึ่งเห็นว่าภาษาเหล่านี้มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด อีกกึ่งหนึ่งเห็นว่ามีในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ประโยชน์ของภาษาเยอรมัน สเปน และเกาหลีในชีวิตประจำวันยังไม่ชัดเจน

เมื่อประมวลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแต่ละภาษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับประโยชน์ด้านต่างๆของภาษาต่างประเทศดังนำเสนอในตารางที่ 4.65 พอลจะตั้งข้อสังเกตเชิงสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 4.65

ตารางที่ 4.65 ประมวลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่เกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่		
	ประโยชน์ด้านการศึกษา	ประโยชน์ด้านการทำงาน	ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
ภาษาอังกฤษ	+	+	+
ภาษาฝรั่งเศส	+	+	-
ภาษาเยอรมัน	+	+	+/-
ภาษาสเปน	+	+/-	+/-
ภาษาอิตาลี	+	+	-
ภาษาจีน	+	+	+
ภาษาญี่ปุ่น	+	+	-
ภาษาเกาหลี	+	+	+/-
ภาษามลายู	+	+	+
ภาษาอาหรับ	+	+/-	-
ภาษาเขมร	+	-	-

+ หมายถึง มากถึงมากที่สุด - หมายถึง น้อยถึงน้อยที่สุด

+/- หมายถึง กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนตอบว่ามากถึงมากที่สุดและน้อยถึงน้อยที่สุดในจำนวนที่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.65 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาษาต่างประเทศทุกภาษามีประโยชน์ด้านการศึกษาในระดับมากถึงมากที่สุด ภาษาที่มีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดมี 8 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และมลายู แต่ภาษาที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียง 3 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ จีน และมลายู ข้อค้นพบนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลการประมวลลำดับสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆในชีวิตประจำวันที่ได้นำเสนอไปแล้ว การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่าภาษาอังกฤษ จีน และมลายูมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่แพร่หลายที่สุดและปรากฏในสื่อที่หลากหลายที่สุด ภาษาจีนเป็นภาษาตะวันออกที่แพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่ง และยังเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในหมู่ชาวจีนในประเทศไทย ส่วนภาษามลายูนับเป็นภาษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในภาคใต้ และเป็นภาษาที่กลุ่มชนมุสลิมในท้องถิ่นภาคใต้จำนวนไม่น้อยใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษ จีน และมลายูมีประโยชน์ในทุกด้านในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่ภาษาสเปน อาหรับ และเขมร มีประโยชน์ในระดับมากถึงมากที่สุดเพียงด้านการศึกษาด้านเดียว สำหรับประโยชน์ด้านการทำงานและในชีวิตประจำวัน ภาษาเขมรมีในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ภาษาอาหรับมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

เช่นกัน ส่วนประโยชน์ด้านการทำงานยังไม่สามารถสรุปได้ สำหรับภาษาสเปนนั้น ประโยชน์ในด้านการงานและในชีวิตประจำวันยังไม่สามารถสรุปได้

1.2.2 แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 4.66 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 4.66 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศจากบุคคลต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศจากบุคคลต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด				
	ครูไทย	ครูชาวต่างประเทศ	พ่อแม่	เพื่อน	บุคคลในวงการบิน/สื่อ
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	51 (78.46%)	43 (66.15%)	36 (55.38%)	30 (46.15%)	28 (43.08%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	7 (58.33%)	4 (33.33%)	1 (8.33%)	9 (75%)	2 (16.67%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	4 (50%)	5 (62.50%)	3 (37.50%)	3 (37.50%)	3 (37.50%)
ภาษาสเปน (N = 2)	-	2 (100%)	1 (50%)	1 (50%)	-
ภาษาอิตาลี (N = 2)	-	2 (100%)	-	-	1 (50%)
ภาษาจีน (N = 12)	9 (75%)	8 (66.67%)	5 (41.67%)	5 (41.67%)	4 (33.33%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	5 (35.71%)	12 (85.71%)	4 (28.57%)	4 (28.57%)	7 (50%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	4 (66.67%)	5 (83.33%)	-	3 (50%)	2 (33.33%)
ภาษามลายู (N = 8)	2 (25%)	4 (50%)	1 (12.50%)	4 (50%)	1 (12.50%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	3 (75%)	1 (25%)	-	1 (25%)	-
ภาษาเขมร (N = 4)	3 (75%)	-	-	3 (75%)	-
รวมทุกภาษา (N = 137)	88 (64.23%)	86 (62.77%)	51 (37.23%)	63 (45.99%)	48 (35.04%)

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดจากครูไทยเป็นจำนวนมากที่สุด (88 คน หรือ 64.23%) ลำดับถัดมา คือ จากครูชาวต่างประเทศ (86 คน หรือ 62.77%) เพื่อน (63 คน หรือ 45.99%) พ่อแม่ (51 คน หรือ 37.23%) และบุคคลในวงการบิน/สื่อ (48 คน หรือ 35.04%) จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดจากครูไทยและครูชาวต่างประเทศมีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดจากเพื่อน พ่อแม่ และบุคคลในวงการบิน/สื่ออย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ เป็นแหล่งแรงจูงใจในการเรียนของ

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่สำคัญกว่าพ่อแม่ เพื่อน และบุคคลในวงการบันเทิง/สื่อ ข้อสรุปนี้สะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนภาษาต่างประเทศมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการกระตุ้นหรือสร้างทัศนคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษา พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ประมาณสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ (51 คน หรือ 78.46%) และสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน (9 คน หรือ 75%) อาหรับ (3 คน หรือ 75%) และเขมร (3 คน หรือ 75%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูไทยในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนทุกคน (ภาษาละ 2 คน หรือ 100%) ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (12 คน หรือ 85.71%) และเกาหลี (5 คน หรือ 83.33%) มากกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน (12 คน หรือ 66.67%) อังกฤษ (43 คน หรือ 66.15%) และเยอรมัน (5 คน หรือ 62.50%) และกึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายู (4 คน หรือ 50%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูชาวต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน อิตาลี เยอรมัน ญี่ปุ่น เกาหลี จีน และมลายูล้วนมีประสบการณ์การเรียนกับครูชาวต่างประเทศ และที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนทุกคนและกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่ และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน เกาหลี จีน และมลายูจำนวนหนึ่งในงานวิจัยนี้ต่างมีครูสอนภาษาเหล่านี้คนแรกเป็นชาวต่างประเทศ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส อาหรับ และเขมรซึ่งได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูไทยในระดับมากถึงมากที่สุดล้วนมีครูคนแรกเป็นชาวไทย ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูผู้สอน ไม่ว่าครูผู้สอนนั้นจะเป็นครูชาวไทยหรือครูชาวต่างประเทศก็ตาม และดูเหมือนครูผู้สอนภาษาต่างประเทศคนแรกจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของผู้เรียนพอสมควร
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่มีผู้เรียนจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่ง (36 คน หรือ 55.38%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากพ่อแม่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพ่อแม่มีประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน และตระหนักในความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงส่งเสริมให้ลูกของตนเรียนภาษาอังกฤษ
3. สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (9 คน หรือ 75%) และเขมร (3 คน หรือ 75%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากเพื่อนในระดับมากถึงมากที่สุด

4. กึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลี (1 คน หรือ 50%) และญี่ปุ่น (7 คน หรือ 50%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากบุคคลในวงการบิน/สื่อในระดับมากถึงมากที่สุดข้อสังเกตนี้สะท้อนอิทธิพลของสื่อหรือบุคคลในวงการบินต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นได้ระดับหนึ่ง
5. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มที่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุดจากแหล่งบุคคลที่หลากหลายที่สุด ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งถึงสามในสี่ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุดจากครูชาวไทย ครูชาวต่างประเทศ และพ่อแม่ การมีแหล่งแรงจูงใจหลายแหล่งย่อมเป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สำคัญ

1.2.3 ทักษะภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะภาษาต่างประเทศต่างๆที่ตนเองมี ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจดังแสดงในตารางที่ 4.67

ตารางที่ 4.67 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่มีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด			
	การฟัง	การพูด	การอ่าน	การเขียน
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	23 (35.38%)	14 (21.54%)	35 (57.81%)	23 (35.38%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	2 (16.67%)	1 (8.33%)	6 (50%)	3 (25%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	3 (37.50%)	3 (37.50%)	4 (50%)	2 (25%)
ภาษาสเปน (N = 2)	1 (50%)	-	2 (100%)	2 (100%)
ภาษาอิตาลี (N = 2)	-	-	1 (50%)	1 (50%)
ภาษาจีน (N = 12)	4 (33.33%)	4 (33.33%)	4 (33.33%)	3 (25%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	4 (28.57%)	5 (35.71%)	8 (57.14%)	10 (71.43%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	3 (50%)	2 (33.33%)	4 (66.67%)	3 (50%)
ภาษามลายู (N = 8)	6 (75%)	3 (37.50%)	7 (87.50%)	5 (62.50%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	1 (25%)	-	3 (75%)	2 (50%)
ภาษาเขมร (N = 4)	-	1 (25%)	3 (75%)	2 (50%)
รวมทุกภาษา (N = 137)	47 (34.31%)	33 (24.09%)	79 (58.09%)	56 (40.88%)

ในภาพรวม จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่เห็นว่าตนเองมีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดมีไม่มากนัก ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนมากที่สุดเห็นว่าตนเองมี คือ

ทักษะการอ่าน โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน (79 คน หรือ 58.09%) เห็นว่าตนเองมีทักษะนี้ในระดับมากถึงมากที่สุด ถัดมาคือทักษะการเขียน กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่ถึงครึ่ง (56 คน หรือ 40.88%) เห็นว่าตนเองมีทักษะการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างประมาณหนึ่งในสาม (47 คน หรือ 34.31%) เห็นว่าตนเองมีทักษะการฟังในระดับมากถึงมากที่สุด ท้ายที่สุด เพียงประมาณหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง (33 คน หรือ 24.09%) เห็นว่าตนเองมีทักษะการพูด

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในงานวิจัยนี้เห็นว่ตนเองมีทักษะหรือความสามารถด้านการอ่านเป็นลำดับแรก ถัดมาคือ ทักษะความสามารถด้านการเขียน และการฟัง ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนถนัดน้อยที่สุดคือทักษะการพูด การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตนเองมีทักษะหรือความสามารถด้านการอ่านซึ่งเป็นทักษะรับสารในลำดับแรก และการที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตนเองมีทักษะหรือความสามารถด้านการพูดซึ่งเป็นทักษะส่งสารในลำดับสุดท้าย น่าจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างมีโอกาสนำมาใช้และฝึกฝนทักษะการอ่านมากกว่าทักษะการพูด นอกจากนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวยังอาจสะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การสอนทักษะการพูดภาษาต่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษาและรายทักษะ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายู (6 คน หรือ 75%) และครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน (1 คน หรือ 50%) และเกาหลี (3 คน หรือ 50%) มีทักษะการฟังในระดับมากถึงมากที่สุด
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษาจำนวนน้อยมาก (ตั้งแต่ 0%-37.50%) มีทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด แม้แต่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่แพร่หลายที่สุด ยังมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 14 คน (21.54%) ที่มีทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างๆขาดโอกาสและบริบทการสื่อสารด้วยการพูด ทำให้ทักษะนี้ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร
3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกภาษายกเว้นภาษาจีนมีทักษะการอ่านในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นจำนวนมาก กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้มีทักษะดังกล่าวเป็นจำนวนมากในลำดับต้นๆ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน (2 คน หรือ 100%) มลายู (7 คน หรือ 87.50%) อาหรับและเขมร (ภาษาละ 3 คน หรือ 75%)
4. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนทุกคน (2 คน หรือ 100%) ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (10 คน หรือ 71.43%) และมลายู (5 คน หรือ 62.50%) และ

ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลี (1 คน หรือ 50%) เกาหลี (3 คน หรือ 50%) อาหรับและเขมร (ภาษาละ 2 คน หรือ 50%) มีทักษะการเขียนในระดับมากที่สุด

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูมีทักษะภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศอื่นๆ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูมีทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนในระดับมากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีโอกาสและบริบทการฝึกฝนและการใช้ภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ทั้งนี้เพราะในแถบภาคใต้ตอนล่างมีการใช้ภาษามลายูเป็นภาษาท้องถิ่น และสำหรับบางคน ภาษามลายูก็อาจเป็นภาษาแรก อย่างไรก็ดี เป็นที่สังเกตว่า ทักษะการพูดซึ่งเป็นทักษะส่งสาร เป็นทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูจำนวนมากมีความถนัดน้อยถึงน้อยที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมพบความเหมือนและแตกต่างในความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะที่น่าสนใจ ดังแสดงในตารางที่ 4.68

ตารางที่ 4.68 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุดแยกตามสถานะการเรียน

ทักษะ ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่มีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุด			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะวิชา เลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะวิชา พื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
การฟัง	13 (41.94%)	21 (32.81%)	13 (30.95%)	47 (34.31%)
การพูด	11 (35.48%)	14 (21.88%)	8 (19.05%)	33 (24.09%)
การอ่าน	24 (77.42%)	36 (56.25%)	19 (46.34%)	79 (58.09%)
การเขียน	19 (61.29%)	24 (37.50%)	13 (30.95%)	56 (40.88%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.68 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกสถานะมีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดในระดับมากที่สุดตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ลำดับทักษะที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ถนัดไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานถนัดทักษะการเขียนและการฟังในลำดับเดียวกัน จากข้อมูลข้างต้น จะสรุปได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกสถานะถนัดมากที่สุดคือ ทักษะการอ่าน และทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกสถานะถนัดน้อยที่สุดคือ ทักษะการพูด

อย่างไรก็ดี ข้อมูลในตารางที่ 4.68 ชี้ให้เห็นความแตกต่างในความเห็นเกี่ยวกับทักษะของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกเห็นว่าตนเองมีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือก และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกมีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเลือกพื้นฐาน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีทักษะความสามารถทางภาษาที่ตนเองเรียนมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้สมเหตุสมผล เพราะอยู่บนฐานความจริงที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกเป็นกลุ่มที่ผ่านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด และน่าจะเป็นกลุ่มที่มีความถนัดทางภาษาต่างประเทศมากที่สุด อย่างไรก็ดี ข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกที่เห็นว่าตนเองมีทักษะต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจนัก ดังจะเห็นได้จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกที่เห็นว่าตนเองมีทักษะการฟังและการพูดในระดับมากถึงมากที่สุดซึ่งมีไม่ถึงกึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกที่มีทักษะการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุดก็มีไม่มากนัก (19 คน หรือ 61.29%) ทักษะเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกจำนวนมากถึงประมาณสามในสี่ (24 คน หรือ 77.42%) มีในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน

1.2.4 ความต้องการในการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 4.69 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน

ตารางที่ 4.69 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ต้องการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่ต้องการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด			
	การฟัง	การพูด	การอ่าน	การเขียน
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	55 (84.62%)	63 (96.92%)	56 (86.15%)	56 (86.15%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	10 (83.33%)	12 (100%)	10 (83.33%)	11 (91.67%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	7 (87.50%)	7 (87.50%)	8 (100%)	8 (100%)
ภาษาสเปน (N = 2)	1 (50%)	2 (100%)	1 (50%)	1 (50%)
ภาษาอิตาเลียน (N = 2)	2 (100%)	2 (100%)	2 (100%)	2 (100%)
ภาษาจีน (N = 12)	12 (100%)	12 (100%)	12 (100%)	12 (100%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	14 (100%)	14 (100%)	14 (100%)	14 (100%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	6 (100%)	6 (100%)	5 (83.33%)	6 (100%)
ภาษามลายู (N = 8)	5 (62.50%)	8 (100%)	6 (75%)	6 (75%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	4 (100%)	4 (100%)	3 (75%)	3 (75%)
ภาษาเขมร (N = 4)	4 (100%)	4 (100%)	4 (100%)	4 (100%)
รวมทุกภาษา (N = 137)	120 (87.59%)	134 (97.81%)	121 (88.32%)	123 (89.78%)

ในภาพรวม จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ต้องการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวนมาก ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างเกือบทุกคน (134 คน หรือ 97.81%) ต้องการปรับปรุงในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ทักษะการพูด ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงในระดับมากถึงมากที่สุดในลำดับถัดมา คือ ทักษะการเขียน (123 คน หรือ 89.78%) การอ่าน (121 คน หรือ 88.32%) และการฟัง (120 คน หรือ 87.59%) จะสังเกตได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการปรับปรุงสองลำดับแรกเป็นทักษะการส่งสาร ในขณะที่สองลำดับหลังเป็นทักษะการรับสาร ข้อค้นพบซึ่งได้รายงานไปแล้วในตารางที่ 4.68 ที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ในจำนวนไม่มากนักสามารถอธิบายข้อค้นพบนี้ได้ระดับหนึ่ง กล่าวคือ การที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนมากต้องการปรับปรุงทักษะต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด น่าจะเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่าตนเองขาดทักษะความสามารถเหล่านั้นนั่นเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนมากที่สุดต้องการปรับปรุงทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการปรับปรุงทักษะการเขียน การอ่าน และการฟังมีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการปรับปรุงทักษะการพูดอย่างเห็นได้ชัด ข้อมูลนี้สอดคล้องกับข้อมูลซึ่งได้นำเสนอไปแล้วในตารางที่ 4.68 ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนน้อยที่สุดมีทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจตีความได้ว่า กลุ่ม

ตัวอย่างผู้เรียน ไม่นัดหรือขาดทักษะความสามารถด้านการพูด มีความต้องการและเห็นความจำเป็นของการพัฒนาทักษะการพูดภาษาต่างประเทศมากกว่าทักษะอื่นๆอย่างเห็นได้ชัด

ข้อสังเกตเหล่านี้ นอกจากจะสะท้อนอัตราส่วนความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแล้ว ยังอาจสะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การสอนทักษะภาษาต่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมดังแสดงในตารางที่ 4.70 พบว่าไม่มีความแตกต่างในความต้องการในการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะ ข้อค้นพบนี้ย่อมยืนยันความชัดเจนและความเป็นเอกฉันท์ในความต้องการปรับปรุงทักษะการพูดภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกสถานะได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 4.70 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ต้องการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด แยกตามสถานะการเรียนรู้

ทักษะ ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่ต้องการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะวิชา เลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะ วิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
การฟัง	26 (83.87%)	58 (90.63%)	36 (85.71%)	120 (87.59%)
การพูด	30 (96.77%)	63 (98.44%)	41 (97.62%)	134 (97.81%)
การอ่าน	24 (77.42%)	59 (92.19%)	38 (90.48%)	121 (88.32%)
การเขียน	26 (83.87%)	61 (95.31%)	36 (85.71%)	123 (89.78%)

1.2.5 การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆ

ตารางที่ 4.71 นำเสนอผลการวิเคราะห์จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด และผลการจัดลำดับกิจกรรมเหล่านี้

ตารางที่ 4.71 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด

กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมในระดับมากถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ	ฝรั่งเศส	เยอรมัน	สเปน	อิตาลี	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	มลายู	อาหรับ	เขมร	รวมทุกภาษา
		(N = 65)	(N = 12)	(N = 8)	(N = 2)	(N = 2)	(N = 12)	(N = 14)	(N = 6)	(N = 8)	(N = 4)	(N = 4)	(N = 137)
สอบในชั้นเรียน	จำนวน	57	11	7	2	2	12	13	6	8	4	3	125
		87.69%	91.67%	87.50%	100%	100%	100%	92.86%	100%	100%	100%	75%	91.24%
	ลำดับ	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน	จำนวน	55	11	8	2	2	9	13	6	7	3	2	118
		84.62%	91.67%	100%	100%	100%	75%	92.86%	100%	87.50%	75%	50%	86.13%
	ลำดับ	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2
ฟังเพลง	จำนวน	46	2	1	1	1	7	11	4	3	-	-	76
		70.77%	16.67%	12.50%	50%	50%	58.33%	78.57%	66.67%	37.50%			55.47%
	ลำดับ	3	5	5	2	2	3	2	2	5	-	-	3
สอบเพื่อเรียนต่อ	จำนวน	45	6	4	-	-	6	4	2	3	-	2	72
		69.23%	50%	50%			50%	28.57%	33.33%	37.50%		50%	52.55%
	ลำดับ	4	2	4	-	-	4	4	4	5	-	2	4
ทำงาน	จำนวน	29	5	4	1	2	4	9	6	4	-	1	65
		44.62%	41.67%	50%	50%	100%	33.33%	64.29%	100%	50%		25%	47.45%
	ลำดับ	6	3	4	2	1	5	3	1	4	-	3	5
สนทนากับเจ้าของภาษา	จำนวน	18	4	6	-	2	3	9	4	5	-	-	51
		27.69%	33.33%	75%		100%	25%	64.29%	66.67%	62.50%			37.23%
	ลำดับ	7	4	3	-	1	6	3	2	3	-	-	6
เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา	จำนวน	12	5	4	2	1	3	9	3	3	2	3	47
		18.46%	41.67%	50%	100%	50%	25%	64.29%	50%	37.50%	50%	75%	34.31%
	ลำดับ	8	3	4	1	2	6	3	3	5	3	1	7
ดูหนัง	จำนวน	34	-	-	-	-	3	4	1	1	-	-	43
		52.31%					25%	28.57%	16.67%	12.50%			31.39%
	ลำดับ	5	-	-	-	-	6	4	5	6	-	-	8

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวนตามลำดับดังนี้

1. สอบในชั้นเรียน (125 คน หรือ 91.24%)
2. ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (118 คน หรือ 86.13%)
3. ฟังเพลง (76 คน หรือ 55.47%)
4. สอบเพื่อเรียนต่อ (72 คน หรือ 52.55%)
5. ทำงาน (65 คน หรือ 47.45%)
6. สนทนากับเจ้าของภาษา (51 คน หรือ 37.23%)
7. เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา (47 คน หรือ 34.31%)
8. ดูหนัง (43 คน หรือ 31.39%)

จะสังเกตได้ว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดทั้งสองลำดับแรกล้วนอยู่ในบริบทชั้นเรียน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนก็ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมอื่นๆด้วย ถึงแม้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในกิจกรรมเหล่านี้จะไม่อยู่ในอัตราส่วนที่มากเหมือนกิจกรรมในสองลำดับแรกในบรรดากิจกรรมเหล่านี้ กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งทำในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ฟังเพลง และสอบเพื่อเรียนต่อ กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่งทำในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ทำงาน และกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเพียงประมาณหนึ่งในสามทำในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ สนทนากับเจ้าของภาษา เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา และดูหนัง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษา พบข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน สเปน อิตาลี และเกาหลีทุกคนใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในการฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่ภาษาเขมรมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเพียงครั้งหนึ่งที่ใช้ในการฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อสังเกตนี้อาจตีความได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาเยอรมัน สเปน อิตาลี และเกาหลี ผู้สอนได้ใช้ภาษาเหล่านี้เป็นสื่อในการสอนและได้สอนเพื่อนำภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารโดยแท้จริง สำหรับภาษาเขมร อาจเป็นไปได้ว่า ผู้สอนไม่ได้ใช้ภาษาเขมรเป็นสื่อในการสอนมากเท่าผู้สอนภาษาเยอรมัน สเปน อิตาลี และเกาหลี และในการสอนก็อาจสอนโดยไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อนำภาษาเขมรไปใช้เพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ใช้ภาษาในการฟังเพลง ดูหนัง และสอบเพื่อเรียนต่อในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นจำนวนมากกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ ข้อสังเกตนี้ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ หากพิจารณาความแพร่หลายของภาษาอังกฤษ

ในเพลงและภาพยนตร์ในสังคมไทย ตลอดจนความจริงที่ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นสำหรับการสอบเพื่อศึกษาต่อ

3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีและเกาหลีทุกคนใช้ภาษาดังกล่าวในการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด
4. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีทุกคน สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน (6 คน หรือ 75%) และมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลี (4 คน หรือ 66.67%) ญี่ปุ่น (9 คน หรือ 64.29%) และมลายู (5 คน หรือ 62.50%) ใช้ภาษาเหล่านี้ในการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อสังเกตนี้สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้มีโอกาสครูผู้สอนเป็นชาวต่างประเทศ หรือมีโอกาสสัมผัสเจ้าของภาษานอกบริบทชั้นเรียน ทำให้มีโอกาสใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในการสนทนากับเจ้าของภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมในแง่จำนวนและรายการกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแต่ละภาษาส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งใช้ในระดับมากถึงมากที่สุด ทำให้ได้ภาพอัตราการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแต่ละภาษาที่ชัดเจนขึ้น ดังนำเสนอในตารางที่ 4.72

ตารางที่ 4.72 จำนวนและรายการกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด	
	จำนวนกิจกรรม	รายการกิจกรรมและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำกิจกรรม
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	6	สอบในชั้นเรียน (13 คน หรือ 92.86%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (13 คน หรือ 92.86%) ฟังเพลง (11 คน หรือ 78.57%) ทำงาน สนทนากับเจ้าของภาษา (9 คน หรือ 64.29%) เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา (9 คน หรือ 64.29%)
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	5	สอบในชั้นเรียน (57 คน หรือ 87.69%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (55 คน หรือ 84.62%) ฟังเพลง (46 คน หรือ 70.77%) สอบเพื่อเรียนต่อ (45 คน หรือ 69.23%) ดูหนัง (34 คน หรือ 52.31%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	5	สอบในชั้นเรียน (6 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน ทำงาน (6 คน หรือ 100%) ฟังเพลง (4 คน หรือ 66.67%) สนทนากับเจ้าของภาษา (4 คน หรือ 66.67%)
ภาษาอิตาลี (N = 2)	4	สอบในชั้นเรียน (2 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน ทำงาน สนทนากับเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)

ภาษาสเปน (N = 2)	3	สอบในชั้นเรียน (2 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)
------------------	---	--

ตารางที่ 4.72 จำนวนและรายการกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ในระดับมากถึงมากที่สุด (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ ใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด	
	จำนวน กิจกรรม	รายการกิจกรรม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำกิจกรรม
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	3	ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (8 คน หรือ 100%) สอบในชั้นเรียน (7 คน หรือ 87.50%) สนทนากับเจ้าของภาษา (6 คน หรือ 75%)
ภาษาจีน (N = 12)	3	สอบในชั้นเรียน (12 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (9 คน หรือ 75%) ฟังเพลง (7 คน หรือ 58.33%)
ภาษามลายู (N = 8)	3	สอบในชั้นเรียน (8 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (7 คน หรือ 87.50%) สนทนากับเจ้าของภาษา (5 คน หรือ 62.50%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	2	สอบในชั้นเรียน (11 คน หรือ 91.67%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (11 คน หรือ 91.67%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	2	สอบในชั้นเรียน (4 คน หรือ 100%) ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน (3 คน หรือ 75%)
ภาษาเขมร (N = 4)	2	สอบในชั้นเรียน (3 คน หรือ 75%) เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา (3 คน หรือ 75%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.72 ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีกิจกรรมการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่หลากหลายที่สุด กล่าวคือ มีถึง 6 กิจกรรม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีกิจกรรมการใช้ภาษาหลากหลายรองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและเกาหลี เป็นที่น่าสังเกตว่ากิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนสามกลุ่มนี้มีทั้งกิจกรรมที่อยู่ในและนอกบริบทการเรียนในชั้นเรียน เช่น ดูหนัง ฟังเพลง และทำงาน เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีกิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศไม่หลากหลาย คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส อาหรับ และเขมรส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในการทำกิจกรรมเพียง 2 กิจกรรม และกิจกรรมส่วนใหญ่จำกัดอยู่ในบริบทการเรียนในชั้นเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดแยกตามสถานะการเรียน พบข้อมูลที่น่าสนใจดังนำเสนอในตารางที่ 4.73

ตารางที่ 4.73 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดแยกตามสถานะการเรียน

กิจกรรม	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมในระดับมากถึงมากที่สุด			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะ วิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
สอบในชั้นเรียน	30 (96.77%)	60 (93.75%)	35 (83.33%)	125 (91.24%)
ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน	30 (96.77%)	56 (87.50%)	32 (76.19%)	118 (86.13%)
ฟังเพลง	16 (51.61%)	30 (46.88%)	30 (71.43%)	76 (55.47%)
สอบเพื่อเรียนต่อ	15 (48.39%)	28 (43.75%)	29 (69.05%)	72 (52.55%)
ทำงาน	19 (61.29%)	31 (48.44%)	15 (35.71%)	65 (47.45%)
สนทนากับเจ้าของภาษา	20 (64.52%)	25 (39.06%)	6 (14.29%)	51 (37.23%)
เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา	13 (41.94%)	28 (43.75%)	6 (14.29%)	47 (34.31%)
ดูหนัง	8 (25.81%)	12 (18.75%)	23 (54.76%)	43 (31.39%)

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะที่ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด พบข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน (19 คน หรือ 61.29%) และสนทนากับเจ้าของภาษา (20 คน หรือ 64.52%) มากที่สุด กล่าวคือ มากกว่าประมาณ 1-2 เท่าของจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า นักศึกษามีโอกาสใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในการฝึกงานตามหลักสูตรกำหนด นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมักจะมีโอกาสเรียนกับผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษา เงื่อนไขทั้งสองประการนี้จะทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีอัตราส่วนจำนวนผู้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานและสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุดที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในการสนทนากับเจ้าของภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา (กิจกรรมละ 6 คน หรือ 14.29%) น้อยที่สุดอย่างเห็นได้ชัด ข้อสังเกตนี้สะท้อน

ตารางที่ 4.74 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่เห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (ต่อ)

กิจกรรม		กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ											
		ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ (N = 65)	ฝรั่งเศส (N = 12)	เยอรมัน (N = 8)	สเปน (N = 2)	อิตาลี (N = 2)	จีน (N = 12)	ญี่ปุ่น (N = 14)	เกาหลี (N = 6)	มลายู (N = 8)	อาหรับ (N = 4)	เขมร (N = 4)	รวมทุก ภาษา (N = 137)
พูดหน้าชั้นเรียน/ ในที่ประชุม	จำนวน	41 63.08%	10 83.33%	7 87.50%	2 100%	1 50%	10 83.33%	9 64.29%	4 66.67%	6 75%	2 50%	2 50%	94 68.61%
	ลำดับ	3	2	1	1	2	1	3	3	1	1	2	3
เล่นเกมทางภาษา	จำนวน	40 61.54 %	11 91.67%	6 75%	2 100%	2 100%	5 41.67%	7 50%	4 66.67%	1 12.50%	1 25%	4 100%	83 60.58%
	ลำดับ	4	1	2	1	1	5	5	3	4	2	1	4
เล่าเรื่อง	จำนวน	31 47.69 %	10 83.33%	7 87.50%	2 100%	1 50%	4 33.33%	8 57.14%	3 50%	3 37.50%	1 25%	2 50%	72 52.55%
	ลำดับ	5	2	1	1	2	6	4	4	2	2	2	5
เล่นละคร	จำนวน	28 43.08 %	9 75%	6 75%	2 100%	1 50%	7 58.33%	8 57.14%	5 83.33%	3 37.50%	-	1 25%	70 51.09%
	ลำดับ	6	3	2	1	2	4	4	2	2	-	3	6
ทายปัญหา	จำนวน	21 32.31 %	8 66.67%	4 50%	1 50%	2 100%	4 33.33%	5 35.71%	4 66.67%	2 25%	1 25%	2 50%	54 39.42%
	ลำดับ	7	4	3	2	1	6	6	3	3	2	2	7

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดตามลำดับจำนวนผู้ให้ความเห็นดังนี้ คือ

1. การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ (102 คน หรือ 74.45%)
2. การร้องเพลง (96 คน หรือ 71.11%)
3. การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ประชุม (94 คน หรือ 68.61%)
4. การเล่นเกมทางภาษา (83 คน หรือ 60.58%)
5. การเล่าเรื่อง (72 คน หรือ 52.55%)
6. การเล่นละคร (70 คน หรือ 51.09%)

7. การทนายปัญหา (54 คน หรือ 39.42%)

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่ากิจกรรมใน 6 ลำดับแรกมีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด แต่สำหรับกิจกรรมการทนายปัญหาซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้ายนั้น มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 39.42% ที่เห็นว่ามีความประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ จะสังเกตได้ว่า กิจกรรมในสองลำดับแรกเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยตนเอง นอกชั้นเรียน ในขณะที่กิจกรรมในลำดับที่ 3-7 เป็นกิจกรรมที่ทำในชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษา พบข้อสังเกตดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษาส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่ามีความประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ประชุม
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี และเกาหลีจำนวนกึ่งหนึ่งหรือมากกว่ากึ่งหนึ่งเห็นว่าทุกกิจกรรมมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี และเกาหลีเห็นประโยชน์ของทุกกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียน
3. ส่วนน้อยของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายู (12.50%-37.50%) และส่วนน้อยของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ (0%-25%) เห็นว่าทุกกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ประชุม มีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูและอาหรับไม่เห็นประโยชน์ของการร้องเพลง การเล่นเกมทางภาษา การเล่าเรื่อง การเล่นเกม การทนายปัญหาในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษามลายูและอาหรับ การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูและอาหรับไม่เห็นประโยชน์ของกิจกรรมเหล่านี้ในการช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา อาจเป็นเพราะไม่มีโอกาสได้ทำกิจกรรมดังกล่าวมากนัก จึงไม่เห็นประโยชน์ข้อสังเกตนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่างได้ในระดับหนึ่ง
4. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (21 คน หรือ 32.31%-31 คน หรือ 47.69%) เห็นว่าการเล่าเรื่อง การเล่นเกม และการทนายปัญหามีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ในทำนองเดียวกัน กลุ่ม

ตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (4 คน หรือ 33.33%-5 คน หรือ 41.67%) เห็นว่าการเล่นเกมทางภาษา การเล่าเรื่อง และการทนายปัญหาที่มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (5 คน หรือ 35.71%) เห็นว่าการทนายปัญหาที่มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรเพียงคนเดียว (25%) เห็นว่าการร้องเพลง และการเล่นละคร มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ จีน และญี่ปุ่นส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการทนายปัญหาในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและเขมรส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการเล่นละครในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเขมร กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและจีนส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการเล่าเรื่องในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและจีน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการเล่นเกมทางภาษาในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาจีน และท้ายที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการร้องเพลงในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเขมร

การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในงานวิจัยนี้มีความเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ อันได้แก่ การร้องเพลง การเล่นเกมทางภาษา การเล่าเรื่อง การเล่นละคร และการทนายปัญหาในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ น่าจะสะท้อนและยืนยันแนวคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างผู้เรียน (individual learner differences) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในงานวิจัยนี้อาจมีบุคลิกภาพ ความเชื่อ ทักษะคติ ความสนใจ ลีลาการเรียนรู้ (learning styles) ประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนความคุ้นเคยกับกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการสอนของครูผู้สอนที่ไม่เหมือนกัน ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในหลายแง่มุมเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมดังกล่าวในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศที่ต่างกันไป

1.2.7 ความต้องการในการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศในต่างประเทศ

ตารางที่ 4.75 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับความต้องการในการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศในต่างประเทศ

ตารางที่ 4.75 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับความต้องการในการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศในต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นในระดับต่างๆเกี่ยวกับความต้องการในการฝึกทักษะภาษาในต่างประเทศ		
	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	-	6 (9.23%)	59 (90.77%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	-	1 (8.33%)	11 (91.67%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	-	-	8 (100%)
ภาษาสเปน (N = 2)	-	-	2 (100%)
ภาษาอิตาเลียน (N = 2)	-	-	2 (100%)
ภาษาจีน (N = 12)	-	-	12 (100%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	-	-	14 (100%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	-	-	6 (100%)
ภาษามลายู (N* = 7)	1 (14.29%)	1 (14.29%)	5 (71.43%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	1 (25%)	-	3 (75%)
ภาษาเขมร (N = 4)	-	1 (25%)	3 (75%)
รวมทุกภาษา (N* = 136)	2 (1.47%)	9 (6.62%)	125 (91.91%)

*กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนไม่ตอบ 1 ราย

ข้อมูลในตารางที่ 4.75 ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกือบทั้งหมด (125 คน หรือ 91.91%) ต้องการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศในต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อค้นพบนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดในงานวิจัยนี้ตระหนักในความสำคัญและประโยชน์ของการได้สัมผัสและฝึกทักษะภาษาต่างประเทศในต่างประเทศซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง อย่างไรก็ดี จะสังเกตได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่มีผู้ที่ไม่ต้องการฝึกทักษะภาษาในต่างประเทศเลย และผู้ที่ต้องการฝึกทักษะดังกล่าวในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (ความเห็นละ 1 คน หรือ 14.29%) ข้อค้นพบนี้ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ หากพิจารณาความจริงที่ว่าภาษามลายูเป็นภาษาของเพื่อนบ้านใกล้เคียง และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในภาคใต้ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีโอกาสสัมผัสและฝึกทักษะภาษามลายูกับเจ้าของภาษาโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปประเทศมาเลเซีย หรืออีกนัยหนึ่ง อาจเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษามลายูเป็นภาษาถิ่นของตนเองอยู่แล้ว จึงไม่เห็นความจำเป็นในการฝึกทักษะภาษาดังกล่าวในต่างประเทศ

1.3 โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆ

ตารางที่ 4.76 นำเสนอผลการวิเคราะห์จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดและผลการจัดลำดับโอกาสฝึกฝนดังกล่าว

ตารางที่ 4.76 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด

แหล่งเรียนรู้/สื่อ/ กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ	ฝรั่งเศส	เยอรมัน	สเปน	อิตาลี	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	มลายู	อาหรับ	เขมร	รวมทุกภาษา
		N = 65	N = 12	N = 8	N = 2	N = 2	N = 12	N = 14	N = 6	N = 8	N = 4	N = 4	N = 137
ตำราเรียน	จำนวน	55 84.62%	10 83.33%	8 100%	2 100%	2 100%	11 91.67%	13 92.86%	6 100%	6 75%	3 75%	3 75%	119 86.86%
	ลำดับ	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
การฝึกทำ แบบฝึกหัด และข้อสอบ	จำนวน	40 61.54%	10 83.33%	6 75%	2 100%	2 100%	8 66.67%	11 78.57%	5 83.33%	7 87.50%	3 75%	3 75%	97 70.80%
	ลำดับ	5	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1	2
เพลง	จำนวน	44 67.69%	6 50%	1 12.50%	1 50%	- -	11 91.67%	9 64.29%	3 50%	2 25%	1 25%	- -	78 56.93%
	ลำดับ	3	2	6	2	-	1	4	4	5	3	-	3
โปรแกรม คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต	จำนวน	48 73.85%	4 33.33%	2 25%	2 100%	2 100%	3 25%	5 35.71%	2 33.33%	2 25%	2 50%	2 50%	74 54.01%
	ลำดับ	2	4	5	1	1	5	6	5	5	2	2	4
ศูนย์การ เรียนรู้ด้วย ตนเอง	จำนวน	25 38.46%	4 33.33%	4 50%	2 100%	2 100%	5 41.67%	9 64.29%	4 66.67%	3 37.50%	1 25%	1 25%	60 43.80%
	ลำดับ	8	4	3	1	1	3	4	3	4	3	3	5
การสนทนา กับเจ้าของ ภาษา	จำนวน	17 26.15%	6 50%	6 75%	2 100%	2 100%	5 41.67%	10 71.43%	5 83.33%	6 75%	- -	- -	59 43.07%
	ลำดับ	10	2	2	1	1	3	3	2	2	-	-	6
ภาพยนตร์	จำนวน	43 66.15%	1 8.33%	- -	1 50%	- -	2 16.67%	5 35.71%	3 50%	2 25%	1 25%	- -	58 42.34%
	ลำดับ	4	6	-	2	-	6	6	4	5	3	-	7

ตารางที่ 4.76 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม
ต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด (ต่อ)

แหล่งเรียนรู้/สื่อ/ กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ N = 65	ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2	จีน N = 12	ญี่ปุ่น N = 14	เกาหลี N = 6	มลายู N = 8	อาหรับ N = 4	เขมร N = 4	รวมทุก ภาษา N = 137
หนังสือ/ สิ่งพิมพ์	จำนวน	28 43.75%	4 33.33%	6 75%	-	1 50%	3 25%	6 42.86%	2 33.33%	4 50%	-	1 25%	55 40.44%
	ลำดับ	7	4	2	-	2	5	5	5	3	-	3	8
รายการ โทรทัศน์	จำนวน	33 50.77%	-	1 12.50%	-	-	3 25%	6 42.86%	1 16.67%	1 12.50%	1 25%	-	46 33.58%
	ลำดับ	6	-	6	-	-	5	5	6	6	3	-	9
การเรียนรู้ เสริมทักษะ จากแหล่ง ภายนอก	จำนวน	18 27.69%	5 41.67%	2 25%	1 50%	-	4 33.33%	5 35.71%	1 16.67%	2 25%	1 25%	1 25%	40 29.20%
	ลำดับ	9	3	5	2	-	4	6	6	5	3	3	10
การทำงาน	จำนวน	9 13.85%	4 33.33%	3 37.50%	-	-	4 33.33%	3 21.43%	3 50%	3 37.50%	-	1 25%	30 21.90%
	ลำดับ	12	4	4	-	-	4	7	4	4	-	3	11
รายการวิทยุ	จำนวน	16 24.62%	-	1 12.50%	-	-	2 16.67%	2 14.29%	1 16.67%	1 12.50%	-	-	23 16.79%
	ลำดับ	11	-	6	-	-	6	8	6	6	-	-	12
กิจกรรมค่าย ภาษาต่างประเทศ	จำนวน	8 12.31%	-	3 37.50%	1 50%	-	1 8.33%	1 7.14%	2 33.33%	1 12.50%	-	-	17 12.41%
	ลำดับ	13	-	4	2	-	7	9	5	6	-	-	13
การไป ต่างประเทศ	จำนวน	3 4.62%	2 16.67%	-	1 50%	-	4 33.33%	1 7.14%	2 33.33%	2 25%	-	1 25%	16 11.68%
	ลำดับ	14	5	-	2	-	4	9	5	5	-	3	14

จากข้อมูลที่น่าสนใจในตารางที่ 4.76 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด มีจำนวนตามลำดับดังนี้

1. ตำราเรียน (119 คน หรือ 86.86%)

2. การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (97 คน หรือ 70.80%)
3. เพลง (78 คน หรือ 56.93%)
4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (74 คน หรือ 54.01%)
5. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (60 คน หรือ 43.80%)
6. การสนทนากับเจ้าของภาษา (59 คน หรือ 43.07%)
7. ภาพยนตร์ (58 คน หรือ 42.34%)
8. หนังสือ/สิ่งพิมพ์ (55 คน หรือ 40.44%)
9. รายการโทรทัศน์ (46 คน หรือ 33.58%)
10. การเรียนเสริมทักษะจากแหล่งภายนอก (40 คน หรือ 29.20%)
11. การทำงาน (30 คน หรือ 21.90%)
12. รายการวิทยุ (23 คน หรือ 16.79%)
13. กิจกรรมค่ายภาษาต่างประเทศ (17 คน หรือ 12.41%)
14. การไปต่างประเทศ (16 คน หรือ 11.68%)

จะสังเกตได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมเพียง 4 ประเภท คือ ตำราเรียน การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ เพลง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต จะเห็นได้ว่าแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมในสองลำดับแรกอยู่ในบริบทชั้นเรียน ในขณะที่แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมในลำดับที่สามและสี่อยู่ในบริบทนอกชั้นเรียน สำหรับแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่เหลืออีก 10 ประเภทนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งก็หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่ 10 ประเภทดังกล่าวในระดับน้อยนั่นเอง ข้อสังเกตนี้สะท้อนให้เห็นในภาพรวมว่า โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในงานวิจัยนี้มีค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียดพบว่าโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนดูเหมือนจะแปรผันตามภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างเรียนและตามสถานะการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นๆ ดังจะนำเสนอต่อไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายภาษา พบข้อสังเกตเกี่ยวกับโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนดังนี้

ส่วนใหญ่หรือทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน (2 คน 100%) อิตาลี (2 คน หรือ 100%) เกาหลี (5 คน หรือ 83.33%) มลายู (6 คน หรือ 75%) เยอรมัน (6 คน หรือ 75%) และญี่ปุ่น (10 คน หรือ 71.43%) มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสที่มีโอกาสดังกล่าวมีเพียงครึ่งหนึ่ง (6 คน หรือ 50%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงประมาณหนึ่งในสี่เท่านั้น (17 คน หรือ 26.15%) การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน อิตาลี เกาหลี มลายู เยอรมัน และญี่ปุ่นมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด น่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีโอกาสได้เรียนกับผู้สอนชาวต่างประเทศ จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเพียงหนึ่งในสี่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากการสนทนากับเจ้าของภาษา ทั้งนี้เพราะผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะเป็นคนไทย

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากเพลงในระดับมากถึงมากที่สุดในอัตราส่วนสูงสุด (11 คน หรือ 91.67%) ซึ่งเท่ากับอัตราส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาจากตำราเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่า เพลงจีนสามารถเข้าถึงไม่ยาก และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนชอบและสนใจฟังเพลงจีน หรือผู้สอนใช้เพลงเป็นสื่อในการสอน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากภาพยนตร์ในระดับมากถึงมากที่สุดในอัตราส่วนสูงสุด (43 คน หรือ 66.15%) ข้อสังเกตนี้สะท้อนความจริงที่ว่า ภาพยนตร์เสียงภาษาอังกฤษเป็นสื่อบันเทิงที่ทำได้ไม่ยากในปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากหนังสือ/สิ่งพิมพ์ในระดับมากถึงมากที่สุดในอัตราส่วนสูงสุด (6 คน หรือ 75%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน อิตาลี ญี่ปุ่น และเกาหลีเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมากถึงมากที่สุดในอัตราส่วนสูงสุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีทุกคน และมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (9 คน หรือ 64.29%) และเกาหลี (4 คน หรือ 66.67%) มีโอกาส

ดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่าภาษาสเปน อิตาลีัน ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นภาษาที่ไม่แพร่หลายในสื่อต่างๆมากเท่าภาษาอังกฤษ ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองจึงนับเป็นแหล่งสำคัญสำหรับผู้เรียนในการฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมในแง่จำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแต่ละภาษาส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ทำให้ได้ภาพอัตราการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแต่ละภาษาที่ชัดเจนขึ้น ดังนำเสนอในตารางที่ 4.77

ตารางที่ 4.77 จำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด	
	จำนวนแหล่งเรียนรู้/ สื่อ/กิจกรรม	รายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสฝึกฝน
ภาษาอังกฤษ (N = 65)	6	ตำราเรียน (55 คน หรือ 84.62%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (48 คน หรือ 73.85%) เพลง (44 คน หรือ 67.69%) ภาพยนตร์ (43 คน หรือ 66.15%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (40 คน หรือ 61.54%) รายการโทรทัศน์ (33 คน หรือ 50.77%)
ภาษาสเปน (N = 2)	5	ตำราเรียน (2 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (2 คน หรือ 100%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (2 คน หรือ 100%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (2 คน หรือ 100%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)
ภาษาอิตาลี (N = 2)	5	ตำราเรียน (2 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (2 คน หรือ 100%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (2 คน หรือ 100%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (2 คน หรือ 100%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	5	ตำราเรียน (13 คน หรือ 92.86%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (11 คน หรือ 78.57%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (10 คน หรือ 71.43%) เพลง (9 คน หรือ 64.29%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (9 คน หรือ 64.29%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	4	ตำราเรียน (8 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (6 คน หรือ 75%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (6 คน หรือ 75%) หนังสือ/สิ่งพิมพ์ (6 คน หรือ 75%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	4	ตำราเรียน (6 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (5 คน หรือ 83.33%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (5 คน หรือ 83.33%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 คน หรือ 66.67%)
ภาษามลายู (N = 8)	3	การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (7 คน หรือ 87.50%) ตำราเรียน (6 คน หรือ 75%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (6 คน หรือ 75%)

ภาษาจีน (N = 12)	3	ตำราเรียน (11 คน หรือ 91.67%) เพลง (11 คน หรือ 91.67%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (8 คน หรือ 66.67%)
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	2	ตำราเรียน (10 คน หรือ 83.33%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (10 คน หรือ 83.33%)

ตารางที่ 4.77 จำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด	
	จำนวนแหล่งเรียนรู้/ สื่อ/กิจกรรม	รายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสฝึกฝน
ภาษาอาหรับ (N = 4)	2	ตำราเรียน (3 คน หรือ 75%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (3 คน หรือ 75%)
ภาษาเขมร (N = 4)	2	ตำราเรียน (3 คน หรือ 75%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (3 คน หรือ 75%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.77 ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดที่หลากหลายที่สุด กล่าวคือ มีแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมเพื่อการฝึกฝนถึง 6 ประเภท กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่หลากหลายรองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน อิตาลี และญี่ปุ่น ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่ไม่หลากหลาย คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส อาหรับ และเขมร ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมในบริบทการเรียนในชั้นเรียนเพียง 2 ประเภทเท่านั้น คือ ตำราเรียนและการฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ

เมื่อนำข้อมูลรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดที่นำเสนอไปแล้วในตารางที่ 4.77 มาวิเคราะห์เพิ่มเติม พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะที่ต่างกันมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดอัตราที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 4.78

ตารางที่ 4.78 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดแยกตามสถานะการเรียน

แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะวิชา เลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะวิชา พื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
ตำราเรียน	29 (93.55%)	55 (85.94%)	35 (83.33%)	119 (86.86%)
การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ	24 (77.42%)	45 (70.31%)	28 (66.67%)	97 (70.80%)
เพลง	19 (61.29%)	31 (48.44%)	28 (66.67%)	78 (56.93%)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	15 (48.39%)	32 (50%)	27 (64.29%)	74 (54.01%)
ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	12 (38.71%)	33 (51.56%)	15 (35.71%)	60 (43.80%)
การสนทนากับเจ้าของภาษา	24 (77.42%)	28 (43.75%)	7 (16.67%)	59 (43.07%)
ภาพยนตร์	8 (25.81%)	22 (34.38%)	28 (66.67%)	58 (42.34%)
หนังสือ/สิ่งพิมพ์	16 (51.61%)	27 (42.19%)	12 (29.27%)	55 (40.44%)
รายการโทรทัศน์	9 (29.03%)	18 (28.13%)	19 (45.24%)	46 (33.58%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.78 ซึ่งให้เห็นความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะในด้าน โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมอย่างเห็นได้ชัดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศจากตำราเรียน การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ การสนทนากับเจ้าของภาษา และหนังสือ/สิ่งพิมพ์ในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกเป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นการเรียนภาษาอย่างจริงจัง จึงจำเป็นต้องฝึกฝนและทำแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ยังมีความจำเป็น มีความสามารถ และมีโอกาสค้นคว้าจากตำราเรียนและหนังสือ/สิ่งพิมพ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนอื่นๆ การเป็นผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกยังทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีโอกาส

- ได้เรียนกับผู้สอนซึ่งเป็นเจ้าของภาษาซึ่งส่งผลให้มีโอกาสสนทนากับเจ้าของภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) ข้อค้นพบนี้อาจจะสะท้อนให้เห็นความสนใจและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมากถึงมากที่สุดมีประมาณกึ่งหนึ่ง (33 คน หรือ 51.56%) เท่านั้น
 3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ และรายการโทรทัศน์ในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกและวิชาเลือก เป็นที่น่าสังเกตว่าแหล่งฝึกฝนเหล่านี้ล้วนจัดอยู่ในประเภทสื่อและบันเทิง ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานอาจใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความบันเทิงมากกว่าความรู้และทักษะ

เมื่อประมวลข้อมูลทั้งหมดที่นำเสนอมาข้างต้น อาจจะตั้งข้อสังเกตเชิงสรุปได้ว่า โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศ นอกจากแปรผันตามภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างเรียนและตามสถานะการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นๆแล้ว ยังอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆอีกหลายปัจจัย เช่น บทบาทและสถานภาพของภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างเรียนในสังคมภาคใต้ ความแพร่หลายของสื่อและความสามารถในการเข้าถึงซึ่งไม่เท่ากันในทุกภาษา ด้วยเหตุนี้ จึงไม่น่าแปลกใจที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่มากและหลากหลายที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสดังกล่าวเลย ปัจจัยอื่นๆที่น่าจะมีผลต่อโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานที่ตั้งและสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่สถาบันการศึกษาตั้งอยู่ นโยบายและการให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของสถาบัน ความพร้อมด้านต่างๆของสถาบัน เช่น ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ

อินเทอร์เน็ต ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง การให้ความสำคัญต่อการฝึกฝน การจัดหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอน และท้ายที่สุด ตัวผู้เรียนเองก็เป็นปัจจัยสำคัญไม่น้อย ผู้เรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะภาษาย่อมมีแรงจูงใจในการขวนขวายหาโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาด้วยตนเอง

1.4 พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 4.79 นำเสนอผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศมีในระดับมากถึงมากที่สุดและผลการจัดลำดับพฤติกรรมดังกล่าว

ตารางที่ 4.79 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด

พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ		จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ	ฝรั่งเศส	เยอรมัน	สเปน	อิตาลี	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	มลายู	อาหรับ	เขมร	รวมทุกภาษา
		N = 65	N = 12	N = 8	N = 2	N = 2	N = 12	N = 14	N = 6	N = 8	N = 4	N = 4	N = 137
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	จำนวน	63	9	7	2	2	12	14	6	8	4	4	131
		96.92%	75%	87.50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	95.62%
	ลำดับ	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ส่งงาน/การบ้าน	จำนวน	64	9	7	2	1	9	14	5	8	4	4	127
		98.46%	75%	87.50%	100%	50%	75%	100%	83.33%	100%	100%	100%	92.70%
	ลำดับ	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2
ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน	จำนวน	37	9	5	2	2	6	12	4	5	3	3	88
		56.92%	75%	62.50%	100%	100%	50%	85.71%	66.67%	62.50%	75%	75%	64.23%
	ลำดับ	3	1	2	1	1	4	3	3	2	2	2	3
ทบทวนบทเรียน	จำนวน	31	6	7	2	1	7	13	3	5	4	4	83
		47.69%	50%	87.50%	100%	50%	58.33%	92.86%	50%	62.50%	100%	100%	60.58%
	ลำดับ	4	2	1	1	2	3	2	4	2	1	1	4
ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน	จำนวน	19	6	7	2	1	4	10	4	5	2	2	62
		29.23%	50%	87.50%	100%	50%	33.33%	71.43%	66.67%	62.50%	50%	50%	45.26%
	ลำดับ	7	2	1	1	2	5	4	3	2	3	3	5

ตารางที่ 4.79 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด
(ต่อ)

พฤติกรรมการเรียน ภาษาต่างประเทศ		จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด											
		อังกฤษ N = 65	ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2	จีน N = 12	ญี่ปุ่น N = 14	เกาหลี N = 6	มลายู N = 8	อาหรับ N = 4	เขมร N = 4	รวมทุก ภาษา N = 137
ค้นคว้า เพิ่มเติมจาก	จำนวน	29 44.62%	5 41.67%	-	2 100%	1 50%	3 25%	8 57.14%	2 33.33%	4 50%	-	2 50%	56 40.88%
ห้องสมุด/ ศูนย์การ เรียนรู้ด้วย ตนเอง	ลำดับ	5	3	-	1	2	6	5	5	3	-	3	6
ค้นคว้า เพิ่มเติมจาก	จำนวน	26 40%	3 25.00%	1 12.50%	1 50%	2 100%	2 16.67%	5 35.71%	3 50%	2 25%	1 25%	2 50%	48 35.04%
อินเทอร์เน็ต	ลำดับ	6	4	3	2	1	7	6	4	4	4	3	7

ตารางที่ 4.79 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวนตามลำดับดังนี้

1. เข้าเรียนสม่ำเสมอ (131 คน หรือ 95.62%)
2. ส่งงาน/การบ้าน (127 คน หรือ 92.70%)
3. ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน (88 คน หรือ 64.23%)
4. ทบทวนบทเรียน (83 คน หรือ 60.58%)
5. ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน (62 คน หรือ 45.26%)
6. ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (56 คน หรือ 40.88%)
7. ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต (48 คน หรือ 35.04%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกือบทั้งหมดเข้าเรียนสม่ำเสมอและส่งงาน/การบ้านในระดับมากถึงมากที่สุด จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศดังกล่าวเป็นพฤติกรรมพื้นฐานหรือข้อกำหนดของการเรียนในชั้นเรียนโดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนและ

ทบทวนบทเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อมูลนี้อาจสะท้อนให้เห็นอัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความใส่ใจในการเรียน อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนในระดับมากถึงมากที่สุดมีมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ปรึกษาอาจารย์ ข้อเสนอแนะสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะปรึกษาเพื่อนมากกว่าอาจารย์เมื่อมีปัญหาการเรียน กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าครึ่งหนึ่งค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองและจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าอัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่สนใจชวนช่วยหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนมีไม่มากนัก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะที่ต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากข้อมูลในตารางที่ 4.80

ตารางที่ 4.80 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด แยกตามสถานะการเรียน

พฤติกรรมการเรียน ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีพฤติกรรมในระดับมากถึงมากที่สุด			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะวิชา เลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะ วิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	30 (96.77%)	61 (95.31%)	40 (95.24%)	131 (95.62%)
ส่งงาน/การบ้าน	27 (87.10%)	58 (90.63%)	42 (100%)	127 (92.70%)
ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน	17 (54.84%)	47 (73.44%)	24 (57.14%)	88 (64.23%)
ทบทวนบทเรียน	21 (67.74%)	43 (67.19%)	19 (45.24%)	83 (60.58%)
ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน	17 (54.84%)	35 (54.69%)	10 (23.81%)	62 (45.26%)
ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ ศูนย์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง	15 (48.39%)	27 (42.19%)	14 (33.33%)	56 (40.88%)
ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต	13 (41.94%)	24 (37.50%)	11 (26.19%)	48 (35.04%)

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างสถานะที่มีพฤติกรรมการเรียนต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด พบข้อสังเกตดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานส่งงาน/การบ้านในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนสูงสุด อาจเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้ต้องเรียนภาษาอังกฤษตามข้อบังคับของหลักสูตร โดยที่ตนเองไม่ถนัดและไม่มีทักษะภาษาอังกฤษ

มากนัก จึงเห็นความจำเป็นในการส่งงาน/การบ้านตามข้อกำหนดของผู้สอน ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองมีคะแนนเก็บและสามารถสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานได้

2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ)
3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานทบทวนบทเรียนและปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนต่ำสุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกและวิชาเลือกมีพฤติกรรมเหล่านี้ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน
4. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกค่อนข้างว่าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากอินเทอร์เน็ตในอัตราส่วนสูงสุด ที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกอาจทำให้มีความต้องการหรือจำเป็นในการค้นคว้ามากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกที่มีพฤติกรรมดังกล่าวมีจำนวนไม่มากนัก

1.5 การใช้ภาษาต่างประเทศในอนาคต

1.5.1 โอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อปรากฏในตารางที่ 4.81

ตารางที่ 4.81 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อ

ประเด็น ความ คิดเห็น	ระดับ ความ คิดเห็น	อังกฤษ N = 65	ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2	จีน N = 12	ญี่ปุ่น N = 14	เกาหลี N = 6	มลายู N = 8	อาหรับ N = 4	เขมร N = 4	รวมทุก ภาษา N = 137
มีความ ประสงค์จะ ศึกษาต่อ ทันที	ไม่เลย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 25%	1 0.73%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	12 18.46%	5 41.67%	2 25%	-	2 100%	3 25%	4 28.57%	3 50%	3 37.50%	-	-	34 24.82%
	มากถึง	53	7	6	2	-	9	10	3	5	4	3	102
	มากที่สุด	81.54%	58.33%	75%	100%	-	75%	71.43%	50%	62.50%	100%	75%	74.45%

ตารางที่ 4.81 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อ
(ต่อ)

ประเด็น ความ คิดเห็น	ระดับ ความ คิดเห็น	อังกฤษ N = 65	ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2	จีน N = 12	ญี่ปุ่น N = 14	เกาหลี N = 6	มลายู N = 8	อาหรับ N = 4	เขมร N = 4	รวมทุก ภาษา N = 137
มีความ ประสงค์จะ ศึกษาต่อใน สถาบัน ●ในประเทศ*	ไม่เลย	1 1.56%	1 8.33%	1 12.50%	-	-	-	-	-	-	-	1 25%	4 2.94%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	10 15.63%	3 25%	2 25%	1 50%	2 100%	2 16.67%	6 42.86%	2 33.33%	3 37.50%	1 25%	1 25%	33 24.26%
	มากถึง มากที่สุด	53 82.81%	8 66.67%	5 62.50%	1 50%	-	10 83.33%	8 57.14%	4 66.67%	5 62.50%	3 75%	2 50%	99 72.79%
● ต่างประเทศ	ไม่เลย	6 9.23%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 25%	7 5.11%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	20 30.77%	5 41.67%	1 12.50%	1 50%	-	5 41.67%	-	2 33.33%	3 37.50%	2 50%	1 25%	40 29.20%
	มากถึง มากที่สุด	39 60%	7 58.33%	7 87.50%	1 50%	2 100%	7 58.33%	14 100%	4 66.67%	5 62.50%	2 50%	2 50%	90 65.69%
มีโอกาสได้ ใช้ภาษาเพื่อ การเรียนรู้ต่อ	ไม่เลย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	น้อยถึง น้อยที่สุด	5 7.69%	6 50%	2 25%	1 50%	-	5 41.67%	5 35.71%	2 33.33%	3 37.50%	2 50%	3 75%	34 24.82%
	มากถึง มากที่สุด	60 92.31%	6 50%	6 75%	1 50%	2 100%	7 58.33%	9 64.29%	4 66.67%	5 62.50%	2 50%	1 25%	103 75.18%
มีความ พร้อมใน การใช้ภาษา เพื่อการ เรียนรู้ต่อ	ไม่เลย	1 1.54%	1 8.33%	-	1 50%	-	-	-	-	-	-	-	3 2.19%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	43 (66.15 %)	9 (75%)	3 (37.50 %)	-	1 (50%)	10 (83.33 %)	9 (64.29 %)	5 (83.33 %)	5 (62.50 %)	3 (75%)	4 (100%)	92 (67.15%)
	มากถึง มากที่สุด	21 (32.31 %)	2 (16.67 %)	5 (62.50 %)	1 (50%)	1 (50%)	2 (16.67 %)	5 (35.71 %)	1 (16.67 %)	3 (37.50 %)	1 (25%)	-	42 (30.66%)

*กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษไม่ตอบ 1 ราย

เมื่อจบการศึกษาและหากมีโอกาสศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ (102 คน หรือ 74.45%) ต้องการศึกษาต่อทันทีในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 72.79% (หรือ 99 คน จาก 137 คน) ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันในประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 65.69% (หรือ 90 คนจาก 137 คน) ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด จะเห็นได้ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันในประเทศมีมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันต่างประเทศ

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ (103 คน หรือ 75.18%) ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมร คิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด เป็นที่สังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาเลียนทุกคนคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราส่วนจำนวนผู้ที่คิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุดรองลงมาตามลำดับ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ (60 คน หรือ 92.31%) เยอรมัน (6 คน หรือ 75%) เกาหลี (4 คน หรือ 66.67%) ญี่ปุ่น (9 คน หรือ 64.29%) มลายู (5 คน หรือ 62.50%) และจีน (7 คน หรือ 58.33%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส สเปน และอาหรับก็หนึ่งคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาเหล่านี้เพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนอีกก็หนึ่งคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนสามภาษาดังกล่าวในประเด็นนี้จึงยังไม่อาจสรุปได้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่ส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) คิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่าภาษาเขมรไม่น่าจะมีบทบาทสำคัญสำหรับการเรียนต่อ

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนน้อยมาก (เพียง 42 คน หรือ 30.66%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่มีผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุดจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่ง (5 คน หรือ 62.50%) ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาเลียนซึ่งทุกคนคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่จำนวนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุดกลับมีเพียง 50% (1 คน) ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษซึ่งเกือบทั้งหมด (60 คน หรือ

92.31%) คิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการเรียนต่อในระดับมากถึงมากที่สุด แต่จำนวนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุดมีประมาณหนึ่งในสาม (21 คน หรือ 32.31%) เท่านั้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในงานวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษถึงสามสถานะวิชา คือ วิชาเอก วิชาเลือก และวิชาพื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีจำนวนมากที่สุด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกสถานะการเรียนของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้ได้ภาพความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่สะท้อนความเป็นจริงและชัดเจนยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวนำเสนอในตารางที่ 4.82

ตารางที่ 4.82 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อแยกตามสถานะการเรียน

ระดับความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนต่อ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่แสดงความคิดเห็น			
	ผู้เรียนในสถานะวิชาเอก (N = 11)	ผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก (N = 12)	ผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐาน (N = 42)	รวม (N = 65)
ไม่เลย	-	-	1 (2.38%)	1 (1.54%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	4 (36.36%)	7 (58.33%)	32 (76.19%)	43 (66.15%)
มากถึงมากที่สุด	7 (63.64%)	5 (41.67%)	9 (21.43%)	21 (32.31%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.82 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกมากกว่ากึ่งหนึ่ง (7 คน หรือ 63.64%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อในระดับมากถึงมากที่สุด ขณะที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเลือกที่มีความพร้อมดังกล่าวมีไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (5 คน หรือ 41.67%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานที่มีความพร้อมมีเพียงประมาณหนึ่งในห้า (9 คน หรือ 21.43%) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุดประมาณหนึ่งในสาม (21 คน หรือ 32.31%) ที่รายงานไปแล้วนั้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกนั่นเอง และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมาก อัตราส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อในระดับมากถึงมากที่สุดจึงน้อยตามกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมดังเสนอข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกเป็นอีกกลุ่มตัวอย่างหนึ่งในงานวิจัยนี้ (นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันซึ่งได้รายงานไปแล้ว) ที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด

เมื่อนำข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์แยกตามสถานะการเรียน พบความแตกต่างที่น่าสนใจดังนำเสนอในตารางที่ 4.83

ตารางที่ 4.83 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อแยกตามสถานะการเรียน

ระดับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ต่อ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็น			
	ผู้เรียนในสถานะวิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
ไม่เลย	-	2 (3.13%)	1 (2.38%)	3 (2.19%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	16 (51.61%)	44 (68.75%)	32 (76.19%)	92 (67.15%)
มากถึงมากที่สุด	15 (48.39%)	18 (28.13%)	9 (21.43%)	42 (30.66%)

จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ต่อแปรผันตามสถานะการเรียนของกลุ่มตัวอย่างอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม จะสังเกตเห็นว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุดมีค่อนข้างน้อย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอก วิชาเลือก และวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) ที่มีความพร้อมดังกล่าวมีไม่ถึงครึ่งหนึ่ง (15 คน หรือ 48.39%) ประมาณหนึ่งในสี่ (18 คน หรือ 28.13%) และประมาณหนึ่งในห้า (9 คน หรือ 21.43%) ตามลำดับ

จากการนำข้อมูลความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนมาวิเคราะห์แยกตามกลุ่มตัวอย่างสถาบันที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้กำลังศึกษาอยู่ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังแสดงในตารางที่ 4.84

ตารางที่ 4.84 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ ภาษาต่างประเทศเพื่อ การศึกษาต่อแยกตามกลุ่มตัวอย่างสถาบัน

กลุ่มตัวอย่างสถาบัน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นในระดับต่างๆ เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้		
	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
สถาบันราชภัฏ (N = 15)	-	12 (80%)	3 (20%)
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (N = 13)	1 (7.69%)	10 (76.92%)	2 (15.38%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 (N = 22)	-	18 (81.82%)	4 (18.18%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 (N = 43)	1 (2.33%)	26 (60.47%)	16 (37.21%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 (N = 20)	1 (5%)	11 (55%)	8 (40%)
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (N = 16)	-	12 (75%)	4 (25%)
มหาวิทยาลัยเอกชน (N = 8)	-	3 (37.50%)	5 (62.50%)
รวมทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบัน (N = 137)	3 (2.19%)	92 (67.15%)	42 (30.66%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.84 ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างสถาบันส่วนใหญ่ (ยกเว้นมหาวิทยาลัย เอกชน) มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุดจำนวนน้อยมาก ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างสถาบันส่วนใหญ่มีกลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ หรืออีกนัยหนึ่ง มี ความพร้อมน้อยถึงน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย กลุ่มตัวอย่างสถาบันที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ขาดความ พร้อมมากที่สุด คือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ขาดความพร้อม ทั้งหมด 84.62% (11 คน) ถัดมาตามลำดับ คือ มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 (18 คน หรือ 81.82%) สถาบันราชภัฏ (12 คน หรือ 80%) มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (12 คน หรือ 75%) มหาวิทยาลัยของ รัฐ วิทยาเขต 2 (27 คน หรือ 62.80%) มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 (12 คน หรือ 60%) และ มหาวิทยาลัยเอกชน (3 คน หรือ 37.50%) อย่างไรก็ตาม จะสังเกตได้ว่า ถึงแม้มหาวิทยาลัยเอกชนจะเป็น สถาบันเดียวที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเรียนต่อมากกว่า สถาบันอื่นๆ (5 คน หรือ 62.50%) จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวก็ยังไม่มากนัก

1.5.2 โอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน

ตารางที่ 4.85 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานในอนาคต

ตารางที่ 4.85 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน

ประเด็น ความคิดเห็น	ระดับ ความเห็น	อังกฤษ N = 65	ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2	จีน N = 12	ญี่ปุ่น N = 14	เกาหลี N = 6	มลายู N = 8	อาหรับ N = 4	เขมร N = 4	รวมทุก ภาษา N = 137
มีความ ประสงค์จะ ทำงานทันที	ไม่เลย	1 1.54%	-	-	-	-	-	1 7.14%	-	-	-	-	2 1.46%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	10 15.38%	5 41.67%	1 12.50%	-	-	5 41.67%	1 7.14%	-	2 25%	-	2 50%	26 18.98%
	มากถึง มากที่สุด	54 83.08%	7 58.33%	7 87.50%	2 100%	2 100%	7 58.33%	12 85.71%	6 100%	6 75%	4 100%	2 50%	109 79.56%
มีโอกาสดู ภาษาเพื่อ การทำงาน	ไม่เลย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	น้อยถึง น้อยที่สุด	8 12.31%	7 58.33%	-	1 50%	-	4 33.33%	4 28.57%	1 16.67%	4 50%	2 50%	4 100%	35 25.55%
	มากถึง มากที่สุด	57 87.69%	5 41.67%	8 100%	1 50%	2 100%	8 66.67%	10 71.43%	5 83.33%	4 50%	2 50%	-	102 74.45%
มีความพร้อม ในการใช้ ภาษาเพื่อ การทำงาน	ไม่เลย	-	-	-	-	-	1 8.33%	-	-	-	-	-	1 0.73%
	น้อยถึง น้อยที่สุด	40 61.54%	11 91.67%	3 37.50%	1 50%	1 50%	6 50%	6 42.86%	2 33.33%	5 62.50%	4 100%	4 100%	83 60.58%
	มากถึง มากที่สุด	25 38.46%	1 8.33%	5 62.50%	1 50%	1 50%	5 41.67%	8 57.14%	4 66.67%	3 37.50%	-	-	53 38.69%

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (109 คน หรือ 79.56%) ประสงค์จะทำงานทันทีในระดับในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (102 คน หรือ 74.45%) คิดว่าจะมีโอกาสดูภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด เป็นที่สังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันและอิตาลีทุกคนคิดว่าจะมีโอกาสดูภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราส่วนจำนวนผู้ที่จะมีโอกาสดูภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ (57 คน

หรือ 87.69%) เกาหลี (5 คน หรือ 83.33%) ญี่ปุ่น (10 คน หรือ 71.43%) และจีน (8 คน หรือ 66.67%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน มลายูและอาหรับก็หนึ่งคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาเหล่านี้เพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนอีกก็หนึ่งคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทั้งสามภาษาดังกล่าวในประเด็นนี้จึงยังไม่อาจสรุปได้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสไม่ถึงก็หนึ่ง (5 คน หรือ 41.67%) คิดว่าจะมีโอกาสดำเนินภาษาฝรั่งเศสเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่ทุกคนคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาเขมรเพื่อการทำงานในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่าภาษาเขมรไม่มีบทบาทสำคัญสำหรับการทำงาน

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวนน้อยมาก (เพียง 53 คน หรือ 38.69%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ทุกภาษาในงานวิจัยนี้ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเพียงสามกลุ่มที่มีผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดจำนวนมากกว่าก็หนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน (5 คน หรือ 62.50%) ญี่ปุ่น (8 คน หรือ 57.14%) และเกาหลี (4 คน หรือ 66.67%) ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษซึ่งส่วนใหญ่ (57 คน หรือ 87.69%) คิดว่าจะมีโอกาสดำเนินภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด แต่จำนวนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุดกลับมีเพียง 38.46% (25 คน) เท่านั้น อย่างไรก็ดี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษถึงสามสถานะวิชา คือ วิชาเอก วิชาเลือก และวิชาพื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีจำนวนมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมโดยแยกตามสถานะการเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ภาพความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ใกล้เคียงความจริงและชัดเจนยิ่งขึ้น ตารางที่ 4.86 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

ตารางที่ 4.86 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานแยกตามสถานะการเรียน

ระดับความพร้อม ในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการทำงาน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่แสดงความคิดเห็น			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 11)	ผู้เรียนในสถานะวิชา เลือก (N = 12)	ผู้เรียนในสถานะวิชา พื้นฐาน (N = 42)	รวม (N = 65)
ไม่เลย	-	-	-	-
น้อยถึงน้อยที่สุด	3 (27.27%)	6 (50%)	31 (73.81%)	40 (61.54%)
มากถึงมากที่สุด	8 (72.73%)	6 (50%)	11 (26.19%)	25 (38.46%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.86 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกประมาณสามในสี่ (8 คน หรือ 72.73%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเลือกกึ่งหนึ่ง (6 คน หรือ 50%) มีความพร้อมดังกล่าว และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานที่มีความพร้อมมีเพียงประมาณหนึ่งในห้า (11 คน หรือ 26.19%) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดเพียง 38.46% (25 คน) ที่รายงานไปแล้วนั้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกนั่นเอง และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมาก อัตราส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดจึงน้อยตามกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมดังเสนอข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกเป็นอีกกลุ่มตัวอย่างหนึ่งในงานวิจัยนี้ (นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน ญี่ปุ่น และเกาหลีซึ่งได้รายงานไปแล้ว) ที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด

เมื่อนำข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทั้งหมดเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานมาวิเคราะห์เพิ่มเติมแยกตามสถานะการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง พบความแตกต่างที่น่าสนใจดังนำเสนอในตารางที่ 4.87

ตารางที่ 4.87 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อ
การทำงานแยกตามสถานะการเรียน

ระดับความพร้อม ในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการทำงาน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็น			
	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเอก (N = 31)	ผู้เรียนในสถานะ วิชาเลือก (N = 64)	ผู้เรียนในสถานะวิชา พื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) (N = 42)	รวม (N = 137)
ไม่เลย	-	1 (1.56%)	-	1 (0.73%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	15 (48.39%)	37 (57.81%)	31 (73.81%)	83 (60.58%)
มากถึงมากที่สุด	16 (51.61%)	26 (40.63%)	11 (26.19%)	53 (38.69%)

จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานแปรผันตามสถานะการเรียนของกลุ่มตัวอย่างอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก ซึ่งก็มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานเช่นกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี จะสังเกตเห็นว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทั้งสามสถานะที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดมีไม่มากนัก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอก วิชาเลือก และวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) ที่มีความพร้อมดังกล่าวมีประมาณครึ่งหนึ่ง (16 คน หรือ 51.61%) ไม่ถึงครึ่ง (26 คน หรือ 40.63%) และประมาณหนึ่งในสี่ (11 คน หรือ 26.19%) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแยกตามกลุ่มตัวอย่างสถาบันที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้กำลังศึกษาอยู่ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังนำเสนอในตารางที่ 4.88

ตารางที่ 4.88 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อ
การทำงานแยกตามกลุ่มตัวอย่างสถาบัน

กลุ่มตัวอย่างสถาบัน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่แสดงความคิดเห็นในระดับต่างๆ เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน		
	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
สถาบันราชภัฏ (N = 15)	-	7 (46.67%)	8 (53.33%)
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (N = 13)	-	11 (84.62%)	2 (15.38%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 (N = 22)	-	17 (77.27%)	5 (22.73%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 (N = 43)	1 (2.33%)	25 (58.14%)	17 (39.53%)
มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 (N = 20)	-	10 (50%)	10 (50%)
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (N = 16)	-	9 (56.25%)	7 (43.75%)
มหาวิทยาลัยเอกชน (N = 8)	-	4 (50%)	4 (50%)
รวมทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบัน (N = 137)	1 (0.73%)	83 (60.58%)	53 (38.69%)

ข้อมูลในตารางที่ 4.88 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างสถาบันส่วนใหญ่ (ยกเว้นสถาบันราชภัฏ) มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดจำนวนมากถึงมากที่สุดจำนวนน้อยมาก ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างสถาบันส่วนใหญ่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ที่ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงาน กลุ่มตัวอย่างสถาบันที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ขาดความพร้อมดังกล่าวมากที่สุดตามลำดับคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (11 คน หรือ 84.62%) มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 (17 คน หรือ 77.27%) มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 (26 คน หรือ 60.47%) มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (9 คน หรือ 56.25%) มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 (10 คน หรือ 50%) มหาวิทยาลัยเอกชน (4 คน หรือ 50%) และสถาบันราชภัฏ (7 คน หรือ 46.67%) อย่างไรก็ตาม จะสังเกตได้ว่า ถึงแม้สถาบันราชภัฏจะเป็นสถาบันเดียวที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานมากกว่าสถาบันอื่นๆ (8 คน หรือ 53.33%) จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวก็ยังไม่มากนัก

1.5.3 สรุปโอกาสและการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาต่อและการทำงาน

ในภาพรวม จะสรุปได้ว่า จากมุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ภาษาต่างประเทศที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ทุกภาษา (ยกเว้นภาษาเขมร) มีบทบาทสำคัญทั้งในบริบทการศึกษาต่อและบริบทการทำงานในอนาคต ในด้านความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาในอนาคต สามารถสรุปข้อค้นพบสำคัญได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาทั้งเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อมีเพียง 42 คน (30.66%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานมีเพียง 53 คน (38.66%) จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานมากกว่าการเรียนต่อเล็กน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่า ทักษะภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการเรียนต่อจะอยู่ในระดับที่สูงและยากขึ้น ในขณะที่ทักษะที่ใช้ในการทำงานจะเน้นความสามารถในการสื่อสารทั่วไป การที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากขาดความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน นอกจากจะสอดคล้องกับข้อค้นพบเกี่ยวกับทักษะความสามารถทางภาษาของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนซึ่งมีค่อนข้างจำกัดที่ได้รายงานไปแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังอาจเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตในอนาคต และอาจพยากรณ์ศักยภาพของบัณฑิตใน

อนาคตเหล่านี้ในการแข่งขันเข้าสู่ตลาดงานและระดับการศึกษาที่สูงขึ้นได้ไม่มากนัก

2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเพียงสองกลุ่มที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอก และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน มีสี่กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน เกาหลี และญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอก และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันเป็นเพียงสองกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนทั้งเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน
3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงานในจำนวนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก ในทำนองเดียวกัน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงานก็มีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐาน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงานมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีความพร้อมดังกล่าววน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ หากพิจารณาความจริงที่ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานมีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่น้อยและจำกัดที่สุด การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ) น่าจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเอกได้ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ที่มากกว่าทั้งในแง่ระยะเวลาเรียน จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาที่เรียน ตลอดจนระดับความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา อย่างไรก็ตาม จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกที่มีความพร้อมนั้นก็ยังมีไม่มากนัก กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเอกเพียง 48.39% (15 คน) และ 51.61% (16 คน) ที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงานตามลำดับ
4. กลุ่มตัวอย่างสถาบันเดียวที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนซึ่งมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อมากกว่ากึ่งหนึ่ง (5 คน หรือ 62.50%) คือ มหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนกลุ่ม

ตัวอย่างสถาบันเดียวที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนซึ่งมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานประมาณกึ่งหนึ่ง (8 คน หรือ 53.33%) คือ สถาบันราชภัฏ ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างสถาบันที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ขาดความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งเพื่อการเรียนต่อและการทำงานเป็นจำนวนมากในสองลำดับแรก คือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 ข้อค้นพบนี้ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ หากพิจารณาความจริงที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสองสถาบันดังกล่าวล้วนเรียนภาษาต่างประเทศในสถานะวิชาเลือกและวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ)

1.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศกับตัวแปรต่างๆ

ในงานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศกับตัวแปรต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ได้แก่ อาชีพบิดาและมารดา รายได้รวมของบิดา/มารดา เหตุผลในการเรียนภาษาต่างประเทศ ระดับความชอบเรียนภาษาต่างประเทศ ความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ครอบคลุมเฉพาะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวน 79 คนที่มีผลการเรียนภาษาต่างประเทศในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวน 79 รายนี้จำแนกตามผลการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มเก่งจำนวน 45 คน (56.96%) กลุ่มปานกลาง 33 คน (41.77%) และกลุ่มอ่อน 1 คน (1.27%) รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลการเรียนภาษาต่างประเทศ การจัดกลุ่มข้อมูลภาษาต่างประเทศที่เรียนตลอดจนสถานะการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้สามารถดูได้ในตารางที่ 4.61-4.63

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้รวมของบิดา/มารดาดังนำเสนอในตารางที่ 4.89 และ 4.90

ตารางที่ 4.89 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนกับอาชีพของ บิดา/มารดา

อาชีพของบิดา/มารดา	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
อาชีพของบิดา รับจ้าง	6 (8%)	4 (5.33%)	-	10 (13.33%)
เกษตรกร	11 (14.67%)	9 (12%)	1 (1.33%)	21 (28%)
ค้าขาย	8 (10.67%)	6 (8%)	-	14 (18.67%)
ธุรกิจส่วนตัว	1 (1.33%)	4 (5.33%)	-	5 (6.67%)
รับราชการ	13 (17.33%)	8 (10.67%)	-	21 (28%)

ตารางที่ 4.89 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนกับอาชีพของบิดา/มารดา (ต่อ)

อาชีพของบิดา/มารดา	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1 (1.33%)	1 (1.33%)	-	2 (2.67%)
อื่นๆ	2 (2.67%)	-	-	2 (2.67%)
รวม	42 (56%)	32 (42.67%)	1 (1.33%)	75* (100%)
Cramer's V = .220				
อาชีพของมารดา				
รับจ้าง	6 (7.89%)	-	-	6 (7.89%)
เกษตรกร	10 (13.16%)	9 (11.84%)	1 (1.32%)	20 (26.32%)
ค้าขาย	12 (15.79%)	8 (10.53%)	-	20 (26.32%)
ธุรกิจส่วนตัว	1 (1.32%)	6 (7.89%)	-	7 (9.21%)
รับราชการ	8 (10.53%)	5 (6.58%)	-	13 (17.11%)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1 (1.32%)	-	-	1 (1.32%)
อื่นๆ	5 (6.58%)	4 (5.26%)	-	9 (11.84%)
รวม	43 (56.58%)	32 (42.11%)	1 (1.32%)	76 (100%)
Cramer's V = .302				

*กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ 4 ราย

**กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ 3 ราย

ตารางที่ 4.90 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนกับรายได้รวมของบิดา/มารดา

รายได้รวมของบิดา/มารดา	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	14 (17.72%)	10 (12.66%)	1 (1.27%)	25 (31.65%)
10,001-20,000 บาท	17 (21.52%)	11 (13.92%)	-	28 (35.44%)
20,001-30,000 บาท	7 (8.86%)	7 (8.86%)	-	14 (17.72%)
10,001 บาทขึ้นไป	7 (8.86%)	5 (6.33%)	-	12 (15.19%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .129				

อย่างไรก็ดี ตารางที่ 4.91 แสดงให้เห็นว่าผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยเหตุผลหลักสูตรบังคับ แต่มีความสัมพันธ์กับการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยเหตุผลความสนใจและการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะเห็นว่าภาษาต่างประเทศมีประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.91 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนกับเหตุผลในการเรียนภาษาต่างประเทศ

เหตุผลในการเรียน ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
ความสนใจ				
ไม่ใช้	5 (6.33%)	9 (11.39%)	1 (1.27%)	15 (18.99%)
ใช้	40 (50.63%)	24 (30.38%)	-	64 (81.01%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .309*				
หลักสูตรบังคับ				
ไม่ใช้	32 (40.51%)	24 (30.38%)	-	56 (70.89%)
ใช้	13 (16.46%)	9 (11.39%)	1 (1.27%)	23 (29.11%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .178				
มีประโยชน์				
ไม่ใช้	8 (10.13%)	15 (18.99%)	1 (1.27%)	24 (30.38%)
ใช้	37 (46.84%)	18 (22.78%)	-	55 (69.62%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .342**				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ ยังพบว่าผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับความชอบเรียนภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวปรากฏในตารางที่ 4.92

ตารางที่ 4.92 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและความชอบเรียนภาษาต่างประเทศ

ระดับความชอบเรียน ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
ไม่เลย	-	-	1 (1.27%)	1 (1.27%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	1 (1.27%)	4 (5.06%)	-	5 (6.33%)
มากถึงมากที่สุด	44 (55.70%)	29 (36.71%)	-	55 (69.62%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .739**				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่าผลการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ต่อ แต่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแสดงในตารางที่ 4.93

ตารางที่ 4.93 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ต่อและการทำงาน

ระดับความพร้อมในการใช้ ภาษาต่างประเทศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน			
	กลุ่มเก่ง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มอ่อน	รวม
เพื่อการเรียนรู้ต่อ				
ไม่เลย	-	1 (1.27%)	-	1 (1.27%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	25 (31.64%)	25 (31.64%)	1 (1.27%)	51 (64.55%)
มากถึงมากที่สุด	20 (25.31%)	7 (8.86%)	-	27 (34.18%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .287				
เพื่อการทำงาน				
ไม่เลย	1 (1.27%)	-	-	1 (1.27%)
น้อยถึงน้อยที่สุด	22 (27.85%)	22 (27.85%)	1 (1.27%)	45 (56.96%)
มากถึงมากที่สุด	22 (27.85%)	11 (13.92%)	-	33 (41.77%)
รวม	45 (56.96%)	33 (41.77%)	1 (1.27%)	79 (100%)
Cramer's V = .325*				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ข้อมูลจากผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโท

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 สถานภาพผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาโทประกอบด้วยผู้เรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศเพียงภาษาเดียวที่มีการเรียนการสอนในภาคใต้จำนวน 4 คน จำแนกเป็น

ผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะสาขาเฉพาะทาง 1 คน และผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐาน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 และ 2 มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน สถาบัน (หน่วยงาน) ละ 1 คน จัดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 คน (50%) และชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 คน (50%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะสาขาเฉพาะทางกำลังศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐานกำลังศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ และบริหารการศึกษา กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และวิทยาลัยครู

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเป็นเพศชาย 2 คน (50%) เพศหญิง 2 คน (50%) อายุระหว่าง 22-40 ปี และมีอายุเฉลี่ย 32 ปี ส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างกึ่งหนึ่ง (2 คน หรือ 50%) มีบิดาและมารดาเป็นเกษตรกร ซึ่งมีรายได้รวม 20,001-30,000 บาท

2.1.2 ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน

ภาษาต่างประเทศภาษาเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนเคยเรียน และกำลังเรียน คือ ภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาต่างประเทศที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่จำเป็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าในระดับสูง ที่เหลืออีก 1 คน (25%) ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน

2.1.3 เหตุผลในการเรียนภาษาอังกฤษ

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน (3 คน หรือ 75%) เรียนภาษาอังกฤษเพราะสนใจและมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาอังกฤษเพราะหลักสูตรบังคับมีเพียงคนเดียว (25%)

2.1.4 ประวัติการเรียนภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททั้งหมดเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีครูสอนภาษาอังกฤษคนแรกเป็นชาวไทย กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน 2 คน (50%) ได้ผลการเรียนสูงสุด A ที่เหลืออีก 2 คน (50%) ได้ผลการเรียนสูงสุด B+/B และ C+/C สำหรับผลการเรียนต่ำสุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน 1 คน (25%) ได้ B+/B 2 คน (50%) ได้ C+/C และที่เหลืออีก 1 คน (25%) ไม่ให้ข้อมูลผลการเรียนต่ำสุด

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้ข้อมูลสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 4.94

ตารางที่ 4.94 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ประเด็นความคิดเห็น	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่แสดงความคิดเห็นในระดับต่างๆ (N = 4)		
	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ชอบเรียนภาษาอังกฤษ	-	1 (25%)	3 (75%)
ประโยชน์ของภาษาอังกฤษ			
• ด้านการศึกษา	-	-	4 (100%)
• ด้านการทำงาน	-	-	4 (100%)
• ในชีวิตประจำวัน	-	2 (50%)	2 (50%)
แหล่งแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ			
• ครูไทย	-	3 (75%)	1 (25%)
• ครูชาวต่างประเทศ	1 (25%)	1 (25%)	2 (50%)
• พ่อแม่	1 (25%)	1 (25%)	2 (50%)
• เพื่อน	1 (25%)	1 (25%)	2 (50%)
• บุคคลในวงการบันเทิง/สื่อ	2 (50%)	1 (25%)	1 (25%)
ทักษะภาษาอังกฤษที่มี			
• การฟัง	-	1 (25%)	3 (75%)
• การพูด	-	2 (50%)	2 (50%)
• การอ่าน	-	1 (25%)	3 (75%)
• การเขียน	1 (25%)	3 (75%)	-
ความต้องการในการปรับปรุงทักษะภาษาอังกฤษ			
• การฟัง	-	-	4 (100%)
• การพูด	-	-	4 (100%)
• การอ่าน	-	-	4 (100%)
• การเขียน	-	-	4 (100%)
การใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรม			
• ดูหนัง	-	3 (75%)	1 (25%)
• ฟังเพลง	-	2 (50%)	2 (50%)
• สนทนากับเจ้าของภาษา	-	3 (75%)	1 (25%)
• เรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา	-	3 (75%)	1 (25%)
• ฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน	-	-	4 (100%)
• สอบในชั้นเรียน	-	1 (25%)	3 (75%)

• สอบเพื่อเรียนต่อ	-	1 (25%)	3 (75%)
--------------------	---	---------	---------

ตารางที่ 4.94 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน ที่แสดงความคิดเห็นในระดับต่างๆ (N = 4)		
	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
• ทำงาน	-	1 (25%)	3 (75%)
ประโยชน์ของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ			
• ร้องเพลง	-	2 (50%)	2 (50%)
• เล่นเกมทางภาษา	-	2 (50%)	2 (50%)
• เล่าเรื่อง	-	2 (50%)	2 (50%)
• พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	-	2 (50%)	2 (50%)
• เล่นละคร	-	2 (50%)	2 (50%)
• เรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่น ๆ	-	-	4 (100%)
• ทายปัญหา	-	2 (50%)	2 (50%)
ความต้องการในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษในต่างประเทศ	-	-	4 (100%)

จากตารางที่ 4.94 จะสรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโท ได้ดังนี้

2.2.1 ความชอบ ประโยชน์ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ชอบเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด ทุกคนเห็นตรงกันว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับประโยชน์ของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันนั้น ครึ่งหนึ่งเห็นว่ามีในระดับมากถึงมากที่สุด แต่อีกครึ่งหนึ่งเห็นว่ามีในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษจากครูชาวต่างประเทศ พ่อแม่ และเพื่อน ในระดับมากถึงมากที่สุด มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 ราย (25%) ที่ได้แรงจูงใจจากครูไทยและบุคคลในวงการบันเทิง/สื่อในระดับมากถึงมากที่สุด

2.2.2 ทักษะภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) มีทักษะการฟังและการอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด แต่มีทักษะการเขียนน้อยถึงน้อยที่สุด ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่อีกครึ่งหนึ่งมีในระดับน้อยถึงน้อย

ที่สุด จะสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโทมีทักษะการรับสาร (การอ่านและการฟัง) มากกว่าทักษะการส่งสาร (การพูดและการเขียน)

ในด้านความต้องการปรับปรุงทักษะภาษาอังกฤษ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโททุกคนต้องการปรับปรุงทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด

2.2.3 การใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่างๆ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน ส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสอบในชั้นเรียน สอบเพื่อเรียนต่อ และทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ครั้งหนึ่งใช้ภาษาอังกฤษเพื่อฟังเพลง และมีเพียงหนึ่งในสี่ที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดูหนัง สนทนากับเจ้าของภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด จากข้อมูลข้างต้น จะสังเกตได้ว่า กิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในบริบทการศึกษาและการทำงาน อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างก็ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือการเรียนบ้างถึงแม้จะอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดในบรรดา กิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษนอกบริบทชั้นเรียน กิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อฟังเพลงเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ

2.2.4 ประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

กิจกรรมเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนเห็นตรงกันว่ามีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด คือ กิจกรรมเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ ส่วนกิจกรรมที่เหลือ คือ ร้องเพลง เล่นเกมทางภาษา เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ประชุม เล่นละคร และทนายปัญหา ไม่สามารถสรุปความเห็นได้ ทั้งนี้เพราะครั้งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนอีกครึ่งหนึ่งเห็นว่ากิจกรรมเหล่านี้มีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

2.2.5 ความต้องการในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษในต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนต้องการฝึกทักษะภาษาอังกฤษในต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด

2.3 โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม

จากการวิเคราะห์จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม และจากการจัดลำดับโอกาสการฝึกฝนดังกล่าวคํานําเสนอในตารางที่ 4.95 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทมีโอกาฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุดจากแหล่งต่างๆตามลำดับดังนี้ 1) คํารวเรียน และโปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต 2) หนังสือ/สิ่งพิมพ์ และภาพยนตร์ 3) เพลง รายการโทรทัศน์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงาน 4) รายการวิทยุ กิจกรรมค่าย ภาษาต่างประเทศ การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ การเรียนเสริมทักษะจากแหล่งภายนอก และการไปต่างประเทศ เป็นที่สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทในงานศึกษานี้ทั้งหมดมีโอกาฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า โอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่มากที่สุดของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทอยู่ในบริบทการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ตารางที่ 4.95 การจัดลำดับโอกาสการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ภาษาของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนในระดับมากที่สุด
1	คํารวเรียน	4 (100%)
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	4 (100%)
2	หนังสือ/สิ่งพิมพ์	3 (75%)
	ภาพยนตร์	3 (75%)
3	เพลง	2 (50%)
	รายการโทรทัศน์	2 (50%)
	ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง	2 (50%)
	การทำงาน	2 (50%)
4	รายการวิทยุ	1 (25%)
	กิจกรรมค่ายภาษาต่างประเทศ	1 (25%)
	การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ	1 (25%)
	การเรียนเสริมทักษะจากแหล่งภายนอก	1 (25%)
	การไปต่างประเทศ	1 (25%)

N = 4

2.4 พฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนเข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงาน/การบ้าน และค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ปรึกษาเพื่อนและอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับการทบทวนบทเรียน พบว่าครึ่งหนึ่งทำในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่อีกครึ่งหนึ่งทำในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

2.5 การใช้ภาษาอังกฤษในอนาคต

เมื่อจบการศึกษาและหากมีโอกาสศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ต้องการศึกษาต่อทันที เมื่อสอบถามประเทศที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนประสงค์จะศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างทุกคนประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันต่างประเทศ และส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันในประเทศมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกคนคิดว่าจะได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเรียนต่อในระดับมากถึงมากที่สุด จะสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโทประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันต่างประเทศในจำนวนที่มากกว่าประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันในประเทศ สำหรับความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเรียนต่อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพียงหนึ่งในสี่ (1 คน หรือ 25%) มีความพร้อมในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาและหากมีโอกาสทำงาน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ประสงค์จะทำงานทันที คิดว่าจะได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน และมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในอนาคต

บทที่ 5

สรุปสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ สังเคราะห์และอภิปรายข้อค้นพบ

รายงานในบทนี้ประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกเป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนจากสถาบันกลุ่มตัวอย่าง 5 สถาบัน (7 หน่วยงาน) และนำมาประมวลให้เห็นสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ ภาษาตะวันตกอื่นๆ และภาษาตะวันออก ส่วนที่สองเป็นการสังเคราะห์และอภิปรายข้อค้นพบที่โดดเด่นจากงานวิจัยนี้ ซึ่งครอบคลุม 6 ประเด็น คือ 1) ลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศ 2) ภาระงาน ผลงานทางวิชาการ และโอกาสการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศ 3) ปัญหาการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ 4) ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ 5) กิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ และ 6) ปัจจัยเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ

การประมวลข้อมูลสภาพการเรียนรู้การสอนในแต่ละกลุ่มภาษาต่างประเทศในส่วนแรก และการสังเคราะห์และอภิปรายข้อค้นพบสำคัญในส่วนที่สอง จะทำให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของสภาพการเรียนรู้การสอนแต่ละกลุ่มภาษาต่างประเทศ และประเด็นปัญหาร่วมของการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ อันจะทำให้สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวโน้มได้ ซึ่งจะยังประโยชน์ในการวางนโยบายการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

การนำเสนอข้อมูลของแต่ละภาษา จะนำเสนอข้อมูลจากมุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนตามลำดับ

1. สรุปสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ

1.1 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

ข้อมูลจากผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นข้อมูลในระดับกว้างและข้อมูลเชิงนโยบายที่ครอบคลุมการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศทุกภาษาในภาพรวม มีเพียงบางประเด็นเท่านั้นที่เป็นข้อมูลเฉพาะของแต่ละภาษา การอภิปรายในส่วนนี้มุ่งเจาะประเด็นที่สามารถแยกข้อมูลได้เป็นรายภาษา 4 หัวข้อ คือ 1) การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศ 2) ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการเรียนรู้การสอน 3) จำนวนผู้สอน จำนวนผู้เรียน และจำนวนภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน และ 4) ปัญหาการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศ

1.1.1 การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศ

การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศเป็นการสะท้อนภาพสภาวะการณ์การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ในแง่มุมหนึ่ง เพราะการเห็นความสำคัญของภาษาจะนำไปสู่การวางนโยบายในด้านต่างๆ เช่น บุคลากรทั้งในด้านจำนวนและการพัฒนา หลักสูตร ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และงบประมาณ

สถาบันตัวอย่างทั้ง 7 แห่งมีความเห็นเหมือนกันว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดซึ่งก็สอดคล้องกับสภาพการณ์ของโลกปัจจุบันที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารระหว่างชาติ และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ แต่ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้น แตกต่างกันไปค่อนข้างมาก ตารางที่ 5.1 แสดงการเรียงลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันต่างๆ โดยแยกเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาตะวันตกอื่นๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาตะวันออก

ตารางที่ 5.1 การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

ภาษา	ลำดับของภาษา						
	สถาบัน ราชภัฏ	สถาบัน เทคโนโลยี ราชมงคล	มหาวิทยาลัยของรัฐ			มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	มหาวิทยาลัย เอกชน
			วิทยาเขต 1	วิทยาเขต 2	วิทยาเขต 3		
อังกฤษ	1	1	1	1	1	1	1
ภาษาตะวันตกอื่นๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษ							
1. ฝรั่งเศส	-	-	2	2	3	-	-
2. เยอรมัน	-	2	-	-	3	-	-
3. สเปน	-	-	-	-	3	-	-
4. อิตาลี	-	-	-	-	3	-	-
ภาษาตะวันออก							
1. จีน	3	3	2	3	2	2	2
2. ญี่ปุ่น	2	-	2	-	3	3	-
3. เขมร	-	-	2	-	-	-	-
4. มลายู	-	-	2	-	-	-	3
5. เกาหลี	-	-	-	-	3	-	-
6. อาหรับ	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ

1 = สำคัญเป็นลำดับหนึ่ง

2 = สำคัญเป็นลำดับสอง

3 = สำคัญเป็นลำดับสาม

- = ไม่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญ

ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า นอกเหนือจากภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาจีนก็เป็นภาษาที่ทั้ง 7 สถาบันให้ความสำคัญด้วยการจัดให้อยู่ลำดับ 2 หรือลำดับ 3 รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่นที่มี 4 สถาบันเห็นความสำคัญ ในขณะที่ภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมันซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนในสายภาษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทยมาเป็นเวลานานมาก มีผู้บริหารสถาบันเห็นความสำคัญเพียง 3 และ 2 สถาบันตามลำดับ ภาษาเยอรมันได้รับการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสองสถาบันเช่นเดียวกับภาษามลายู ภาษาที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับสุดท้ายคือภาษาสเปน อิตาลี และเกาหลีที่แต่ละภาษามีสถาบัน 1 แห่งให้ความสำคัญ เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษาอาหรับเป็นภาษาเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารทุกสถาบันไม่จัดลำดับความสำคัญให้เลย

เป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บริหารบางสถาบันไม่จัดลำดับความสำคัญของภาษาที่สถาบันของตนเองไม่ได้เปิดสอน เช่น กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันราชภัฏซึ่งไม่จัดลำดับความสำคัญให้กับภาษาสเปนซึ่งไม่ได้เปิดสอนในสถาบันของตนเอง และในทางกลับกัน ผู้บริหารบางสถาบันไม่จัดลำดับความสำคัญให้กับบางภาษาที่เปิดสอนในสถาบันของตนเอง เช่น กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งเปิดสอนภาษาเกาหลี แต่ไม่จัดลำดับความสำคัญให้กับภาษานี้ ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนสถาบันที่เปิดสอนแต่ละภาษาและจำนวนสถาบันที่เห็นความสำคัญของแต่ละภาษา

ตารางที่ 5.2 จำนวนสถาบันที่เปิดสอนแต่ละภาษาและจำนวนสถาบันที่เห็นความสำคัญของแต่ละภาษา

	ภาษาที่เปิดสอน										
	อังกฤษ	ฝรั่งเศส	เยอรมัน	สเปน	อิตาลี	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	มลายู	อาหรับ	เขมร
จำนวนสถาบันที่เปิดสอน	7	5	3	1	1	4	5	2	3	1	2
จำนวนสถาบันที่เห็นความสำคัญ	7	3	2	1	1	7	4	1	2	0	1

จะเห็นได้ว่าสถาบันที่เปิดสอนภาษาจีนมีอยู่เพียง 4 สถาบัน แต่สถาบันที่เห็นว่าภาษาจีนมีความสำคัญมีจำนวนถึง 7 สถาบัน ซึ่งก็ทำให้เห็นแนวโน้มว่าการเรียนการสอนภาษาจีนจะทวีความสำคัญและขยายตัวมากขึ้นในอนาคต และในสถานการณ์ที่ประเทศจีนกำลังเปิดประเทศออกสู่ประชาคมโลก ด้วยพลังทางเศรษฐกิจและสังคมนี้ ก็ย่อมคาดการณ์ได้ว่า ความต้องการภาษาจีนจะต้องมีมากขึ้น และในขณะเดียวกัน ความร่วมมือและความช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนภาษาจีนกับประเทศจีน เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรและผู้เรียนและการสร้างหลักสูตรร่วมกัน ก็มีความเป็นไปได้ อันจะทำให้สามารถพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มี

ประสิทธิภาพ สามารถสร้างสรรค์บัณฑิตที่มีความสามารถเพื่อป้อนตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วและยังไม่มีขีดจำกัด แต่การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนนี้ ต้องกระทำโดยเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาจีน อันจะช่วยให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศซึ่งก็จะเห็น โอกาสและศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศจีนเช่นกัน

ภาษาญี่ปุ่นเป็นอีกภาษาหนึ่งที่ผู้บริหารจำนวน 4 สถาบันเห็นความสำคัญ แม้ว่าจำนวนผู้บริหารสถาบันที่เห็นความสำคัญของภาษาจะมีน้อยกว่าจำนวนสถาบันที่เปิดสอน (4:5) และสถาบันที่ไม่จัดลำดับความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นก็เป็นสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก-โท และวิชาเลือก จำนวนสถาบันที่ให้ความสำคัญก็มีมากกว่าที่ให้ความสำคัญกับภาษาอื่น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลนี้อาจชี้ให้เห็นการชะลอตัวในด้านความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นที่เคยเป็นที่ต้องการมาก อันอาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า ตลาดประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดที่เข้าถึงได้ยากเนื่องจากเป็นตลาดที่ต้องการสินค้าคุณภาพและเป็นตลาดเก่าที่หลายประเทศได้พยายามและจับจองกันไว้แล้ว ทำให้การค้าหรือความร่วมมือในด้านต่างๆระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่นมีได้ไม่มาก รวมทั้งการที่ญี่ปุ่นก็ประสบปัญหาเศรษฐกิจเช่นเดียวกับประเทศในเอเชีย แม้ว่าจะไม่รุนแรงเท่า ก็ทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง นอกจากนี้ ประเทศญี่ปุ่นก็เป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก แม้จะมีกำลังซื้อสูง แต่ความต้องการก็มีปริมาณจำกัด ดังนั้น เมื่อเทียบกับประเทศจีนแล้ว ประเทศญี่ปุ่นก็มีความสำคัญเป็นรอง ส่งผลให้ความต้องการและความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นมีน้อยลง

ภาษาสเปนและอิตาลี เป็นเพียงสองภาษาที่มีจำนวนผู้บริหารที่เห็นความสำคัญเท่ากับจำนวนสถาบันที่เปิดสอน ทั้งสองภาษานี้ค่อนข้างใหม่ในภูมิภาคนี้ เนื่องจากมีเปิดสอนในสถาบันเดียวคือมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 เนื่องจากโดยสภาพภูมิศาสตร์แล้ว ที่ตั้งของสถาบันนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก สถาบันจึงได้เปิดหลักสูตรนานาชาติที่ไม่ใช่หลักสูตรทางภาษาเพื่อรองรับความต้องการในด้านนี้ แต่เน้นภาษาต่างประเทศเป็นพิเศษ ภาษาที่เปิดสอนจึงหลากหลาย และทุกภาษามีความสำคัญ ดังจะเห็นได้ว่า สถาบันได้กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องเรียนภาษาต่างประเทศเพิ่มอีก 1 ภาษานอกจากภาษาอังกฤษ โดยจะสามารถเลือกภาษาที่จะเรียนได้ วิชาภาษาเหล่านี้ ไม่ได้มีสถานะเป็นวิชาเลือกเสรีที่ผู้เรียนจะเรียนหรือไม่ก็ได้ แต่เป็นวิชาที่ต้องเลือกและต้องเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสำคัญของภาษาสเปนและอิตาลีเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับสภาพแวดล้อมของถิ่นที่ตั้งของสถาบัน และมีความสำคัญเฉพาะแห่ง และอาจเป็นไปได้ว่าสถาบันแห่งนี้อาจจะเปิดสอนภาษาอื่นๆ ที่มีความจำเป็นเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต นอกเหนือจากภาษาที่สถาบันนี้เปิดสอนอยู่แล้วทั้งหมด 8 ภาษา

ภาษาฝรั่งเศส เป็นภาษาที่เปิดสอนในสถาบัน 5 แห่ง แต่มีผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาษานี้เพียง 3 แห่ง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลไม่จัดลำดับความสำคัญของภาษาฝรั่งเศส แม้ว่า จะเปิดสอนเป็นวิชาบังคับเลือกของหลักสูตรการท่องเที่ยว ซึ่งก็ตรงกันข้ามกับมหาวิทยาลัยของ รัฐ วิทยาเขต 3 ที่เปิดเป็นวิชาในสถานะเดียวกัน ซึ่งก็อาจจะเนื่องจากสภาพแวดล้อมของที่ ตั้งสถาบันดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐก็ไม่จัดลำดับความสำคัญ ของภาษาฝรั่งเศส แม้ว่าจะเปิดสอนเป็นวิชาเอก-โทและวิชาเลือก ข้อมูลนี้อาจจะชี้ว่าภาษา ฝรั่งเศสมีความสำคัญน้อยลง แม้ว่าจะมีสถาบันที่เปิดสอนอยู่หลายสถาบันเพราะเป็นภาษาที่มีการ เรียนการสอนมานาน

ภาษาเยอรมันได้รับการจัดให้อยู่ในลำดับเดียวกับภาษามลายู แม้ว่าภาษามลายูจะเป็น ภาษาที่ใหม่กว่าในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งก็อาจอธิบายได้ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับที่ตั้ง ของสถาบันเช่นเดียวกันกับภาษาสเปนและภาษาอิตาลี สถาบันสองแห่งที่ให้ความสำคัญกับ ภาษาเยอรมันก็คือสถาบันที่เปิดสอนภาษานี้ในหลักสูตรการท่องเที่ยวและการ โรงแรมและ หลักสูตรการโรงแรม

ภาษาเกาหลีเป็นภาษาที่เปิดสอนในสองสถาบัน และสถาบันที่เห็นความสำคัญมีเพียง สถาบันเดียว คือ มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 ซึ่งเน้นวิชาภาษาเป็นสำคัญ

ภาษาอาหรับ เปิดสอนในสถาบันเดียวและผู้บริหารไม่จัดลำดับความสำคัญให้ภาษานี้ อันอาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า ภาษานี้ไม่จำเป็นในการสื่อสารและไม่มีบทบาทมากในด้าน เศรษฐกิจในภูมิภาคภาคใต้

ภาษาเขมรได้รับการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในสถาบันเดียว และ เป็นภาษาเดียวที่คณะผู้วิจัยไม่สามารถอธิบายการจัดลำดับความสำคัญได้ด้วยเหตุผลที่ใช้อธิบาย ภาษาอื่นๆ เนื่องจากภาษาเขมรไม่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจหรือการท่องเที่ยวในภาคใต้ ไม่ได้ เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันได้ในวงกว้าง และไม่ได้เป็นภาษาที่เปิดสอนมานาน อย่างไรก็ตาม จากการ สัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม พบว่าภาษาเขมรมีความสำคัญเพราะเคยมีอิทธิพลต่อภาษาไทยใน อดีต แม้ปัจจุบันยังมีร่องรอยของภาษาเขมรในภาษาไทยอยู่มาก การเรียนภาษาเขมรจะทำให้เกิด ความเข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ความสำคัญของภาษาเขมรนั้นมาจาก เหตุผลที่แตกต่างจากภาษาอื่นๆ

จากข้อมูลการจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบัน คณะผู้วิจัยสามารถ สรุปลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศในบริบทภาคใต้ได้ตามลำดับดังนี้ คือ 1) ภาษาอังกฤษ 2) ภาษาจีน 3) ภาษาญี่ปุ่น 4) ภาษาฝรั่งเศส 5) ภาษาเยอรมันและมลายู 6) ภาษาเขมร และ 7) ภาษาสเปน อิตาลี และเกาหลี จะเห็นได้ว่าความสำคัญของภาษาต่างประเทศมี

ในการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนมักจะพยายามใช้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ ให้มากที่สุดในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับภาษาและมีโอกาสเพิ่มพูนทักษะได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนแล้ว พบว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ในทุกระดับและประเภทของหลักสูตร รวมทั้งมีสถานะวิชาครบทุกสถานะ ไม่ว่าจะเป็นวิชาบังคับพื้นฐาน วิชาเอก-โท หรือวิชาเลือก

ประเภทของหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันกลุ่มตัวอย่าง 5 สถาบัน (7 หน่วยงาน) ได้แก่ หลักสูตรปกติทั่วไปที่ใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ที่ไม่ใช่วิชาภาษา หลักสูตรนานาชาติ ซึ่งเท่าที่ปรากฏในข้อมูลนั้น ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ไม่ใช่รายวิชาภาษาอื่นๆ หลักสูตรที่ไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติแต่ใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอนก็ใช้ภาษาอังกฤษ และหลักสูตรระยะสั้นสำหรับชาวต่างประเทศ ก็ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนทั้งหลักสูตร

ระดับของหลักสูตรมีสี่ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ในระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งกำหนดให้ผู้เรียนในระดับปริญญาตรีทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเรียนหลักสูตรประเภทใด ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับพื้นฐานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ยิ่งไปกว่านั้น หลักสูตรในมหาวิทยาลัยของรัฐวิทยาเขต 1 ที่ไม่ใช่หลักสูตรทางภาษาบางหลักสูตร ยังกำหนดให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษนอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานอีกด้วย นอกจากนี้ หลักสูตรในระดับสูงกว่าปริญญาตรีก็ยังกำหนดให้ผู้เรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานหรือวิชาภาษาอังกฤษแบบเข้มเพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอันจะเป็นประโยชน์ในการเรียน ซึ่งต้องอาศัยการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

สถานะวิชาภาษาต่างประเทศในประเทศไทยได้แก่ วิชาพื้นฐาน วิชาเอก-โท และวิชาเลือก วิชาพื้นฐานจะมีจำนวนวิชาจำกัด แต่จะมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุด คือนักศึกษาทุกคนต้องเรียนอย่างน้อย 2 รายวิชา วิชาเอก-โทจะมีจำนวนวิชามากและหลากหลาย แต่จะมีผู้เรียนเฉพาะที่เรียนหลักสูตรทางภาษา วิชาเลือกคือรายวิชาที่เปิดให้ผู้เรียนเลือกตามความสนใจและความต้องการ หรืออาจเป็นวิชาที่ต้องเลือก เช่นมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเลือกเรียนภาษาต่างประเทศอีกหนึ่งภาษา นอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 นั้น ผู้เรียนสามารถเลือกภาษาที่จะเรียนได้

ตารางที่ 5.5 จำนวนผู้สอน จำนวนผู้เรียน และจำนวนภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในแต่ละสถาบันกลุ่ม
ตัวอย่าง (ต่อ)

จำนวน ภาษา	สถาบันราชภัฏ		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล		มหาวิทยาลัยของรัฐ						มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		รวม	
					วิทยาเขต 1		วิทยาเขต 2		วิทยาเขต 3							
	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน
มลายู					2	129	7	834			1	30			10 5%	993 3.84%
อาหรับ							5	490							5 2.5%	490 1.90%
เขมร					1		1								2 1%	0*
รวม จำนวน ภาษาที่ เปิดสอน ในแต่ละ สถาบัน	2		3		5		9		8		4		1		รวม จำนวน ผู้สอน ภาษา ทั้งหมด = 200	รวม จำนวน ผู้เรียน ภาษา ทั้งหมด = 25,832

* ไม่มีผู้เรียน ณ เวลาที่สำรวจ

ผู้สอนภาษาอังกฤษมีจำนวน 63.5% ของจำนวนผู้สอนภาษาทั้งหมด แต่ที่น่าสังเกตก็คือ ผู้เรียนภาษาอังกฤษทั้งหมดมีจำนวน 82.07 % ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษมีภาระงานสอนที่ต้องรับผิดชอบมากกว่าผู้สอนภาษาอื่น ถึงแม้ว่าจำนวน ชั่วโมงสอนที่ปรากฏอาจจะไม่มากกว่ากันเนื่องจากมีเพดานจำนวนชั่วโมงสอนที่กำหนดไว้ต่อ สัปดาห์ แต่นั่นก็หมายความว่า จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่มต้องมีจำนวนมากกว่า เนื่องจากจำนวน ผู้เรียนทั้งหมดมีมากกว่าและจำนวนผู้สอนก็มีสัดส่วนเป็นจำนวนที่ไม่มากเท่ากับสัดส่วนจำนวน ผู้เรียน และไม่ว่าผู้เรียนจะมีจำนวนเท่าไร ผู้สอนก็ต้องรับผิดชอบให้ได้ เนื่องจากภาระงานสอน ส่วนใหญ่เป็นการสอนวิชาพื้นฐานสำหรับนักศึกษาทุกคนที่เข้ามาเรียนในสถาบัน การที่ต้อง รับภาระสอนผู้เรียนเป็นจำนวนมากนี้ส่งผลให้ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น การ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ การตรวจงาน การตรวจข้อสอบ การทำคะแนน เป็นต้น มีมากเป็นสัดส่วนกัน ไป

ภาษาที่มีจำนวนผู้สอนเป็นสัดส่วนรองลงมาจากภาษาอังกฤษก็คือภาษาจีน (16 คน หรือ 8%) ญี่ปุ่น (13 คน หรือ 6.5%) และฝรั่งเศส (12 คน หรือ 6%) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าจำนวนผู้สอนสอดคล้องกับการจัดลำดับความสำคัญของภาษาของผู้บริหาร จากนั้นก็เป็นภาษามลายู (10 คน หรือ 5%) และภาษาเยอรมันซึ่งแม้จะได้รับการจัดให้อยู่ในลำดับเดียวกันกับภาษามลายู ก็มีจำนวนผู้สอนน้อยกว่า (7 คน หรือ 3.5%) ซึ่งก็อาจจะเนื่องมาจากมีจำนวนผู้เรียนน้อยกว่า ภาษาสเปน อิตาลีและเกาหลีก็เช่นกัน แม้จะได้รับการจัดให้อยู่ในลำดับเดียวกัน ก็มีจำนวนผู้สอนแตกต่างกันคือ ภาษาสเปน (1 คน หรือ 0.5%) ภาษาอิตาลี (1 คน หรือ 0.5%) และภาษาเกาหลี (6 คน หรือ 3%) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากจำนวนผู้เรียนเช่นกัน อนึ่ง ภาษาเขมนั้นมีผู้สอน 2 คน คิดเป็น 1% ซึ่งก็เป็นจำนวนมากกว่าผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลี ซึ่งก็เป็นที่ไปตามลำดับความสำคัญของภาษา

เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนระหว่างจำนวนผู้สอนต่อผู้เรียน ภาพของภาระงานที่แตกต่างกันของผู้สอนภาษาต่างประเทศต่างๆ ก็ปรากฏชัดมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 อัตราส่วนจำนวนผู้สอนต่อจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อภาคการศึกษาในสถาบันกลุ่มตัวอย่าง

ภาษา	สถาบันราชภัฏเทคโนโลยีราชมงคล	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	มหาวิทยาลัยของรัฐ			มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	มหาวิทยาลัยเอกชน	เฉลี่ย
			วิทยาเขต 1	วิทยาเขต 2	วิทยาเขต 3			
อังกฤษ	1:352.6	1:44.82	1:118.62	1:139.83	1:86.38	1:444.44	1:144.44	1:190.16
ฝรั่งเศส		1:20	1:58	1:75.25	1:20.5			1:43.44
เยอรมัน		1:21		1:55	1:25.5			1:33.83
สเปน					1:62			1:62
อิตาลี					1:17			1:17
จีน			1:104	1:67.66	1:14.33	1:10		1:49
ญี่ปุ่น	1:8.33		1:212	1:93	1:34.5	1:30		1:75.56
เกาหลี				1:126.25	1:15.5			1:70.87
มลายู			1:64.5	1:119.14		1:30		1:71.21
อาหรับ				1:98				1:98
เขมร			*	*				*

* ไม่มีผู้เรียน ณ เวลาที่สำรวจ

ค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้สอนหนึ่งคนต่อจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษต่อภาคการศึกษาสูงถึง 1:190.16 ในขณะที่ลำดับรองลงมาคือภาษาอาหรับ มีค่าเฉลี่ย 1:98 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของ

ภาษาอังกฤษประมาณครึ่งหนึ่ง ภาษาญี่ปุ่น มลายู และเกาหลี มีค่าเฉลี่ยผู้สอนต่อผู้เรียนใกล้เคียงกันคือ 1:75.56, 1:71.21 และ 1:70.87 ตามลำดับ ภาษาสเปนมีอัตราส่วนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน 1:62 นอกจากนั้นแล้ว อัตราส่วนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนก็น้อยลงอย่างมาก ภาษาจีนมีอัตราส่วนผู้สอนต่อผู้เรียน 1:49 ภาษาฝรั่งเศส 1:43.44 ภาษาเยอรมัน 1:33.83 และภาษาอิตาลีซึ่งมีค่าเฉลี่ยผู้สอนต่อผู้เรียนน้อยที่สุดคือ 1:17

ในอีกแง่หนึ่ง ถ้าจัดกลุ่มภาษาตะวันตกอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเข้าด้วยกันแล้ว เปรียบเทียบกับกลุ่มภาษาตะวันออก ก็จะได้ภาพของการเรียนการสอนภาษาดังนี้

ตารางที่ 5.7 จำนวนผู้สอนและจำนวนผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษในสถาบันกลุ่มตัวอย่าง

ฝรั่งเศส		เยอรมัน		สเปน		อิตาลี	
ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน
12 (6%)	721 (2.79%)	7 (3.5%)	292 (1.13%)	1 (0.5%)	62 (0.24%)	1 (0.5%)	17 (0.07%)
1. จำนวนผู้สอนภาษาตะวันตกอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษทั้งหมด = 21 2. จำนวนผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษทั้งหมด = 1,092 3. อัตราส่วนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนภาษาตะวันตกที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ = 1:52							

N (ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้งหมด) = 200

N (ผู้เรียนภาษาต่างประเทศทั้งหมด) = 25,832

ตารางที่ 5.8 จำนวนผู้สอนและจำนวนผู้เรียนภาษาตะวันออกในสถาบันกลุ่มตัวอย่าง

จีน		ญี่ปุ่น		เกาหลี		มลายู		อาหรับ		เขมร	
ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สอน	ผู้เรียน
16 (8%)	626 (2.42%)	13 (6.5%)	894 (3.46%)	6 (3%)	536 (2.07%)	10 (5%)	993 (3.84%)	5 (2.5%)	490 (1.90%)	2 (1%)	*
1. จำนวนผู้สอนภาษาตะวันออกทั้งหมด = 52 ผู้เรียน = 3,539 2. จำนวนผู้เรียนภาษาตะวันออกทั้งหมด (ไม่รวมผู้เรียนวิชาภาษาเขมร) = 3,539 3. อัตราส่วนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนภาษาตะวันออก = 1:68.06											

N (ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้งหมด) = 200

N (ผู้เรียนภาษาต่างประเทศทั้งหมด) = 25,832

* ไม่มีผู้เรียน ณ เวลาที่สำรวจ

จะเห็นได้ว่าจำนวนภาษาตะวันออกมีมากกว่าภาษาตะวันตก 2 ภาษา มีจำนวนผู้สอนและจำนวนผู้เรียนมากกว่าเกินสองเท่า และอัตราส่วนระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนดังรายละเอียดในตารางที่ 5.6 ก็สูงกว่าเช่นกัน อาจกล่าวได้ว่า ภาษาตะวันออกมีแนวโน้มที่จะเพิ่มพูนความสำคัญมากขึ้น มี

จำนวนผู้สอนผู้เรียนมากขึ้น ทำให้อัตราส่วนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเริ่มสูงขึ้น (1:68.06) ต่างจากภาษาตะวันตกซึ่งยังคงอัตราส่วนที่ไม่สูงมากไว้ได้ (1:52)

1.1.4 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาโดยรวมของการเรียนการสอนภาษา เช่น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การพัฒนาอาจารย์ หลักสูตร ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการ คุณภาพผู้เรียน และการตระหนักในบทบาทและความสำคัญของภาษา แต่ด้วยความจริงที่ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการเรียนการสอนมากที่สุดในบรรดาภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาเหล่านี้จึงอาจมองได้ว่าเป็นปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเสียเป็นส่วนใหญ่ และความถี่ในการระบุปัญหาที่อาจเป็นตัวชี้วัดถึงความรุนแรงของปัญหาได้ และความถี่ที่แจกแจงระดับของผู้ระบุปัญหาที่บ่งชี้ได้ว่าผู้บริหารระดับใดเห็นปัญหา ตารางที่ 5.9 แสดงความถี่ของการระบุปัญหาของผู้บริหารสามระดับ คือระดับสถาบัน ระดับคณะและระดับภาควิชา (รายละเอียดของปัญหาอยู่ในภาคผนวก 8)

ตารางที่ 5.9 ความถี่ของการระบุปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

กลุ่มปัญหา	ความถี่ของการระบุปัญหา			รวม
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา	
1. บุคลากร				
1.1 การขาดแคลนบุคลากร				
1.1.1 การขาดแคลนอาจารย์	4	9	4	17
1.1.2 การขาดแคลนบุคลากรสนับสนุน	0	2	1	3
1.2 การพัฒนาอาจารย์	4	8	2	14
รวมความถี่ในการระบุปัญหาบุคลากร	8	19	7	34
2. หลักสูตร	4	13	15	32
3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน	8	4	7	19
4. การเรียนการสอน	4	5	6	15
5. การบริหารจัดการ	2	4	4	10
6. คุณภาพผู้เรียน	1	3	5	9
7. การตระหนักในบทบาทและความสำคัญของภาษา	1	2	0	3
รวมความถี่ในการระบุทุกปัญหา	28	50	44	122

จากตารางจะเห็นได้ว่าความถี่ของการระบุปัญหาโดยผู้บริหารระดับสถาบันมีน้อยที่สุด (ความถี่ = 28) ส่วนความถี่ของการระบุปัญหาโดยผู้บริหารระดับคณะและระดับภาควิชาใกล้เคียงกัน (ความถี่ = 50 และ 44 ตามลำดับ) ซึ่งก็น่าจะเป็นเพราะบริหารระดับสถาบันก็จะเห็นปัญหาได้น้อยกว่าผู้บริหารระดับคณะซึ่งต้องทำหน้าที่ทั้งด้านนโยบายและด้านการเรียนการสอน และผู้บริหารระดับภาควิชาซึ่งเป็นส่วนใหญ่ทำหน้าที่สอนโดยตรง

แม้ว่าปัญหาบุคลากรจะเป็นกลุ่มปัญหาที่มีความถี่สูงสุด (ความถี่ = 34) แต่ปัญหานี้ก็แบ่งออกไปเป็นปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและการพัฒนาอาจารย์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาแยกเป็นสองประเด็น ความถี่ของแต่ละประเด็นก็จะน้อยกว่าปัญหาด้านหลักสูตร (ความถี่ = 32) สำหรับปัญหาในกลุ่มปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรนี้ ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์เป็นปัญหาสำคัญที่สุด (ความถี่ = 17) และผู้บริหารระดับคณะก็เป็นผู้ที่ระบุปัญหานี้มาด้วยความถี่สูงสุด (ความถี่ = 9) เช่นเดียวกับปัญหาด้านการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งผู้บริหารระดับคณะก็เป็นผู้ที่ระบุมาด้วยความถี่สูงสุดด้วย (ความถี่ = 8) ในขณะที่ผู้บริหารระดับภาควิชาระบุมาด้วยความถี่เพียง 2

ปัญหาด้านหลักสูตรเป็นปัญหาที่ผู้บริหารทั้งระดับคณะและภาควิชาระบุมาด้วยความถี่สูงสุด (ความถี่ = 13 และ 15 ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสำหรับผู้ปฏิบัติแล้ว หลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จากรายละเอียดข้อมูลจะเห็นได้ชัดว่า สิ่งที่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหาก็คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านภาษาเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ได้ วิธีแก้ไขที่ผู้บริหารเสนอแนะมาก็คือ ต้องเริ่มตั้งแต่การตั้งเป้าหมายของการเรียนการสอนที่ควรจะเป็นจริงและทำได้จริงและวางไว้ชัดเจนเพื่อให้ทุกฝ่าย ทั้งผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกัน หลักสูตรภาษาควรมีรายวิชาบังคับให้มากเท่ากับเกณฑ์ 12 หน่วยกิตตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด ควรมีการบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ให้เห็นความสัมพันธ์และความเชื่อมโยง หลักสูตรภาษาควรสร้างให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถไม่เท่ากัน และความสนใจไม่เหมือนกัน มีการสอนปรับพื้นฐานให้กับผู้ที่มีความจำเป็น มีรายวิชาบังคับภาษาในหลักสูตรทุกปี มีรายวิชาภาษาให้เลือกหลากหลาย และจัดอบรมระยะสั้นหลายๆ ครั้ง เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีการฝึกทักษะทุกด้านที่จำเป็นในการใช้ภาษา เช่น ไวยากรณ์ สัทศาสตร์ การอ่าน การเขียน การฟัง การพูด เป็นต้น

ปัญหาด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน มีผู้บริหารระบุมาทั้งหมด 19 ครั้ง ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนที่สถาบันส่วนใหญ่กล่าวถึงก็คือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งผู้บริหารเห็นว่าควรจัดสร้างให้สมบูรณ์แบบ และจัดระบบการเปิดให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด สถาบันควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ที่หลากหลายและให้มีเพียงพอ เพื่อช่วยในการเรียนการสอนผู้เรียนเป็นจำนวนมากให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้เรียน

สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ชำรุดและไม่ทันสมัย และปัญหาด้านขนาดของห้องเรียนที่ไม่สามารถรองรับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้นได้ ซึ่งก็หมายความว่าโต๊ะเก้าอี้ไม่เพียงพอด้วยเช่นกัน

ปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ผู้บริหารระบุ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านวิธีการสอนของผู้สอนที่ยังไม่แสดงให้เห็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารเห็นว่าในการเรียนการสอนควรมีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งควรมีการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผู้บริหารเห็นว่าผู้สอนควรใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่มักจะเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารและเพื่อฝึกทักษะทางภาษานั้นก็คือจำนวนผู้เรียนต่อห้อง ซึ่งควรอยู่ประมาณ 20-30 คน

ในด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารได้ระบุปัญหาการมีแนวคิดไม่ตรงกันในระหว่างผู้บริหารต่างระดับและผู้ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารระดับภาคฯเห็นว่าผู้บริหารระดับสูงควรมีแนวคิดและนโยบายในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ทันสมัย ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง ปัญหาเรื่องการเป็นสถาบันในระดับที่ต้องรับผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่จะพัฒนาต่อยอดได้ มีการเสนอแนะให้นำภาครัฐกิจเอกชนเข้ามาเปิดสอนภาษาต่างประเทศให้กับผู้เรียนในสถาบันเพื่อขยายขีดความสามารถในการสนองความต้องการของผู้เรียนให้มากขึ้น โดยสถาบันเป็นผู้ดูแลด้านคุณภาพและการบริหารจัดการ

1.2 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สอนที่ได้จากแบบสอบถามมีหลายประเด็นที่ครอบคลุมทุกแง่มุมของผู้สอนไม่ว่าจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน และความคิดเห็นของผู้สอนต่อสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ แต่ในที่นี้ จะนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญ และสะท้อนสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ ส่วนข้อมูลอื่น ๆ สามารถดูรายละเอียดได้ในบทที่ 4 ในส่วนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้สอน

การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้สอนและการอภิปรายผล จะนำเสนอและอภิปรายผลแยกตามกลุ่มภาษาและภายใต้หัวข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลด้านผู้สอน (จำนวน วุฒิกการศึกษา ภาระงาน ความเห็นด้านภาระงาน ผลงานทางวิชาการ การเพิ่มพูนศักยภาพความสามารถในด้านภาษา ความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษา และความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่นักศึกษาไทยควรเรียน)

2. ข้อมูลด้านการเรียนการสอน (ขนาดของชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการสอน กิจกรรมที่ใช้แล้วได้ผลในการเรียนการสอน)
3. ปัญหาและอุปสรรคการสอน

1.2.1 ภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษได้รับการจัดอันดับให้ภาษาที่สำคัญอันดับ 1 สำหรับนักศึกษาไทย โดยกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศจำนวน 38 ใน 43 ราย (88.37%) ในงานวิจัยนี้

1.2.1.1 ข้อมูลด้านผู้สอนภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 21 ราย กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มตัวอย่างภาษาที่มีจำนวนมากที่สุดในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 43 คน คิดเป็นร้อยละ 48.84 ของกลุ่มตัวอย่างทุกภาษา

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 21 ราย มีผู้จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก 6 ราย ระดับปริญญาโท 13 ราย และระดับปริญญาตรี 2 ราย

ประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษคือ 13.69 ปี ซึ่งนับว่ายาวนานกว่าผู้สอนภาษาอื่น ๆ ยกเว้นผู้สอนภาษาฝรั่งเศส

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีภาระงานที่มากและหลากหลายกว่าผู้สอนภาษาอื่น ๆ ทุกภาษา เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาเดียวที่เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรีและโท และเปิดสอนถึง 3 สถานะวิชาคือ วิชาบังคับพื้นฐานสำหรับนักศึกษาทุกคน เป็นวิชาเลือกและเป็นวิชาเอก-โท ในบางสถาบันกลุ่มตัวอย่าง โดยในจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษา 21 ราย ทุกรายสอนระดับปริญญาตรี มี 10 รายที่สอนระดับปริญญาตรีเพียงระดับเดียว อีก 11 รายสอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ภาระงานสอนโดยเฉลี่ยของผู้สอนคือ 14.45 ชั่วโมง/สัปดาห์/คน ซึ่งสูงกว่าผู้สอนภาษาอื่น ๆ ยกเว้นผู้สอนภาษาจีน สเปนและอิตาลี ส่วนวิชาสอนโดยเฉลี่ยคือ 2.57 รายวิชา/คน/ภาคการศึกษา ซึ่งก็นับว่ามีจำนวนวิชาสอนสูงสุด รองจากผู้สอนภาษาเยอรมันและอาหรับ เมื่อเทียบกับภาษาอื่น ๆ มีผู้สอนเพียง 2 ใน 21 รายที่สอนภาษาอังกฤษใน 1 สถานะรายวิชา ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างสอน 2 สถานะรายวิชาและหลายรายสอนมากกว่า 3 สถานะรายวิชาเพราะสอนทั้งระดับปริญญาตรีและโท

นอกจากภาระงานสอน กลุ่มตัวอย่างยังมีภาระงานอื่น ๆ เช่น การเป็นกรรมการชุดต่าง ๆ ด้วยภาระทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 14 ใน 21 (66.67%) มีความเห็นว่าภาระงาน

ของตนมีมากเกินไป ซึ่งนับว่าเป็นภาษาที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนที่เห็นว่าตนมีภาระงานมากเกินไปมากเป็นลำดับสาม รองจากกลุ่มตัวอย่างผู้สอนเขมรและภาษาจีน

แม้จะมีภาระงานมากมาย กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษก็เป็นกลุ่มที่ผลิตผลงานทางวิชาการมากมายและหลากหลายที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น โดยผลงานวิชาการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษผลิตคิดเป็น 54.28% ของผลงานวิชาการทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 43 คน ซึ่งก็นับว่าไม่น้อยเมื่อเทียบจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีอยู่ในงานวิจัยคือ 21 รายจาก 43 ราย (48.84%) ผลงานทางวิชาการของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามีครบทุกประเภทไม่ว่าการเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอน งานวิจัย การเขียนบทความ การนำเสนอผลงานวิจัย และงานแปล โดยการเรียบเรียง ตำรา/เอกสารการสอนเป็นผลงานที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษผลิตมากที่สุดและการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นผลงานน้อยที่สุด

ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษถนัดที่สุด 3 ลำดับแรกมีดังนี้คือ ถนัดไวยากรณ์ และการอ่านเป็นลำดับ 1 รองลงมาคือการพูด และลำดับ 3 คือ การฟังและศัพท์ ส่วนทักษะที่น้อยที่สุดคือ การแปล งานล่ามและการเขียน และทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนต้องการพัฒนาที่สุดคือ การแปล การเขียนและการฟังโดยลำดับ

กลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากเป็นลำดับสาม ใน 11 ภาษา ที่มีโอกาสไปเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในประเทศด้วยการไปฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงาน โดยกึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง (15 ใน 21 ราย 71.43%) เคยเข้าฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงานในประเทศ โดยค่าเฉลี่ยการไปฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศของกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษคือ 1.24 คนในรอบ 5 ปี แต่ในแง่การนำเสนอผลงานทางวิชาการภายในประเทศกลับพบว่ามีความถี่ของกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยมากที่เคยไปเสนอผลงานคือเพียง 5 ใน 21 ราย (23.81%) และนับว่ามีน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้สอนภาษาอื่น ๆ ที่เคยนำเสนอผลงานทางวิชาการภายในประเทศ

เมื่อเทียบกับภาษาอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีโอกาสด่อนข้างน้อยในการไปฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงานหรือการนำเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ มีเพียง 12 ใน 21 ราย (57.14%) ที่เคยไปฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงานในต่างประเทศ รองลงมาจากผู้สอนภาษาเยอรมัน จีน ญี่ปุ่น เกาหลี มลายู และฝรั่งเศส ที่น่าประหลาดใจคือมีกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 ใน 21 ราย ที่เคยไปนำเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ นับว่าน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น ๆ ที่ได้เคยไปเสนอผลงาน

เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษใช้กิจกรรมและวิธีหลากหลายที่สุดในการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษของตน โดยมีลำดับการใช้ดังนี้ 1) การเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองจากเทป และตำรา 2) การฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม

3) การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ต่างประเทศ และ การสนทนากับชาวต่างประเทศ 4) การฟังข่าวจากต่างประเทศ 5) สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และ 6) การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ

เหตุผลหลักที่ทำให้ 20 ใน 21 ราย (95.24%) ของกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษเลือกที่จะมามีอาชีพการสอน คือ มีใจรักด้านภาษา นอกจากนี้ 17 ใน 21 ราย (80.95%) ระบุว่าสอนเพราะจบการศึกษามาด้านภาษาอังกฤษ 16 ราย (76.19%) ระบุว่ามีความรักการสอนและ 14 ราย (66.67%) ระบุว่ามีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ

ในแง่ความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทุกคน (20 ใน 21 ราย หรือ 95.24%) มีความพึงพอใจในระดับมากและมากที่สุด มีเพียง 1 ราย ที่มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.2.1.2 ข้อมูลด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

มากกว่าครึ่งของชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับปริญญาตรีเป็นชั้นเรียนที่มีนักศึกษาจำนวน 30 คนขึ้นไป ชั้นเรียนวิชาเลือกและวิชาเอก-โท มีขนาดเล็กกว่าชั้นเรียนวิชาพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่เป็นชั้นเรียนขนาด 21-30 คน ส่วนชั้นเรียนระดับปริญญาโท ก็จะมีผู้เรียนไม่เกิน 30 คน

ในการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนส่วนใหญ่ 15 ใน 21 ราย (หรือ 71.43%) ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนภาษาอังกฤษวิชาพื้นฐานในระดับมากและมากที่สุด มีเพียง 6 ราย (28.57%) ที่ใช้น้อยและน้อยที่สุด ส่วนในการสอนวิชาเลือก ผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษในการสอนมากขึ้นโดย 13 จาก 17 ราย (76.47%) ที่สอนใช้ในระดับมากและมากที่สุด มีเพียง 4 ราย (23.53%) ที่ใช้ระดับน้อยและผู้สอนก็ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นในการสอนวิชาเอก-โทภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 รายที่สอนวิชาเอก-โทใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในระดับมากและมากที่สุด

นอกจากการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษยังใช้ภาษาในชีวิตประจำวันด้วย โดย 14 ใน 21 ราย (66.67%) ใช้ในระดับมากถึงมากที่สุด และ 7 ราย (33.33%) ใช้ในระดับน้อย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเกือบครึ่ง 10 ราย (47.62%) ยังใช้ภาษาในกิจกรรมอื่น ๆ เช่นในงานแปลหรืองานล่ามในระดับมากและมากที่สุด ขณะที่ 11 ราย (52.38%) ใช้น้อยถึงน้อยที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าการสอนภาษาอังกฤษทุกทักษะมีความสำคัญ โดยทักษะที่ควรสอนเน้นที่สุดคือ 3 ทักษะหลักของภาษาคือทักษะการอ่าน ฟัง พูด ศัพท์เขียน และไวยากรณ์ ส่วนทักษะอื่น ๆ มีความสำคัญในลำดับรองลงมา ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะที่ควรเน้นสอน

ทักษะ	ลำดับ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		เน้นระดับมาก	ควรเน้นมากที่สุด	รวม (N = 21)
อ่าน	1	3 (14.29%)	18 (85.71%)	21 (100%)
ฟัง	2	11 (52.38%)	9 (42.86%)	20 (95.24%)
พูด	2	12 (57.14%)	8 (38.10%)	20 (95.24%)
ศัพท์	2	15 (57.14%)	5 (23.81%)	20 (95.24%)
เขียน	3	11 (52.38%)	8 (38.10%)	19 (90.48%)
ไวยากรณ์	3	12 (57.14%)	7 (33.33%)	19 (90.48%)
แปล	4	9 (42.86%)	2 (9.52%)	11 (52.38%)
ล่าม	5	4 (19.05%)	2 (9.52%)	6 (28.57%)

ในการสอน กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษใช้กิจกรรมช่วยสอนหลากหลายประเภท และนับว่าหลากหลายชนิดที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในระดั้มากถึงมากที่สุด สามารถเรียงลำดับจากการใช้จากมากที่สุดไปมากได้ ดังนี้ 1) การเล่าเรื่อง 2) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม 3) การพูดหน้าชั้น/ในที่ชุมชน 4) การเล่นเกมทางภาษา 5) การเขียนบันทึกบันทึกประจำวันและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต 6) การเล่นเกม และ 7) การร้องเพลง

การใช้กิจกรรมทุกประเภทข้างต้นเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้สอนเชื่อว่าทุกกิจกรรมสอนจะมีประสิทธิภาพในการช่วยการเรียนการสอน โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่ากิจกรรมที่ได้ผลในลำดับมากถึงมากที่สุดเรียงตามลำดับได้ดังนี้ 1) การเล่นเกมทางภาษา 2) การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน 3) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม 4) การเล่าเรื่อง 5) การเล่นเกมและการร้องเพลง 6) การเขียนบันทึกประจำวัน และ 7) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต

เป็นเรื่องที่น่าสังเกตว่า 4 ลำดับกิจกรรมที่ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด สอดคล้องกับความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพของกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทดังกล่าว

1.2.1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีความเห็นว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคที่สุดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือปัญหาผู้เรียน ไม่มีความพร้อมและจำนวนผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป ส่วนปัญหาในลำดับรองลงมา ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 ลำดับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ

ลำดับของ ปัญหา	ปัญหา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		รวม (N = 21)
		เป็นปัญหา ระดับมาก	เป็นปัญหาใน ระดับมากที่สุด	
1	ผู้เรียนไม่มีความพร้อม จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป	7	11	18 (85.71%)
		9	9	18 (85.71%)
2	ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไป	7	7	14 (66.67%)
3	เวลาสำหรับการเรียนการสอนมีน้อยเกินไป	10	-	10 (47.62%)
4	การขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน	9	-	9 (42.86%)
5	สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม การขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	4	4	8 (38.10%)
		6	2	8 (38.10%)
6	ขาดความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสอน	3	-	3 (14.29%)
7	ขีดจำกัดด้านความรู้ด้านภาษาของผู้สอน	2	-	2 (9.52%)

1.2.2 ภาษาตะวันตกอื่น ๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

นอกจากภาษาอังกฤษแล้วภาษาตะวันตกอื่น ๆ ที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ก็คือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลี โดยภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างผู้สอน 43 ราย ให้มีความสำคัญในลำดับก่อนข้างจะต้น ๆ คือ ลำดับที่ 4 จาก 11 ภาษา ขณะที่ภาษาเยอรมัน สเปนและอิตาลีถูกจัดลำดับท้าย ๆ และไม่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของภาษาที่นักศึกษาไทยควรเรียน

ภาษาฝรั่งเศสและเยอรมันเปิดเป็นวิชาเลือกและวิชาเอกโทในสถาบันกลุ่มตัวอย่าง ส่วนภาษาสเปนและอิตาลีเปิดสอนเป็นวิชาเลือกเท่านั้น

1.2.2.1 ข้อมูลด้านผู้สอนภาษาตะวันตกอื่น ๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศส 4 คน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้สอนฝรั่งเศส 1 ราย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ราย จบการศึกษาระดับปริญญาโท และ 1 ราย จบการศึกษาระดับปริญญาเอก กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมัน มีจำนวน 1 คนและจบการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีซึ่งเป็นผู้สอนรายเดียวกัน และเป็นชาวต่างประเทศจบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ประสบการณ์สอนโดยเฉลี่ยของผู้สอนภาษาฝรั่งเศสคือ 20.75 ปี ซึ่งนับว่ายาวนานที่สุดกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาใด ๆ ประสบการณ์โดยเฉลี่ยของผู้สอนภาษาเยอรมันคือ 1 ปีครึ่ง

ส่วนประสบการณ์ของผู้สอนภาษาสเปนคือ 4 เดือน และประสบการณ์ของผู้สอนภาษาอิตาลีคือ 2 เดือน ซึ่งนับว่าต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น ๆ ในภาคใต้

ภาระงานสอนโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสคือ 10.75 ชม./สัปดาห์ ภาระรายวิชาสอนโดยเฉลี่ยคือ 2.25 วิชา/ภาคการศึกษา/คน ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันมีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 9 ชม./สัปดาห์ มีรายวิชาสอนโดยเฉลี่ย 3 วิชา/ภาคการศึกษา ภาระงานของผู้สอนภาษาสเปนค่อนข้างมากคือ 19 ชม./สัปดาห์ รายวิชาสอน 2 วิชา/ภาคการศึกษา/คน และผู้สอนภาษาอิตาลีมีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 15 ชม./สัปดาห์ และมี 2 รายวิชา /ภาคการศึกษา นับว่าผู้สอนภาษาสเปนมีภาระงานสอนรายชั่วโมงสูงสุดเมื่อเทียบกับภาษาทุกภาษาที่เปิดสอนในภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศส ส่วนใหญ่ (3 ใน 4 รายหรือ 75%) มีความเห็นว่าภาระงานของตนเหมาะสมแล้ว ขณะที่ มีเพียง 1 รายมีความเห็นว่าภาระงานของตนเองมีมาก ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมันและอิตาลีเห็นว่าการงานของตนเหมาะสมแล้ว และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาสเปนเห็นว่าการงานของตนเองมีน้อยเกินไป นับว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาสเปนเป็นกลุ่มผู้สอนรายเดียวใน 43 รายที่เห็นว่าการงานของตนเองมีน้อยเกินไป

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีผลงานทางวิชาการครบทุกประเภทโดยผลงานทุกกลุ่มทำได้มากที่สุดคือ การแต่งเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอนและงานแปล รองลงมาคือ งานวิจัย และการเขียนบทความและการนำเสนอผลงานวิชาการตามลำดับ ขณะที่กลุ่มผู้สอนภาษาเยอรมันมีผลงานทางวิชาการเพียงประเภทเดียวคือ การแต่งเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอน และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีไม่มีผลงานวิชาการใด ๆ เลย

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเยอรมันเป็น 1 ในกลุ่มตัวอย่างภาษาที่ผู้สอนทุกคนมีโอกาสไปฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงานในต่างประเทศ (ภาษาอื่นๆ ที่ผู้สอนทุกคนเคยไปคือ ภาษาจีน เกาหลี ญี่ปุ่น และ มาลายา) ส่วนภาษาฝรั่งเศส มีกลุ่มตัวอย่าง 3 ใน 4 รายที่เคยไปอบรม/สัมมนา/ดูงานต่างประเทศ นอกจากนี้ 3 ใน 4 รายของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนฝรั่งเศสก็เคยเข้าอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศด้วย ค่าเฉลี่ยการไปอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศของผู้สอนฝรั่งเศส คือ 1.5 ครั้ง/คน/5ปี ผู้สอนภาษาเยอรมันก็มีโอกาสไปอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศโดยมีอัตราเฉลี่ยของการไปอบรม/สัมมนา/ดูงาน คือ 1 ครั้ง/คน/5 ปี ส่วนการไปนำเสนอผลงานวิชาการ พบว่าผู้สอนภาษาเยอรมันไม่เคยเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ ขณะที่ 2 ใน 4 รายของผู้สอนฝรั่งเศสเคยเสนอผลงานวิชาการในประเทศและ 1 ราย เคยเสนอในต่างประเทศ

ทักษะที่กลุ่มผู้สอนภาษาฝรั่งเศสถนัดที่สุดคือ ด้านศัพท์และไวยากรณ์ รองลงมาคือ ฟัง พูด และอ่าน และทักษะที่ไม่ถนัดที่สุดคือ การเขียน ล่าม และการแปล ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันถนัดการฟัง พูด อ่านที่สุด และไม่ถนัดการแปล การเขียน และคำศัพท์ที่สุด

ในการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาของตน กลุ่มผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและเยอรมันใช้วิธีการต่าง ๆ ในระดับที่มากถึงมากที่สุดหลายวิธีการ โดยกลุ่มผู้สอนฝรั่งเศสใช้วิธีเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองจากเทป หรือตำรามากที่สุด รองลงมาอันดับ 2 คือ การฟังข่าวต่างประเทศ อ่านสิ่งพิมพ์ต่างประเทศ สนทนากับชาวต่างประเทศ ฟังเพลง ฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม และ 3. เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันใช้วิธีการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา การสนทนากับชาวต่างประเทศ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม ในลำดับมากที่สุดทุกกิจกรรม

เหตุผลหลักที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทุกคนเลือกมาเป็นครูผู้สอนภาษา คือ เพราะสำเร็จการศึกษามาด้านภาษาฝรั่งเศส และเหตุผลอันดับรองลงมาคือ มีใจรักด้านภาษาและการสอน และเหตุผลสุดท้ายมีความเชี่ยวชาญทางภาษาฝรั่งเศสเป็นขณะที่เหตุผลที่ทำให้ผู้สอนภาษาเยอรมันเลือกอาชีพการสอนคือ เพราะมีใจรักด้านภาษาและการสอน และสำเร็จการศึกษามาด้านภาษานี้ โดยเหตุผลทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

ในแง่ความพึงพอใจในการเป็นผู้สอน พบว่า 3 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีความพึงพอใจมากที่สุดและอีก 1 รายมีความพึงพอใจมาก ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันมีความพึงพอใจในระดับมาก และผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีมีความพึงพอใจมากที่สุด

อนึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ไม่ได้เก็บข้อมูลด้านการไปฝึกอบรมหรือเสนอผลงานของผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลี เนื่องจากผู้สอนรายนี้เป็นชาวต่างประเทศ ดังนั้นจึงไม่มีข้อมูลหลาย ๆ ด้านของผู้สอนภาษานี้

1.2.2.2 ข้อมูลด้านการเรียนการสอนภาษาตะวันตกอื่น ๆ ที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

ชั้นเรียนวิชาเอก-โทภาษาฝรั่งเศสไม่ว่าจะสอนแยกทักษะหรือบูรณาการทักษะต่าง ๆ จะมีผู้เรียนประมาณ 10-21 คนต่อชั้น ขณะที่ชั้นเรียนเอก-โท ภาษาเยอรมันที่บูรณาการทักษะจะมีขนาดใหญ่กว่าคือ มีผู้เรียนมากกว่า 30 คนขึ้นไป สำหรับการสอนเป็นวิชาเลือก ซึ่งทุกภาษาไม่ว่าจะเป็นฝรั่งเศส เยอรมัน สเปนและอิตาลีจะสอนแบบบูรณาการทักษะทั้งหมด ส่วนใหญ่แต่ละชั้นเรียนในทุกภาษา จะมีจำนวนผู้เรียน 11-20 คน

ในการเรียนการสอนวิชาเลือกฝรั่งเศส ผู้สอนใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นสื่อในการสอนแตกต่างกันไป โดย 1 ใน 3 รายที่สอนวิชาเลือกภาษาฝรั่งเศส ใช้ภาษาฝรั่งเศสสอนในระดับน้อย อีก 1 รายใช้มากและอีก 1 รายใช้มากที่สุด ส่วนในวิชาเอก-โท ผู้สอน 1 ราย ไม่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเลย ขณะที่อีก 2 ราย ใช้ในระดับมาก ส่วนผู้สอนภาษาเยอรมันก็ใช้ภาษาเยอรมันในการสอนวิชาเอก-โทใน

ระดับน้อย ส่วนข้อมูลการใช้ภาษาในการสอนเป็นวิชาเลือกไม่มี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างรายนี้ไม่ได้สอนวิชาเลือกภาษาเยอรมัน

นอกจากการใช้ภาษาในการสอนแล้ว ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสยังใช้ภาษาในงานอื่น ๆ เช่น งานแปล ล่ามด้วย แต่ก็ใช้ในระดับน้อย โดย 3 ใน 4 รายระบุว่าใช้น้อยและน้อยที่สุด ขณะที่ 1 รายระบุว่าใช้มาก ส่วนผู้สอนภาษาเยอรมันใช้ในระดับมาก ในชีวิตประจำวันทั่วไปพบว่าผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทุกราย ใช้ภาษาฝรั่งเศสในระดับมาก ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันระบุว่าใช้น้อย ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีความเห็นว่าการสอนภาษาผู้สอนควรเน้นสอนแทบทุกทักษะเป็นลำดับแรก ไม่ว่าจะเป็นฟัง พูด อ่าน เขียน ไวยากรณ์ และตามด้วยการแปลและล่าม ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันและสเปนกลับให้ความสำคัญทักษะการพูดและฟังเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปจึงเป็นการอ่านและเขียน ส่วนผู้สอนภาษาอิตาลีให้ความสำคัญกับทักษะการพูด ไวยากรณ์ และศัพท์เป็นลำดับหนึ่ง ตามด้วยการเขียนในลำดับถัดไป ดูรายละเอียดทักษะที่ผู้สอนคิดว่าควรเน้นในระดับมากและมากที่สุดเรียงลำดับความสำคัญในตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันตกอื่นๆที่ใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะที่ควรเน้นในระดับมากและมากที่สุด

ภาษา		ฟัง		พูด		อ่าน		เขียน		ไวยากรณ์		ศัพท์		แปล		ล่าม	
		มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด
ฝรั่งเศส (N = 4)	จำนวน	2	2	2	2	1	3	2	2	1	3	1	3	4	-	1	-
	ลำดับ	1		1		1		1		1		1		2		3	
เยอรมัน (N = 1)	จำนวน		1		1	1			1	1		1		1		1	
	ลำดับ	1		1		2		1		2		2		2		2	
สเปน (N = 1)	จำนวน		1		1	1		1					1		1	1	
	ลำดับ	1		1		2		2				1		1		2	
อิตาลี (N = 1)	จำนวน				1			1			1		1				
	ลำดับ			1				2		1		1					

ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสใช้การเล่าเรื่องเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ การพูดหน้าชั้นเรียน การเล่นเกม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม ขณะที่ผู้สอนภาษาเยอรมันไม่ได้ใช้กิจกรรมเสริมใด ๆ ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลี เน้นการพูดหน้าชั้นเรียน โดยในการสอนภาษาสเปน ผู้สอนใช้กิจกรรมนี้มากเป็นลำดับหนึ่ง ตามด้วยการเล่นเกม เล่นละคร และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ส่วนในการ

สอนภาษาอิตาลี ผู้สอนใช้การพูดหน้าชั้นเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มเป็นลำดับหนึ่ง และใช้กิจกรรมอื่น ๆ ในระดับน้อย

เมื่อสอบถามความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการใช้กิจกรรมการสอน ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเห็นว่ากิจกรรมที่ได้ผลที่สุดจากมากไปหาน้อยคือ การร้องเพลง การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่นเกมและการเล่าเรื่อง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม นำสังเกตว่า ผู้สอนฝรั่งเศสคิดว่ากิจกรรมการร้องเพลงใช้ได้ผลที่สุด แต่ผู้สอนไม่ได้ใช้กิจกรรมนี้ในการสอน ส่วนผู้สอนภาษาเยอรมันคิดว่ากิจกรรมหลายชนิดมีประสิทธิผลมากเป็นลำดับหนึ่ง แต่ผู้สอนก็ไม่ใช้กิจกรรมใดเลยในระดับมาก ในขณะที่กิจกรรมที่ผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีเห็นว่ามีประสิทธิภาพสูงสุดในการช่วยการเรียนการสอนค่อนข้างสอดคล้องกับกิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในการสอนภาษาทั้งสองคือ ผู้สอนสเปนคิดว่า การเล่นเกม การเล่นละคร การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต และผู้สอนอิตาลีคิดว่า การร้องเพลง เล่นเกม การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ได้ผลสูงสุด

ดูรายละเอียดการใช้กิจกรรมเสริมการสอนและความคิดเห็นของผู้สอนต่อประสิทธิผลของกิจกรรมได้ในตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมในระดับมากและมากที่สุดและความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษต่อประสิทธิผลของกิจกรรมเสริม

ภาษา	ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมทักษะ				ลำดับประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมทักษะ			
	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4
ฝรั่งเศส (N = 4)	เล่าเรื่อง	พูดหน้าชั้นเรียน/ชุมชน	เล่นเกม	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม	ร้องเพลง	การพูดหน้าชั้นเรียน/ชุมชน	เล่นเกมเล่าเรื่อง	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม
เยอรมัน (N = 1)	-	-	-	-	เล่นเกม เล่นละคร พูดหน้าชั้นเรียน/ ชุมชน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต	-	-	-

ตาราง 5.13 ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมในระดับมากและมากที่สุดและความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษา
ตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษต่อประสิทธิผลของกิจกรรมเสริม (ต่อ)

ภาษา	ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมทักษะ				ลำดับประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมทักษะ			
	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4
สเปน (N = 1)	พูดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน	เล่นเกม เล่นละคร แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ในกลุ่ม	-	-	เล่นเกม เล่นละคร พูดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน ใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต	-	-	-
อิตาลี (N = 1)	พูดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ในกลุ่ม	-	-	-	ร้องเพลง เล่นเกม พูดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ภายในกลุ่ม	-	-	-

1.2.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

ปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศส และเยอรมันพบว่าปัญหาอันดับหนึ่งคือ ผู้เรียนไม่พร้อมและการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน ซึ่งปัญหาการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอนก็เป็นปัญหาลำดับแรกของผู้สอนภาษาสเปน และอิตาลีเช่นกัน แต่ผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีไม่มีปัญหาเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อม ที่น่าสังเกตคือปัญหาด้านจิตจำกัดความรู้ด้านภาษาไม่เป็นปัญหาสำหรับกลุ่มผู้สอนภาษาใด ๆ เลย รายละเอียดของปัญหาได้ในตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 ปัญหาและลำดับความสำคัญของปัญหาในการเรียนการสอนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

ภาษา	ปัญหา/ลำดับความสำคัญของปัญหา								
	ผู้เรียนไม่มี ความพร้อม	จำนวน ผู้เรียน ในชั้นมี มากเกินไป	ภาระงาน โดยรวมของ ผู้สอนมีมาก เกินไป	เวลาสำหรับ การเรียนรู้ น้อยเกินไป	ขาดสื่อ/ อุปกรณ์	ขาดการ สนับสนุน จากสถาบัน	ขาดความรู้ ใหม่เกี่ยวกับ การสอน	จัดจำกัด ความรู้ภาษา ของผู้สอน	สภาพ ห้องเรียนไม่ เหมาะสม
ฝรั่งเศส	1	-	3	3	1	2	2	-	2
เยอรมัน	1	2	2	2	1	2	2	-	1
สเปน	2	-	-	-	1	-	2	-	2
อิตาลี	-	-	-	-	1	-	-	-	-

1.2.3 ภาษาตะวันออก

ภาษาตะวันออกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้มี ภาษาจีน อาหรับ ญี่ปุ่น มลายู เกาหลี และภาษาเขมร ทุกภาษายกเว้นภาษาเขมรเปิดสอนเป็นวิชาเอก-โทและวิชาเลือก ขณะที่ ภาษาเขมรเปิดสอนเป็นวิชาเลือกสำหรับนักศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 และ เปิดเป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาเอกภาษาไทยในมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2

ภาษาจีน และญี่ปุ่นได้รับการจัดลำดับโดยกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษา 43 คน ให้เป็นภาษาที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 และ 3 รองจากภาษาอังกฤษ ส่วนภาษามลายูมีความสำคัญในลำดับที่ 5

1.2.3.1 ข้อมูลด้านผู้สอนภาษาตะวันออก

ในงานวิจัยชิ้นนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีน 4 ราย ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น 3 ราย ภาษาเกาหลี 2 ราย ภาษาอาหรับ 2 ราย ภาษามลายู 2 ราย และภาษาเขมร 2 ราย ครั้งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สอนภาษาจีนและอาหรับจบการศึกษาระดับปริญญาตรี อีกครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาโท 2 ใน 3 ของผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และ 1 ราย จบการศึกษาระดับปริญญาโท ผู้สอนภาษาเกาหลีทั้ง 2 รายจบการศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูทั้ง 2 คน จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ขณะที่ 1 ใน 2 รายของผู้สอนภาษาเขมรจบการศึกษาระดับปริญญาโทและอีก 1 ราย จบการศึกษาระดับปริญญาเอก กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาที่จบการศึกษาสูงสุดมากกว่าผู้สอนภาษาใด ๆ ที่เปิดสอนในภาคใต้เพราะทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาเอก

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรมีประสบการณ์การสอนสูงสุดคือ 16 ปี รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนมลายู (13 ปี) ภาษาเกาหลี (9 ปี) ภาษาจีน (7.63 ปี) ภาษาอาหรับ (6.5 ปี) และกลุ่มผู้สอนภาษาญี่ปุ่นมีประสบการณ์ต่ำสุดคือ 4.17 ปี

ผู้สอนภาษาจีนมีภาระงานสอนสูงสุด (หากไม่นับผู้สอนภาษาสเปนซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ) คือ สอนโดยเฉลี่ย 16.25 ชั่วโมง/สัปดาห์ ขณะที่ผู้สอนภาษาเขมรมีภาระงานสอนน้อยชั่วโมงที่สุดคือเพียง 2.5 ชั่วโมง/สัปดาห์ ผู้สอนภาษาจีนและเกาหลีมีจำนวนวิชาสอนมากที่สุดในกลุ่มภาษาตะวันออก คือ 2.5 วิชา/ภาคการศึกษา และผู้สอนภาษาเขมรมีรายวิชาสอนน้อยที่สุดคือ เพียง 1 วิชา/ภาคการศึกษา

ดูรายละเอียดภาระงานสอนในแง่รายวิชาและชั่วโมงสอนของผู้สอนภาษาตะวันออกต่าง ๆ ได้ในตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 ภาระงานสอนรายชั่วโมงและจำนวนรายวิชาสอนของผู้สอนภาษาตะวันออก

ภาษา	จำนวนชั่วโมงสอน		จำนวนรายวิชา	
	ต่ำสุด - สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด - สูงสุด	เฉลี่ย
จีน	9 - 24	16.25	1 - 4	2.5
ญี่ปุ่น	9 - 10	9.67	2 - 3	2.33
เกาหลี	7 - 9	8	2 - 3	2.5
อาหรับ	7 - 7	7	3 - 3	3
มลายู	5 - 9	7	2 - 2	2
เขมร	2 - 3	2.5	1 - 1	1

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเกาหลีและอาหรับทุกคนคิดว่าภาระงานของตนมีความเหมาะสมแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรทั้ง 2 รายเห็นว่าภาระงานของตนมีมาก ขณะที่กลุ่มผู้สอนภาษาอื่น ๆ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันโดย 3 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างภาษาจีนคิดว่าภาระงานของตนเองมีมาก และมีเพียง 1 ใน 4 ที่คิดว่าภาระงานของตนเหมาะสมแล้ว สำหรับภาษาญี่ปุ่น 2 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนมีความพอใจกับภาระงาน ขณะที่ 1 รายเห็นว่าตนมีภาระงานมาก 1 ใน 2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูเห็นว่าภาระงานของตนเหมาะสม และอีก 1 รายเห็นว่าตนมีภาระงานมาก

ในด้านผลงานวิชาการพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกทุกภาษามีผลงานการแต่งเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอน ผลงานวิชาการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกทำน้อยที่สุดคือ งานวิจัยและการนำเสนอผลงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรและมลายูมีผลงานวิชาการครบทุกด้าน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนและญี่ปุ่นมีผลงานน้อยที่สุด

ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกและผลงานทางวิชาการ

ผลงานวิชาการ	ภาษา/จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีผลงานวิชาการ					
	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	อาหรับ	มลายู	เขมร
แต่งเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอน	4	2	2	2	1	2
งานวิจัย	-	-	-	1	2	1
เขียนบทความ	-	1	2	2	2	1
นำเสนอผลงานวิชาการ	-	-	1	-	2	1
งานแปล	3	-	1	1	2	1

โอกาสในการไปฝึกอบรมและการเสนอผลงานทางวิชาการในต่างประเทศของกลุ่มผู้สอนภาษาตะวันออกมีไม่น้อย กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลีและมลายูทุกรายและผู้สอนเขมร 1 รายเคยไปอบรม/สัมมนา/ดูงานที่ต่างประเทศ ส่วนการเสนอผลงานวิชาการ พบว่ากลุ่มผู้สอนภาษามลายูทั้ง 2 รายและกลุ่มผู้สอนภาษาเขมร 1 รายเคยไปเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ ในแง่ของการฝึกอบรมและการนำเสนอผลงานภายในประเทศในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทุกรายมีโอกาสไปฝึกอบรมในประเทศ ซึ่งนับว่าสูงกว่าผู้สอนทุกภาษา ภาษาอื่นพบว่า 1 ใน 2 ของผู้สอนภาษาอาหรับและมลายูเคยเข้ารับการอบรม และ 2 ใน 4 รายของผู้สอนภาษาจีนเคยอบรม/สัมมนา/ดูงานด้านการเรียนการสอน ส่วนผู้สอนภาษาเขมร และเกาหลีไม่เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาเลย ครั้งหนึ่งของผู้สอนภาษาเกาหลี และเขมร เคยนำเสนอผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ส่วนผู้สอนภาษาจีน ญี่ปุ่น และอาหรับไม่เคยนำเสนอผลงานวิชาการทั้งภายในและต่างประเทศ

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนมลายูมีโอกาสเพิ่มศักยภาพของตนเองมากกว่าทุกภาษา ทั้งการไปอบรม/สัมมนา/ดูงานในประเทศและต่างประเทศและเสนอผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

กลุ่มผู้สอนภาษาตะวันออกมีวิธีการพัฒนาความรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี มลายู มีโอกาสค่อนข้างสูงที่จะพัฒนาความรู้ของตนเองด้วยการสนทนากับชาวต่างประเทศ ควบคู่กันไปกับการเรียนเสริมเพิ่มเติมด้วยตนเองจากเทปหรือตำรา ขณะที่ผู้สอนภาษาเขมร ใช้วิธีการเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองเป็นหลัก

ดูรายละเอียดได้ในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 5.17 วิธีการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนใช้ในการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษา

ภาษา	วิธีการที่ใช้มากที่สุด (เรียงจากมากที่สุดไปมาก)
จีน (N = 4)	1. เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา อ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างประเทศ สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต สนทนากับชาวต่างประเทศ 2. ฟังข่าวต่างประเทศ 3. ฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ
ญี่ปุ่น (N = 3)	1. สนทนากับชาวต่างประเทศ สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เรียนรู้ด้วยตัวเอง 2. อ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างประเทศ ฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม
เกาหลี (N = 2)	1. เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา อ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างประเทศ สนทนากับชาวต่างประเทศ
มลายู (N = 2)	1. สนทนากับชาวต่างประเทศ เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา 2. ฟังเพลง ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม อ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างประเทศ, เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
อาหรับ (N = 2)	1. สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต 2. อ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ต่างประเทศ เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา ฟังข่าวต่างประเทศ เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ
เขมร (N = 2)	1. เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา

หากมองความสามารถทางทักษะภาษาของผู้สอนภาษาตะวันออก จะพบว่า ผู้สอนภาษาจีน อาหรับ และมลายู มีความเห็นว่าตนเองมีความสามารถหลายทักษะในลำดับที่หนึ่งของขณะที่ผู้สอนภาษาเกาหลี เขมร และภาษาญี่ปุ่นยังมีความถนัดในทักษะต่าง ๆ แตกต่างกัน

ดูรายละเอียดความสามารถทางทักษะภาษาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกและความต้องการในการพัฒนาทักษะได้ในตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18 ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกถนัดที่สุด ไม่ถนัดที่สุด และต้องการพัฒนาที่สุดสามลำดับแรก

ภาษา	ทักษะที่ถนัดที่สุด							
	ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน	ศัพท์	ไวยากรณ์	แปล	ล่าม
จีน (N = 4)	1	1	1	-	1	-	-	-
ญี่ปุ่น (N = 3)	2	-	1	-	3	1	2	-
เกาหลี (N = 2)	-	-	1	-	1	1	2	-
อาหรับ (N = 2)	1	1	1	-	-	1	-	-
มลายู (N = 2)	1	1	-	1	-	1	1	-
เขมร (N = 2)	-	-	1	1	1	1	-	2

ตารางที่ 5.18 ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกถนัดที่สุด ไม่ถนัดที่สุด และต้องการพัฒนาที่สุด สามลำดับแรก (ต่อ)

	ทักษะที่ไม่ถนัดที่สุด							
จีน (N = 4)	-	-	-	-	-	2	3	1
ญี่ปุ่น (N = 3)	-	3	-	1	-	-		2
เกาหลี (N = 2)	1	-	-	1	-	-	-	1
อาหรับ (N = 2)	-	-	-	-	1	-	3	2
มลายู (N = 2)	-	-	1	-	1	-	-	2
เขมร (N = 2)	1	1	-	-	-	-	2	1
	ทักษะที่ต้องการพัฒนาที่สุด							
จีน (N = 4)	-	-	-		-	3	2	1
ญี่ปุ่น (N = 3)	1	2	-	-	3	3	3	-
เกาหลี (N = 2)	-	3	-	-	2	-	1	1
อาหรับ (N = 2)	3	-	-	1	-	-	2	3
มลายู (N = 2)	-	1	-	3	2	-	-	3
เขมร (N = 2)	3	2	3	2	-	-	1	1

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีน อาหรับ และมลายูเป็นผู้สอน 3 ใน 4 ภาษาที่ถนัดทักษะการฟังและพูดเป็นอันดับหนึ่ง (อีกภาษาคือผู้สอนภาษาเยอรมัน เพราะผู้สอนภาษาอื่นส่วนใหญ่จะถนัดทักษะการอ่านและไวยากรณ์เป็นอันดับหนึ่ง)

งานล่ามเป็นทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนทุกภาษาระบุว่าเป็น 1 ใน 3 ของทักษะที่ไม่ถนัดที่สุด ถัดมาคือ การแปล คำศัพท์ การเขียน การพูด การฟัง และไวยากรณ์

ในการเพิ่มพูนศักยภาพด้านภาษาของตน กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่ใช้วิธีการเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง จากตำรา หรือฟังเทป การสนทนากับชาวต่างประเทศ และการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเพิ่มพูนศักยภาพของกลุ่มผู้สอนภาษาตะวันออกอยู่ในตารางที่

ตารางที่ 5.19 ลำดับการใช้และวิธีการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกใช้พัฒนาความรู้ด้านภาษา

ภาษา	ลำดับการใช้/วิธีการพัฒนาความรู้ทางภาษา						
	เรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากเทปคำรา	อ่านหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ	ฟังข่าวต่างประเทศ	ฟังเพลงดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม	สนทนากับชาวต่างประเทศ	เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ	สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
จีน (N = 4)	1	1	2	3	1	3	1
ญี่ปุ่น (N = 3)	1	2	-	2	1	-	1
เกาหลี (N = 2)	1	1	-	-	1	-	-
อาหรับ (N = 2)	2	2	2	-	-	2	1
มลายู (N = 2)	1	2	-	2	1	2	2
เขมร (N = 1)	1	-	-	-	-	-	-

เหตุผลหลักที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนภาษาจีน และเกาหลีเลือกมาสอนภาษาคือ มีใจรักด้านการสอนและมีใจรักด้านภาษา และเมื่อสอบถามถึงความพึงพอใจในอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด มีเพียงไม่กี่รายที่มีความพึงพอใจในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนภาษามลายู ซึ่ง 1 ราย ระบุว่ามีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด ซึ่งนับเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สอนรายเดียวใน 43 รายที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด มีผู้สอนภาษาเขมร 1 รายที่มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุผลและความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกได้ในตารางที่ 5.20

ตารางที่ 5.20 เหตุผลในการเลือกอาชีพการสอนภาษาและความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษาตะวันออกของกลุ่มตัวอย่าง

ภาษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง/เหตุผลในการเป็นผู้สอน				ระดับความพึงพอใจ			
	มีใจรักด้าน การสอน	มีใจรักด้าน ภาษา	สำเร็จ การศึกษาด้าน ภาษาที่สอน	มีความ เชี่ยวชาญ ด้านภาษา	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
จีน (N = 4)	4	1	2	-	-	1	1	2
ญี่ปุ่น (N = 3)	2	2	1	1	-	-	3	-
เกาหลี (N = 2)	2	1	1	-	-	-	2	-
อาหรับ (N = 2)	1	2	1	1	-	-	2	-
มลายู (N = 2)	1	1	2	1	1	-	-	1
เขมร (N = 2)	1	1	-	1	-	1	1	-
รวม (N = 15)	12 80%	8 53.33%	7 46.67%	4 26.67%	1 6.67%	2 13.33%	9 60%	3 20%

1.2.3.2 ข้อมูลด้านการเรียนการสอนภาษาตะวันออก

ขนาดของชั้นเรียนของภาษาตะวันออกซึ่งกำลังเป็นที่นิยมเรียน เช่น ภาษาจีน เกาหลี และ ญี่ปุ่นจะมีขนาดใหญ่กว่าภาษาอาหรับ มลายูและเขมร แต่ในภาพรวมพบว่าชั้นเรียนวิชาเอกโทจะมีขนาดใหญ่กว่าชั้นเรียนวิชาเลือก โดยชั้นเรียนวิชาเอก-โทภาษาจีนที่สอนแยกทักษะหรือบูรณาการทักษะจะเป็นชั้นเรียนขนาดใหญ่ตั้งแต่ 30 ขึ้นไป ส่วนชั้นเรียนวิชาเลือกจะมีขนาดเล็กลง มีผู้เรียนตั้ง 11-30 คน ส่วนชั้นเรียนวิชาเอก-โทภาษาญี่ปุ่นที่สอนแยกทักษะจะมีขนาด 21-30 คน และทักษะบูรณาการจะมีผู้เรียนตั้ง 21 คน จนถึงมากกว่า 30 คน ในวิชาเลือกภาษาญี่ปุ่น ชั้นเรียนก็จะเล็กลงกว่าวิชาเอก-โท โดยมีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 21-30 คน ชั้นเรียนวิชาเอกโทภาษาเกาหลีที่สอนแยกทักษะจะมีผู้เรียนตั้งแต่ 21 ขึ้นไป จนถึงมากกว่า 30 คน แต่ถ้าเป็นวิชาบูรณาการทักษะชั้นเรียนจะมีขนาดใหญ่ขึ้นมีจำนวนมากกว่า 30 คนขึ้นไป ชั้นเรียนวิชาเลือกเกาหลีจะมีขนาดเล็กกว่าวิชาเอกโทคือมีผู้เรียน 21-30 คนต่อชั้น ส่วนภาษามลายู ชั้นเรียนวิชาเอก-โททุกวิชาจะมีผู้เรียนตั้ง 21 คนถึงมากกว่า 30 คนขึ้นไป และชั้นเรียนวิชาเลือกส่วนใหญ่จะมีผู้เรียนน้อยกว่าคือตั้งแต่ต่ำกว่า 10 คน ส่วนวิชาเอก-โทภาษาอาหรับทั้งที่แยกทักษะและบูรณาการทักษะจะมีผู้เรียน

ตั้งแต่ 11-30 คน ชั้นเรียนเอก-โทภาษาเขมรจะมีขนาด 21-30 คน ขณะที่ชั้นเรียนวิชาเลือกภาษาเขมรซึ่งสอนแบบบูรณาการทักษะจะมีผู้เรียนตั้งแต่ 11 – มากกว่า 30 คน

ในการสอนภาษา กลุ่มตัวอย่างผู้สอนใช้ภาษาเป้าหมายในการสอนในระดับที่แตกต่างกัน ในการสอนเป็นวิชาเลือกพบว่าผู้สอนภาษาจีนและเขมรทุกคนใช้ภาษาเป้าหมายเป็นสื่อในการสอนในระดับมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนภาษาเกาหลี ซึ่งทุกคนที่สอนใช้ภาษาเกาหลีในการสอนในระดับมาก ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นมีความหลากหลาย ผู้สอน 1 รายใช้ในระดับน้อย 1 รายใช้ในระดับมากและอีก 1 รายใช้ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้สอนภาษามลายูเป็นวิชาเลือกทั้ง 2 ราย ใช้ภาษามลายูในการสอนในระดับน้อยและน้อยที่สุด

ในการสอนเป็นวิชาเอก-โท ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นใช้ภาษาญี่ปุ่นมากกว่าผู้สอนภาษาตะวันออกรายอื่น ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่สอนภาษาญี่ปุ่นใช้ในระดับมากและมากที่สุด ผู้สอนภาษาเกาหลีและเขมรทุกคนใช้ภาษาเป้าหมายในระดับมาก ครึ่งหนึ่งของผู้สอนภาษามลายูใช้ภาษามลายูในระดับมาก และอีกครึ่งหนึ่งใช้ในระดับน้อย ส่วนผู้สอนภาษาอาหรับทั้ง 2 ราย ใช้ภาษาอาหรับสอนในระดับน้อย

นอกจากการใช้ภาษาในการสอนแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้สอนยังใช้ภาษาในกิจกรรมอื่น ๆ เช่นงานแปลและล่าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนภาษามลายูใช้มากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนภาษาเกาหลี และญี่ปุ่น ผู้สอนภาษาเขมรดูเหมือนจะใช้น้อยที่สุด ส่วนในชีวิตประจำวันทั่วไป กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันมากที่สุด มากกว่าผู้สอนภาษาตะวันออกอื่น ๆ ขณะที่ผู้สอนภาษาเขมรใช้น้อยที่สุด ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ภาษาในกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากงานสอนได้ในตารางที่ 5.20

ตารางที่ 5.21 กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกและการใช้ภาษาในกิจกรรมอื่นนอกจากงานสอน

ภาษา	กิจกรรม เช่น งานแปล ล่าม ฯลฯ					ชีวิตประจำวัน				
	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด
จีน (N = 4)	-	-	3	-	1	-	-	1	3	-
ญี่ปุ่น (N = 3)	-	-	1	1	1	-	-	2	1	-
เกาหลี (N = 2)	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-
อาหรับ (N = 2)	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-
มลายู (N = 2)	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-
เขมร (N = 2)	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่เห็นว่าในการสอนควรเน้นสอนทักษะการพูดและฟังในลำดับต้น ๆ แล้วจึงตามด้วยทักษะอื่นๆ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรเห็นความสำคัญของการอ่านและเขียนมากกว่า

ดูรายละเอียดความเห็นเรียงความสำคัญของทักษะต่าง ๆ ที่ควรเน้นในตารางที่ 5.22

ตารางที่ 5.22 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกกับความเห็นต่อทักษะที่ควรเน้นในระดับมากและมากที่สุด

ภาษา		ฟัง		พูด		อ่าน		เขียน		ไวยากรณ์		ศัพท์		แปล		ลุ่ม	
		มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด
จีน (N = 4)	จำนวน	1	3	1	3	1	3	1	3	2	2	1	3	3	1	2	1
	ลำดับ	1		1		1		1		1		1		1		2	
ญี่ปุ่น (N = 3)	จำนวน	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	2	-
	ลำดับ	1		1		1		1		1		1		2		3	
เกาหลี (N = 2)	จำนวน	1	1	1	1	2	-	2	-	1	1	1	1	2	-	1	-
	ลำดับ	1		1		2		2		1		1		2		3	
อาหรับ (N = 2)	จำนวน	1	1		2	1	1	1	1	1	-	1	-	1	-	1	-
	ลำดับ	2		1		2		2		3		3		3		3	
มลายู (N = 2)	จำนวน	-	2	-	2	-	2	-	2	1	-	2	-	1	-	-	-
	ลำดับ	1		1		1		1		3		2		3		-	
เขมร (N = 2)	จำนวน	2		2		1	1	1	1	2		1	1	1		-	-
	ลำดับ	2		2		1		1		2		1		3		-	

กิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนภาษาตะวันออกใช้มีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่าง ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอน ลักษณะของชั้นเรียน ระดับความสามารถของผู้เรียน และที่สำคัญที่สุด คือ ความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น

ตารางที่ 5.23 ลำดับกิจกรรมเสริมที่ใช้ในระดับมากและมากที่สุดและความเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างผู้สอนภาษาตะวันออกต่อประสิทธิผลของกิจกรรมเสริม

ภาษา	ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมทักษะ				ลำดับประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมทักษะ			
	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4
จีน (N = 4)	เล่าเรื่อง	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม	เขียนบันทึก	ร้องเพลงพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	เล่าเรื่องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มเขียนบันทึก	เล่นเกมเล่นละครโปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	-

ตารางที่ 5.23 ลำดับกิจกรรมเสริมที่ใช้ในระดับมากและมากที่สุดและความเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างผู้สอนภาษา
ตะวันออกต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริม (ต่อ)

ภาษา	ลำดับการใช้กิจกรรมเสริมทักษะ				ลำดับประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริมทักษะ			
	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4
ญี่ปุ่น (N = 3)	แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	โปรแกรม คอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต	เล่นเกม พุดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน	-	เล่นเกม พุดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	ร้องเพลง เล่นละคร เล่าเรื่อง	-	-
เกาหลี (N = 2)	เล่าเรื่อง	ร้องเพลง พุดหน้า ชั้นเรียน/ ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ในกลุ่ม เขียนบันทึก	-	-	พุดหน้า ชั้นเรียน/ ชุมชน เขียนบันทึก	ร้องเพลง เล่นละคร เล่าเรื่อง	-	-
อาหรับ (N = 2)	เล่าเรื่อง	พุดหน้า ชั้นเรียน/ ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ในกลุ่ม	-	-	เล่นเกม เล่าเรื่อง พุดหน้า ชั้นเรียน/ ชุมชน	แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	-	-
มลายู (N = 2)	เล่าเรื่อง แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	พุดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน	-	-	เล่าเรื่อง	พุดหน้าชั้น เรียน/ชุมชน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	-	-
เขมร (N = 2)	-	-	-	-	แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นใน กลุ่ม	ร้องเพลง	-	-

1.2.3.3 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาตะวันออก

ปัญหาที่กลุ่มผู้สอนภาษาตะวันออกที่กำลังได้รับความนิยมนั้น ภาษาจีน ญี่ปุ่น และ เกาหลี พบว่าเป็นปัญหาสำคัญที่สุดคือ จำนวนผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป ปัญหาในลำดับต้นอื่น ๆ คือ ด้านภาระงานของผู้สอนมีมากเกินไป และการขาดสื่อการสอน

ปัญหาด้านการขาดสื่อการสอนเป็นปัญหาอันดับหนึ่งสำหรับผู้สอนภาษาอาหรับ มลายู และเขมร ที่น่าสังเกตคือ ผู้สอนภาษาอาหรับและมลายูระบุว่าปัญหาการขาดการสนับสนุนจากสถาบันเป็นปัญหาสำคัญลำดับสองรองจากการขาดสื่อการสอน ขณะที่ผู้สอนภาษาเขมรพบว่า นอกจากปัญหาเรื่องการขาดสื่อการสอนแล้ว ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนการสอนไม่แพ้กัน คือ ขีดจำกัดด้านความสามารถของผู้สอน กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรเป็นกลุ่มผู้สอนภาษาเดียว ใน 11 ภาษาต่างประเทศที่ระบุว่ามีปัญหาด้านข้อจำกัดด้านความสามารถด้านภาษา

น่าสังเกตว่าปัญหาผู้เรียนไม่พร้อมเป็นปัญหาลำดับหนึ่งสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับเพียงภาษาเดียว ขณะที่ปัญหาด้านนี้เป็นปัญหาในระดับรองของผู้สอนภาษาตะวันออกอื่นๆ

ตารางที่ 5.24 ปัญหาและลำดับของปัญหาในการเรียนการสอนภาษาตะวันออก

ภาษา	ปัญหา/ลำดับความสำคัญของปัญหา								
	ผู้เรียน ไม่มีความ พร้อม	จำนวน ผู้เรียนในชั้น มีมากเกินไป	ภาระงาน โดยรวมของ ผู้สอนมีมาก เกินไป	เวลา สำหรับการ เรียนมีน้อย เกินไป	ขาดสื่อ/ อุปกรณ์	ขาดการ สนับสนุน จากสถาบัน	ขาดความรู้ ใหม่เกี่ยวกับ การสอน	ขีดจำกัด ความรู้ภาษา ของผู้สอน	สภาพ ห้องเรียน ไม่ เหมาะสม
จีน (N = 4)	3	1	2	4	3	4	4	5	5
ญี่ปุ่น (N = 3)	3	1	1	-	2	4	3	4	4
เกาหลี (N = 2)	3	1	-	4	-	4	4	4	2
อาหรับ (N = 2)	1	2	-	2	1	2	2	-	-
มลายู (N = 2)	3	2	4	4	1	2	4	-	4
เขมร (N = 2)	-	-	-	-	1	-	-	1	-

1.3 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

1.3.1 ภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้มีทั้งหมด 69 คน จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาตรีจำนวน 65 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโทจำนวน 4 คน

ในระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวน 65 คน จำแนกเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอก 11 คน วิชาเลือก 12 คน และวิชาพื้นฐาน 42 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (40 คน หรือ 61.54%) เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เรียนภาษาอังกฤษด้วยเหตุผลตามลำดับดังนี้ คือ ความสนใจ (49 คนจาก 65 คน หรือ 75.38%) ประโยชน์ของภาษาอังกฤษ (48 คนจาก 65 คน หรือ 73.85%) และหลักสูตรบังคับ (46 คนจาก 65 คน หรือ 70.77%)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (57 คน หรือ 87.69%) ชอบเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด เกือบทั้งหมด (64 คน หรือ 98.46%) เห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวนน้อยกว่าคือ 42 คน (64.62%) กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษจากครูไทย (51 คน หรือ 78.46%) ครูชาวต่างประเทศ (43 คน หรือ 66.15%) และพ่อแม่ (36 คน หรือ 55.38%) ในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับ

ในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ พบว่าทักษะเดียวที่กลุ่มตัวอย่างมีความถนัด คือ ทักษะการอ่าน โดยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (35 คน หรือ 57.81%) มีทักษะการอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนทักษะที่เหลือ คือ ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ถนัด ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษถนัดน้อยที่สุด คือ ทักษะการพูด ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะนี้ในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียง 14 คน (21.54%) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (55 คน หรือ 84.62%-63 คน หรือ 96.92%) ต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการปรับปรุงทักษะการพูดมีจำนวนมากที่สุด คือ 63 คน (96.92%)

ในด้านประโยชน์ของกิจกรรมการเรียน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมที่มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการร้องเพลง (กิจกรรมละ 48 คน หรือ 73.85%) 2) การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน (41 คน หรือ 63.08%) 3) การเล่นเกมทางภาษา (40 คน หรือ 61.54%) 4) การเล่าเรื่อง (31 คน หรือ 47.69%) 5) การเล่นเกม (28 คน หรือ 43.08%) และ 6) การทบทวนปัญหา (21 คน หรือ 32.31%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมจำนวน 6 ประเภทในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ ตำราเรียน (55

คน หรือ 84.62%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (48 คน หรือ 73.85%) เพลง (44 คน หรือ 67.69%) ภาพยนตร์ (43 คน หรือ 66.15%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (40 คน หรือ 61.54%) และรายการโทรทัศน์ (33 คน หรือ 50.77%)

ในด้านความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาเอกจำนวน 7 คนจาก 11 คน (คิดเป็น 63.64%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก 5 คนจาก 12 คน (คิดเป็น 41.67%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานจำนวน 9 คนจาก 42 คน (คิดเป็น 21.43%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับมากถึงมากที่สุด จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือกก็มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานเช่นกัน

นอกจากนี้ ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกจำนวน 8 คนจาก 11 คน (คิดเป็น 72.73%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก 6 คนจาก 12 คน (คิดเป็น 50%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานจำนวน 11 คนจาก 42 คน (คิดเป็น 26.19%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด จะเห็นได้ว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานมีมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาต่างๆที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดก็ยังคงสอดคล้องกับอัตราส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อนั่นเอง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือกก็มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาพื้นฐานเช่นกัน

ในระดับปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำนวน 4 คน จำแนกเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะสาขาเฉพาะทาง 1 คน และผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถานะวิชาพื้นฐาน 3 คน กลุ่มตัวอย่างทุกคนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง (3 คน หรือ 75%) เรียนภาษาอังกฤษเพราะความสนใจและประโยชน์ของภาษาอังกฤษ

สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง (3 คน หรือ 75%) ชอบเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด ทุกคนเห็นตรงกันว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีจำนวนน้อยกว่า คือ เพียงครึ่งหนึ่ง (2 คน หรือ 50%) กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง (2 คน หรือ 50%) ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษจากครูชาวต่างประเทศ พ่อแม่ และเพื่อนในระดับมากถึงมากที่สุด

ในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ พบว่าทักษะที่กลุ่มตัวอย่างมีความถนัด คือ ทักษะการฟังและการอ่าน โดยสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง (3 คน หรือ 75%) มีสองทักษะดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนทักษะการพูดนั้น กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง (2 คน หรือ 50%) มีในระดับมากถึงมากที่สุด และอีกครึ่งหนึ่งมีในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทถนัดน้อยที่สุด คือ ทักษะการเขียน ซึ่งสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง (3 คน หรือ 75%) มีทักษะนี้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด

กิจกรรมเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคนเห็นว่ามีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากถึงมากที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมจำนวน 4 ประเภทในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ คือ ตำราเรียน (4 คน หรือ 100%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (4 คน หรือ 100%) หนังสือ/สิ่งพิมพ์ (3 คน หรือ 75%) และภาพยนตร์ (3 คน หรือ 75%)

ในด้านความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษในระดับปริญญาโทเพียงหนึ่งในสี่ (1 คน หรือ 25%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับมากถึงมากที่สุด และสามในสี่ (3 คน หรือ 75%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด

1.3.2 ภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษ

ในงานวิจัยนี้ ภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษมีจำนวน 4 ภาษา คือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลี กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเหล่านี้มีจำนวนรวม 24 คน จำแนกเป็น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส 12 คน เยอรมัน 8 คน สเปน 2 คน และอิตาลี 2 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนสองภาษานี้ในสถานะวิชาเลือก กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส 12 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานศึกษาเอก 4 คน และวิชาเลือก 8 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน 8 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานศึกษาเอก 2 คน และวิชาเลือก 6 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่ (8 คน หรือ 66.67%) เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ขณะที่สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน (6 คน หรือ 75%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนทุกคนเริ่มเรียนภาษาดังกล่าวเหล่านี้ในระดับมหาวิทยาลัย

สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (9 คน หรือ 75%) เรียนภาษาฝรั่งเศสเพราะความสนใจ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเรียนภาษาเยอรมันสองเหตุผลตามลำดับ คือ ความสนใจ (8 คนหรือ 100%) และประโยชน์ของภาษาเยอรมัน (7 คนหรือ 87.50%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนสองภาษานี้เพราะความสนใจและประโยชน์ของภาษาดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกเหล่านี้ส่วนใหญ่เรียนภาษาดังกล่าวเพราะความสนใจและ/หรือประโยชน์ของภาษา และไม่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาใดเลยที่ส่วนใหญ่เรียนเพราะหลักสูตรบังคับ ข้อสังเกตนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกเหล่านี้มีแรงจูงใจในการเรียน และแรงจูงใจดังกล่าวเกิดจากความสนใจส่วนตัวและ/หรือการตระหนักในประโยชน์ของภาษาที่ตนเองเรียน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่ (10 คน หรือ 83.33%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน สเปน และอิตาลีเรียนทุกคนชอบเรียนภาษาดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาเหล่านี้ในด้านต่างๆที่หลากหลายและแตกต่างดังจะสรุปได้ในตารางที่ 5.25

ตารางที่ 5.25 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษที่เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านการศึกษา การทำงาน และในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุด

ภาษาตะวันตก	ลำดับและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด					
	ด้านการศึกษา		ด้านการทำงาน		ในชีวิตประจำวัน	
	ลำดับ	จำนวน	ลำดับ	จำนวน	ลำดับ	จำนวน
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	1	11 (91.67%)	2	7 (58.33%)	3	3 (25%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	2	6 (75%)	1	8 (100%)	3	4 (50%)
ภาษาสเปน (N = 2)	1	2 (100%)	2	1 (50%)	2	1 (50%)
ภาษาอิตาลี (N = 2)	1	2 (100%)	1	2 (100%)	-	-

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่ (11 คน หรือ 91.67%) เห็นว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ด้านการศึกษาระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก ประโยชน์ในลำดับถัดไปคือ ด้านการทำงานและในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม จะสังเกตได้ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาฝรั่งเศสมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงหนึ่งในสี่ (3 คน หรือ 25%) เท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันทั้งหมด (8 คน หรือ 100%) เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ด้านการศึกษาระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก ส่วนประโยชน์ด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวันอยู่ในลำดับสองและสามตามลำดับ จะเห็นได้ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาเยอรมันมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงกึ่งหนึ่งเท่านั้น (4 คน หรือ 50%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนทั้งหมด (2 คน หรือ 100%) เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ด้านการศึกษาระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก ส่วนประโยชน์ลำดับสอง คือ ประโยชน์ด้านการทำงานและในชีวิตประจำวัน จะสังเกตได้ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาสเปนมีประโยชน์ด้านการทำงานและในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงกึ่งหนึ่งเท่านั้น (1 คน หรือ 50%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีทั้งหมด (2 คน หรือ 100%) เห็นว่าภาษาอิตาลีมีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก แต่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

เมื่อประมวลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีในด้านต่างๆ อาจสรุปได้ว่า ภาษาตะวันตกที่มีประโยชน์ทั้งด้านการศึกษาและการทำงาน ในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และอิตาลี ภาษาตะวันตกที่มีประโยชน์เฉพาะด้านการศึกษาระดับมากถึงมากที่สุด คือ ภาษาสเปน ประโยชน์ของภาษาสเปนด้านการทำงานยังไม่เด่นชัด ดังจะเห็นได้จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษานี้มีประโยชน์ด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดซึ่งมีเพียงกึ่งหนึ่งเท่านั้น ภาษาตะวันตกที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันแต่ยังไม่เด่นชัดนักเมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็น คือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และสเปน ข้อสรุปข้างต้นย่อมสะท้อนให้เห็นว่า ในบริบทภาคใต้ ภาษาตะวันตกมีบทบาทและความสำคัญด้านการศึกษาและการทำงานมากกว่าในชีวิตประจำวัน

ในด้านแรงจูงใจในการเรียน สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (9 คน หรือ 75%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากเพื่อนในระดับมากถึงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างจำนวน

มากกว่ากึ่งหนึ่งเล็กน้อย (7 คน หรือ 58.33%) ได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาฝรั่งเศสจากครูไทยในระดับมากถึงมากที่สุด มากกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน (5 คน หรือ 62.50%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเรียนทุกคนได้แรงจูงใจในการเรียนภาษาเหล่านี้ในระดับมากถึงมากที่สุดจากครูชาวต่างประเทศ จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ล้วนมีประสบการณ์การเรียนกับครูชาวต่างประเทศ

ในด้านความสามารถทางภาษา พบว่า ทักษะเดียวที่ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (6 คน หรือ 50%) และเยอรมัน (4 คน หรือ 50%) มีในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนทุกคน (2 คน หรือ 100%) มีทักษะการอ่านและเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด แต่จำนวนผู้เรียนภาษาที่มีทักษะการฟังในระดับมากถึงมากที่สุดมีครึ่งหนึ่ง (1 คน หรือ 50%) ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีเรียน (1 คน หรือ 50%) มีทักษะการอ่านและเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด ในภาพรวม จะสังเกตได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษามี คือ ทักษะการอ่าน อย่างไรก็ดี จะเห็นว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่ถนัดทักษะนี้มีไม่มากนัก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และอิตาลีเรียนจำนวนเพียงครึ่งหนึ่งถนัดทักษะนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีทักษะภาษาที่ตนเองเรียนมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปน โดยทักษะที่กลุ่มตัวอย่างภาษาสเปนทุกคนถนัด คือ ทักษะการอ่านและเขียน จากข้อสังเกตนี้ ยังสามารถสรุปได้ว่าทักษะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ถนัดตามลำดับ คือ ทักษะการฟัง การพูด และการเขียน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และอิตาลีเรียนส่วนใหญ่หรือทุกคน (83.33%-100%) ต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนซึ่งประเมินว่าตนเองมีทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนรายงานข้างต้นแล้วนั้น มีเพียงครึ่งหนึ่ง (1 คน หรือ 50%) ที่ต้องการปรับปรุงทั้งสามทักษะนี้ในระดับมากถึงมากที่สุด อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนทุกคน (2 คน หรือ 100%) ต้องการปรับปรุงทักษะการพูดในระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 5.26 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษที่เห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด			
		ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2
เล่นเกมทางภาษา	จำนวน	11 (91.67%)	6 (75%)	2 (100%)	2 (100%)
	ลำดับ	1	2	1	1
พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	จำนวน	10 (83.33%)	7 (87.50%)	2 (100%)	1 (50%)
	ลำดับ	2	1	1	2
เล่าเรื่อง	จำนวน	10 (83.33%)	7 (87.50%)	2 (100%)	1 (50%)
	ลำดับ	2	1	1	2

ตารางที่ 5.26 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษที่เห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด (ต่อ)

กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด			
		ฝรั่งเศส N = 12	เยอรมัน N = 8	สเปน N = 2	อิตาลี N = 2
เรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่น ๆ	จำนวน	8 (66.67%)	7 (87.50%)	2 (100%)	2 (100%)
	ลำดับ	4	1	1	1
ร้องเพลง	จำนวน	11 (91.67%)	4 (50%)	1 (50%)	2 (100%)
	ลำดับ	1	3	2	1
เล่นละคร	จำนวน	9 (75%)	6 (75%)	2 (100%)	1 (50%)
	ลำดับ	3	2	1	2
ทนายปัญหา	จำนวน	8 (66.67%)	4 (50%)	1 (50%)	2 (100%)
	ลำดับ	4	3	2	1

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสเห็นประโยชน์ของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ 1) การเล่นเกมทางภาษา และการร้องเพลง (กิจกรรมละ 11 คน หรือ 91.67%) 2) การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน และการเล่าเรื่อง (กิจกรรมละ 10 คน หรือ 83.33%) 3) การเล่นละคร (9 คน หรือ 75%) และ 4) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการทนายปัญหา (กิจกรรมละ 8 คน หรือ 66.67%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันเห็นประโยชน์ของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากที่สุดตามลำดับดังนี้ คือ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน และการเล่าเรื่อง (กิจกรรมละ 7 คน หรือ 87.50%) 2) การเล่นเกมทางภาษา และการเล่นละคร (กิจกรรมละ 6 คน หรือ 75%) 3) การร้องเพลง และการทนายปัญหา (4 คน หรือ 50%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนเห็นประโยชน์ของกิจกรรมจำนวน 5 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การเล่นเกมทางภาษา การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่าเรื่อง การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการเล่นละคร (กิจกรรมละ 2 คน หรือ 100%) กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนเห็นประโยชน์ในลำดับถัดไป คือ การร้องเพลง และการทนายปัญหา (กิจกรรมละ 1 คน หรือ 50%)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีเห็นประโยชน์ของกิจกรรมจำนวน 4 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การเล่นเกมทางภาษา การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ การร้องเพลง และการทนายปัญหา (กิจกรรมละ 2 คน หรือ 100%) กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีเห็นประโยชน์ในลำดับถัดไป คือ การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่าเรื่อง และการเล่นละคร (กิจกรรมละ 1 คน หรือ 50%)

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีเห็นส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่ามีความประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนมีเพียง 2 กิจกรรม คือ การเล่นเกมทางภาษา และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ

ตารางที่ 5.27 นำเสนอจำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 5.27 จำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้
ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด	
	จำนวน แหล่งเรียนรู้/สื่อ/ กิจกรรม	รายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสฝึกฝน
ภาษาฝรั่งเศส (N = 12)	2	ตำราเรียน (10 คน หรือ 83.33%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (10 คน หรือ 83.33%)
ภาษาเยอรมัน (N = 8)	4	ตำราเรียน (8 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (6 คน หรือ 75%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (6 คน หรือ 75%) หนังสือ/สิ่งพิมพ์ (6 คน หรือ 75%)
ภาษาสเปน (N = 2)	5	ตำราเรียน (2 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (2 คน หรือ 100%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (2 คน หรือ 100%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (2 คน หรือ 100%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)
ภาษาอิตาลี (N = 2)	5	ตำราเรียน (2 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (2 คน หรือ 100%) โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (2 คน หรือ 100%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (2 คน หรือ 100%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (2 คน หรือ 100%)

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาฝรั่งเศสจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่จำกัดที่สุด คือ เพียง 2 ประเภทซึ่งล้วนอยู่ในบริบทชั้นเรียน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่หลากหลายที่สุดและมีทั้งที่อยู่ในและนอกบริบทชั้นเรียน เนื่องจากภาษาสเปนและอิตาลียังไม่เป็นภาษาที่แพร่หลายในสังคมไทย และโอกาสที่ผู้เรียนจะได้สัมผัสภาษาเหล่านี้อาจไม่มากเท่าภาษาอื่นๆที่แพร่หลายกว่า เช่น ภาษาอังกฤษ การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาดังกล่าวในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองจึงนับเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่สำคัญ ข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาฝรั่งเศสจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน สเปน และอิตาลีส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาเหล่านี้จากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด น่าจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีโอกาสได้เรียนกับผู้สอนซึ่งเป็นเจ้าของภาษา ในอีกนัยหนึ่ง จะเห็นได้ว่าโอกาสที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ความพร้อมของสถาบันในด้านแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ และในด้านการจัดหาผู้สอนชาวต่างประเทศ เป็นต้น

ตารางที่ 5.28 นำเสนอข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาในอนาคตแยกตามสถานะการเรียน

ตารางที่ 5.28 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันตกอื่นๆที่มีใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ
ความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานแยกตามสถานะการเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียน	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อ			ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน		
	ไม่เลย	น้อยถึง น้อยที่สุด	มากถึง มากที่สุด	ไม่เลย	น้อยถึง น้อยที่สุด	มากถึง มากที่สุด
ภาษาฝรั่งเศส						
● เอก (N = 4)	-	2 (50%)	2 (50%)	-	4 (100%)	-
● เลือก (N = 8)	1 (12.50%)	7 (87.50%)	-	-	7 (87.50%)	1 (12.50%)
● รวม (N = 12)	1 (8.33%)	9 (75%)	2 (16.67%)	-	11 (91.67%)	1 (8.33%)
ภาษาเยอรมัน						
● เอก (N = 2)	-	1 (50%)	1 (50%)	-	1 (50%)	1 (50%)
● เลือก (N = 6)	-	2 (33.33%)	4 (66.67%)	-	2 (33.33%)	4 (66.67%)
● รวม (N = 8)	-	3 (37.50%)	5 (62.50%)	-	3 (37.50%)	5 (62.50%)
ภาษาสเปน						
● เลือก (N = 2)	1 (50%)	-	1 (50%)	-	1 (50%)	1 (50%)
ภาษาอิตาลี						
● เลือก (N = 2)	-	1 (50%)	1 (50%)	-	1 (50%)	1 (50%)

ในภาพรวม จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันเป็นกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวที่มากกว่าครึ่งหนึ่ง (5 คน หรือ 62.50%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาเยอรมันทั้งเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด ในขณะที่ สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส (9 คน หรือ 75%) และเกือบทั้งหมด (11 คน หรือ 91.67%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลีเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการเรียนต่อและการทำงานไม่สามารถสรุปได้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นที่แบ่งเป็นสองฝ่ายที่ขัดแย้งกัน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด พบว่าสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเยอรมันทั้งเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันในสถานะวิชาเลือกมีความพร้อมดังกล่าวในอัตราส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเอก ข้อค้นพบนี้น่าแปลกใจ หากพิจารณาความจริงที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือกมีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาเยอรมันน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเลือก

1.3.3 ภาษาตะวันออก

งานวิจัยนี้ครอบคลุมภาษาตะวันออกจำนวน 6 ภาษา คือ ภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี มลายู อาหรับ และเขมร กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเหล่านี้มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 48 คน จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน 12 คน ญี่ปุ่น 14 คน เกาหลี 6 คน มลายู 8 คน อาหรับ 4 คน และเขมร 4 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน 12 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานะวิชาเอก 4 คน และวิชาเลือก 8 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น 14 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานะวิชาเอก 4 คน และวิชาเลือก 10 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลี 6 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานะวิชาเอก 2 คน และวิชาเลือก 4 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายู 8 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานะวิชาเอก 2 คน และวิชาเลือก 6 คน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ 4 คนจัดเป็นผู้เรียนในสถานะวิชาเอก 2 คน และวิชาเลือก 2 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมร 4 คนล้วนเรียนภาษานี้ในสถานะวิชาเลือก

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น เกาหลี และเขมรทุกคนเริ่มเรียนภาษาเหล่านี้ในระดับมหาวิทยาลัย ภาษาตะวันออกที่มีการเรียนการสอนก่อนระดับอุดมศึกษา คือ ภาษาจีน มลายู และอาหรับ โดยสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน (9 คน หรือ 75%) เริ่มเรียนในระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน (16.67%) เริ่มเรียนในระดับประถมศึกษา และ 1 คน (8.33%) เริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูเริ่มเรียนภาษามลายูในระดับอนุบาลและระดับมหาวิทยาลัยในจำนวนที่เท่ากัน คือ 3 คน (37.50%) และที่เหลือเริ่มเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจำนวนที่เท่ากันเช่นกัน คือ ระดับละ 1 คน (12.50%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) เริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษา และที่

เหลืออีก 1 คน (25%) เริ่มเรียนในระดับประถมศึกษา การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน มลายู และอาหรับบางส่วนเริ่มเรียนภาษาเหล่านี้ในระดับอนุบาลหรือประถมศึกษา น่าจะสะท้อนการจัดการศึกษาภาษาต่างประเทศในบริบทภาคใต้ได้ระดับหนึ่ง อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูและอาหรับได้รับการศึกษาระดับอนุบาลและประถมศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้ซึ่งได้บรรจุวิชาภาษาดังกล่าวไว้ในหลักสูตรของโรงเรียน ในกรณีภาษาจีนก็เช่นกัน อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนได้รับการศึกษาในโรงเรียนจีนในภาคใต้ซึ่งได้บรรจุวิชาภาษาจีนไว้ในหลักสูตรของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีทุกคน ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายู (7 คน หรือ 87.50%) และสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับและเขมรชอบเรียนภาษาดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาตะวันออกในด้านต่างๆที่หลากหลายและแตกต่างดังจะสรุปได้ในตารางที่ 5.29

ตารางที่ 5.29 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกที่เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านการศึกษา การทำงาน และในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุด

ภาษาตะวันออก	ลำดับและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านต่างๆในระดับมากถึงมากที่สุด					
	ด้านการศึกษา		ด้านการทำงาน		ในชีวิตประจำวัน	
	ลำดับ	จำนวน	ลำดับ	จำนวน	ลำดับ	จำนวน
ภาษาจีน (N = 12)	1	12 (100%)	2	11 (91.67%)	3	7 (58.33%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	1	13 (92.86%)	2	11 (78.57%)	3	6 (42.86%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	1	6 (100%)	2	5 (83.33%)	3	3 (50%)
ภาษามลายู (N = 8)	1	6 (75%)	1	6 (75%)	2	5 (62.50%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	1	4 (100%)	2	2 (50%)	3	1 (25%)
ภาษาเขมร (N = 4)	1	3 (75%)	2	1 (25%)	-	-

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกทุกภาษาส่วนใหญ่หรือทั้งหมด (75%-100%) เห็นว่าภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านการศึกษาระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน ญี่ปุ่น และมลายูส่วนใหญ่ (78.57%-91.67%) เห็นว่าภาษาเหล่านี้มีประโยชน์ในด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับสอง เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูเห็นว่าภาษานี้มีประโยชน์ในด้านการศึกษาและในด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรกในจำนวนที่เท่ากัน (6 คน หรือ 75%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับครึ่งหนึ่งเห็นว่ภาษาที่ตนเองเรียนมีประโยชน์ในด้านการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับภาษาเขมรนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเพียงหนึ่งในสี่เห็นว่ามีประโยชน์ในด้านการ

ทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับประโยชน์ของภาษาตะวันออกในชีวิตประจำวัน พบว่าภาษาที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงสองภาษา คือ ภาษามลายู (5 คน หรือ 62.50%) และภาษาจีน (7 คน หรือ 58.33%) ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าภาษาตะวันออกที่มีประโยชน์ในทุกด้านในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ภาษาจีนและมลายู ส่วนภาษาตะวันออกที่มีประโยชน์เฉพาะด้านการศึกษาและการทำงาน คือ ภาษาญี่ปุ่นและเกาหลี และภาษาตะวันออกที่มีประโยชน์เพียงด้านการศึกษานั้นคือ ภาษาอาหรับและเขมร ข้อสรุปนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นบทบาทและความสำคัญของภาษาจีนและมลายูในบริบทภาคใต้

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน (9 คน หรือ 75% และ 8 คน หรือ 66.67%) และเกาหลี (4 คน หรือ 66.67% และ 5 คน หรือ 83.33%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูไทยและครูชาวต่างประเทศตามลำดับในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่ (12 คน หรือ 85.71%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูชาวต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูไทยในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรส่วนใหญ่ (3 คน หรือ 75%) ได้แรงจูงใจในการเรียนจากครูไทยและเพื่อนในระดับมากถึงมากที่สุด ในจำนวนที่เท่ากัน จะเห็นได้ว่าแหล่งจูงใจหลักของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออก คือ ครูไทยหรือครูชาวต่างประเทศ ข้อสังเกตนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นความสำคัญของครูในฐานะผู้สร้างแรงจูงใจซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการเรียนได้

ในด้านความสามารถทางภาษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนเพียงหนึ่งในสาม (4 คน หรือ 33.33%) มีทักษะการฟัง พูด และอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด และเพียงหนึ่งในสี่ (3 คน หรือ 25%) มีทักษะการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดความถนัดในทุกทักษะ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากกว่าครึ่งหนึ่ง (8 คน หรือ 57.14% และ 10 คน หรือ 71.43%) มีทักษะการอ่านและเขียนตามลำดับในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีมากกว่าครึ่งหนึ่ง (4 คน หรือ 66.67%) มีทักษะการอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด แต่จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะการฟังและการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงครึ่งหนึ่ง (3 คน หรือ 50%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูส่วนใหญ่มีทักษะการฟัง (6 คน หรือ 75%) การอ่าน (7 คน หรือ 87.50%) และการเขียน (5 คน หรือ 62.50%) ในระดับมากถึงมากที่สุด สามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับและเขมร (3 คน หรือ 75%) มีทักษะการอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด แต่เพียงครึ่งหนึ่งมีทักษะการเขียน (2 คน หรือ 50%) ในระดับมากถึงมากที่สุด

ในภาพรวม จะสังเกตได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษายกเว้นภาษาจีน มีความถนัด คือ ทักษะการอ่านซึ่งเป็นทักษะรับสาร นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่

ยังถนัดทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะส่งสารอีกด้วย ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูส่วนใหญ่ถนัดทุกทักษะยกเว้นทักษะการพูด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่ถนัดทักษะใดๆเลย อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูมีโอกาสและบริบทการฝึกฝนและการใช้ภาษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกอื่นๆ ทั้งนี้เพราะในแถบภาคใต้ตอนล่างมีการใช้ภาษามลายูเป็นภาษาท้องถิ่น และสำหรับบางคน ภาษามลายูก็อาจเป็นภาษาแรก อย่างไรก็ตาม เป็นที่สังเกตว่าทักษะการพูดซึ่งเป็นทักษะส่งสาร เป็นทักษะที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากถนัดน้อยถึงน้อยที่สุด หากพิจารณาข้อค้นพบที่ว่าภาษาจีนมีประโยชน์ในด้านการศึกษา การทำงาน และในชีวิตประจำวันซึ่งได้รายงานไปแล้ว ข้อค้นพบเรื่องความไม่ถนัดในทักษะใดๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนย่อมน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในแง่ความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ในการใช้ภาษาจีนในอนาคต

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกทุกภาษาส่วนใหญ่หรือทุกคน (62.50%-100%) ต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าทักษะการพูดเป็นทักษะเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษาทุกคนล้วนต้องการปรับปรุงในระดับมากถึงมากที่สุด ความต้องการปรับปรุงทักษะการพูดนี้ยืนยันข้อค้นพบเรื่องการขาดความถนัดในทักษะการพูดของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนซึ่งได้รายงานไปแล้ว อย่างไรก็ตาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูจำนวนผู้ต้องการปรับปรุงทักษะการฟัง (5 คน หรือ 62.50%) การอ่าน (6 คน หรือ 75%) และการเขียน (6 คน หรือ 75%) ในระดับมากถึงมากที่สุดมีน้อยกว่าจำนวนผู้ต้องการปรับปรุงทักษะการพูดซึ่งมีถึง 8 คน (100%) ข้อมูลนี้สอดคล้องกับข้อมูลที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูส่วนใหญ่ประเมินว่าตนเองมีทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุดดังรายงานแล้วข้างต้น

ตารางที่ 5.30 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดลำดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 5.30 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกที่เห็นว่ากิจกรรมต่างๆมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

กิจกรรม		จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุด						
		จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	มลายู	อาหรับ	เขมร	รวมทุกภาษา
		N = 12	N = 14	N = 6	N = 8	N = 4	N = 4	N = 48
เรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่น ๆ	จำนวน	9 (75%)	11 (78.57%)	5 (83.33%)	6 (75%)	2 (50%)	2 (50%)	37 (77.08%)
	ลำดับ	2	2	2	1	1	2	1
พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	จำนวน	10 (83.33%)	9 (64.29%)	4 (66.67%)	6 (75%)	2 (50%)	2 (50%)	33 (68.75%)
	ลำดับ	1	3	3	1	1	2	2
ร้องเพลง	จำนวน	8 (72.73%)	12 (85.71%)	6 (100%)	2 (25%)	1 (25%)	1 (25%)	30 (62.50%)
	ลำดับ	3	1	1	3	2	3	3
เล่นละคร	จำนวน	7 (58.33%)	8 (57.14%)	5 (83.33%)	3 (37.50%)	-	1 (25%)	24 (50%)
	ลำดับ	4	4	2	2	-	3	4
เล่นเกมทางภาษา	จำนวน	5 (41.67%)	7 (50%)	4 (66.67%)	1 (12.50%)	1 (25%)	4 (100%)	22 (45.83%)
	ลำดับ	5	5	3	4	2	1	5
เล่าเรื่อง	จำนวน	4 (33.33%)	8 (57.14%)	3 (50%)	3 (37.50%)	1 (25%)	2 (50%)	21 (43.75%)
	ลำดับ	6	4	4	2	2	2	6
ทายปัญหา	จำนวน	4 (33.33%)	5 (35.71%)	4 (66.67%)	2 (25%)	1 (25%)	2 (50%)	18 (37.50%)
	ลำดับ	6	6	3	3	2	2	7

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีส่วนใหญ่ (66.67%-100%) เห็นประโยชน์ของทุกกิจกรรมยกเว้นการเล่าเรื่องในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากกว่ากึ่งหนึ่ง (57.14%-85.71%) เห็นประโยชน์ของทุกกิจกรรมยกเว้นการเล่นเกมทางภาษาและการทายปัญหาในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่เห็นประโยชน์ของกิจกรรมจำนวน 4 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาจีนในระดับมากถึงมากที่สุดตามลำดับดังนี้ การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน (10 คน หรือ 83.33%) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ (9 คน หรือ 75%) การร้องเพลง (8 คน หรือ 72.73%) และการเล่นละคร (7 คน หรือ 58.33%) กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูส่วนใหญ่ (6 คน หรือ 75%) และครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ (2 คน หรือ 50%) เห็นประโยชน์ของกิจกรรมเพียง 2 กิจกรรม คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชนในการพัฒนาทักษะภาษาที่ตนเองเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรทุกคน (4 คน หรือ 100%) เห็นตรงกันว่าการเล่นเกมทางภาษามีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะภาษาเขมรในระดับมากถึงมากที่สุด และเพียงครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่งนี้ (2 คน หรือ 50%) เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วย

ตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่าเรื่อง และการทนายปัญหา ในภาพรวม จะสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีเห็นประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาทักษะภาษาที่ตนเองเรียนมากที่สุด ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับเห็นประโยชน์ดังกล่าวมาน้อยที่สุด นอกจากนี้ กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่ามีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนมี 2 กิจกรรม คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่นๆ และการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน จะสังเกตได้ว่ากิจกรรมแรกเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน ในขณะที่กิจกรรมที่สองเป็นกิจกรรมที่ทำในชั้นเรียน

ตารางที่ 5.31 นำเสนอจำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 5.31 จำนวนและรายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	แหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม ที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด	
	จำนวน แหล่งเรียนรู้/สื่อ/ กิจกรรม	รายการแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสฝึกฝน
ภาษาจีน (N = 12)	3	ตำราเรียน (11 คน หรือ 91.67%) เพลง (11 คน หรือ 91.67%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (8 คน หรือ 66.67%)
ภาษาญี่ปุ่น (N = 14)	5	ตำราเรียน (13 คน หรือ 92.86%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (11 คน หรือ 78.57%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (10 คน หรือ 71.43%) เพลง (9 คน หรือ 64.29%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (9 คน หรือ 64.29%)
ภาษาเกาหลี (N = 6)	4	ตำราเรียน (6 คน หรือ 100%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (5 คน หรือ 83.33%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (5 คน หรือ 83.33%) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 คน หรือ 66.67%)
ภาษามลายู (N = 8)	3	การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (7 คน หรือ 87.50%) ตำราเรียน (6 คน หรือ 75%) การสนทนากับเจ้าของภาษา (6 คน หรือ 75%)
ภาษาอาหรับ (N = 4)	2	ตำราเรียน (3 คน หรือ 75%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (3 คน หรือ 75%)
ภาษาเขมร (N = 4)	2	ตำราเรียน (3 คน หรือ 75%) การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ (3 คน หรือ 75%)

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับและเขมรมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาดังกล่าวจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่จำกัดที่สุด คือ เพียง 2 ประเภทซึ่งล้วนอยู่ในบริบทชั้นเรียน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมที่หลากหลายที่สุดและมีทั้งที่อยู่ในและนอกบริบทชั้นเรียน เป็นที่น่าสังเกตว่า

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษาส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากตำราเรียน และการฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนและญี่ปุ่นเป็นเพียงสองกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ที่ส่วนใหญ่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากเพลงในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้จะเนื่องจากเพลงจีนและเพลงญี่ปุ่นแพร่หลายและเข้าถึงได้ง่ายกว่าเพลงภาษาตะวันออกอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนชอบและสนใจเพลงจีนและญี่ปุ่น หรือผู้สอนอาจใช้เพลงจีนและญี่ปุ่นเป็นสื่อในการสอน ข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงสองกลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นและเกาหลี และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุดมีสามกลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น เกาหลี และมลายู การที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองและจากการสนทนากับเจ้าของภาษานับเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่สำคัญมาก อย่างไรก็ดี การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจะได้รับโอกาสนี้หรือไม่อาจขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถาบันในด้านแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ และในด้านการจัดหาผู้สอนชาวต่างประเทศ

ตารางที่ 5.32 นำเสนอข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาในอนาคตแยกตามสถานะการเรียนรู้

ตารางที่ 5.32 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานแยกตามสถานะการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อ			ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน		
	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ภาษาจีน						
• เอก (N = 4)	-	4 (100%)	-	-	3 (75%)	1 (25%)
• เลือก (N = 8)	-	6 (75%)	2 (25%)	1 (12.50%)	3 (37.50%)	4 (50%)
• รวม (N = 12)	-	10 (83.33%)	2 (16.67%)	1 (8.33%)	6 (50%)	5 (41.67%)

ตารางที่ 5.32 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานแยกตามสถานะการเรียนรู้ (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อ			ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน		
	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด	ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ภาษาญี่ปุ่น						

● เอก (N = 4)	-	2 (50%)	2 (50%)	-	1 (25%)	3 (75%)
● เลือก (N = 10)	-	7 (70%)	3 (30%)	-	5 (50%)	5 (50%)
● รวม (N = 14)	-	9 (64.29%)	5 (35.71%)	-	6 (42.86%)	8 (57.14%)
ภาษาเกาหลี						
● เอก (N = 2)	-	1 (50%)	1 (50%)	-	-	2 (100%)
● เลือก (N = 4)	-	4 (100%)	-	-	2 (50%)	2 (50%)
● รวม (N = 6)	-	5 (83.33%)	1 (16.67%)	-	2 (33.33%)	4 (66.67%)
ภาษามลายู						
● เอก (N = 2)	-	1 (50%)	1 (50%)	-	1 (50%)	1 (50%)
● เลือก (N = 6)	-	4 (66.67%)	2 (33.33%)	-	4 (66.67%)	2 (33.33%)
● รวม (N = 8)	-	5 (62.50%)	3 (37.50%)	-	5 (62.50%)	3 (37.50%)
ภาษาอาหรับ						
● เอก (N = 2)	-	1 (50%)	1 (50%)	-	2 (100%)	-
● เลือก (N = 2)	-	2 (100%)	-	-	2 (100%)	-
● รวม (N = 4)	-	3 (75%)	1 (25%)	-	4 (100%)	-
ภาษาเขมร						
● เลือก (N = 4)	-	4 (100%)	-	-	4 (100%)	-

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกจำนวนน้อยมาก (16.67%-37.50%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาตะวันออกทุกภาษาในงานวิจัยนี้ค่อนข้างจะขาดความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จะเห็นว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น เกาหลี มลายู และอาหรับในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาดังกล่าวเหล่านี้ในสถานะวิชาเอกมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเดียวกันในสถานะวิชาเลือก ถึงแม้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมดังกล่าวจะไม่มากนัก

ในด้านความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน ในภาพรวม จะสังเกตเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับทุกคน (4 คน หรือ 100%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการทำงานในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างเพียงสองกลุ่มที่มากกว่าครึ่งหนึ่งมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น (8 คน หรือ 57.14%) และเกาหลี (4 คน หรือ 66.67%) โดยที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนสองภาษาในที่ที่มีความพร้อมดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในสถานะวิชาเอก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีในสถานะวิชาเอกทุกคน (2 คน หรือ 100%) และสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในสถานะวิชาเอก (3 คน หรือ 75%) มีความพร้อมในการใช้ภาษาเกาหลีและ

ญี่ปุ่นเพื่อการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเดียวกันแต่ต่างสถานะในการใช้ภาษาที่ตนเองเรียนเพื่อการทำงาน พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทุกภาษายกเว้นภาษาจีนในสถานะวิชาเอกมีอัตราส่วนจำนวนผู้มีความพร้อมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเดียวกันในสถานะวิชาเลือก

ในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมทั้งสองด้านของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีมีอัตราส่วนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาเหล่านี้เพื่อการทำงานมากกว่าเพื่อการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูมีความพร้อมในการใช้ภาษามลายูเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานในอัตราส่วนที่เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับมีอัตราส่วนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการศึกษาต่อมากกว่าเพื่อการทำงาน ถึงแม้จำนวนผู้มีความพร้อมในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการศึกษาต่อจะมีน้อยมากก็ตาม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเขมรเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาเขมรทั้งเพื่อการศึกษาต่อและการทำงานในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ข้อค้นพบนี้ไม่น่าแปลกใจ หากพิจารณาความจริงที่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเหล่านี้ล้วนเรียนภาษาเขมรในสถานะวิชาเลือก

2. สังเคราะห์และอภิปรายข้อค้นพบ

2.1 ลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศ

ผลการประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลการจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศจำนวน 11 ภาษาในงานวิจัยนี้ของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและผู้สอนแสดงให้เห็นว่า การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศต่างๆ ในทัศนะของผู้บริหารและผู้สอนไม่แตกต่างกันดังปรากฏในตารางที่ 5.33

ตารางที่ 5.33 การจัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและผู้สอน

ภาษา	การจัดลำดับความสำคัญของภาษา	
	ผู้บริหาร	ผู้สอน
1. อังกฤษ	1	1
2. ฝรั่งเศส	4	4
3. เยอรมัน	5	6
4. สเปน	7	7
5. อิตาลี	7	10
6. จีน	2	2
7. ญี่ปุ่น	3	3
8. เกาหลี	7	9
9. มลายู	5	5
10. อาหรับ	ไม่ได้รับการจัดลำดับ	8
11. เขมร	6	ไม่ได้รับการจัดลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและผู้สอนจัดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญเป็นลำดับแรก ถัดมาเป็นลำดับที่ 2 และที่ 3 เป็นภาษาตะวันออกคือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ภาษาที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 คือภาษาฝรั่งเศส ภาษามลายูสำคัญเป็นลำดับที่ 5 และสำหรับผู้สอน ภาษาเยอรมันสำคัญเป็นลำดับที่ 6 ในขณะที่ในความเห็นของผู้บริหารนั้น ภาษาเยอรมันสำคัญเท่ากับภาษามลายู เป็นที่สังเกตว่า ภาษาอาหรับเป็นภาษาเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารไม่จัดลำดับความสำคัญ แต่กลับได้รับการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างผู้สอนในลำดับที่ 8 จากทั้งหมด 11 ภาษา ในทำนองเดียวกัน ภาษาเขมรเป็นภาษาเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนไม่จัดลำดับความสำคัญ แต่กลับได้รับการจัดลำดับความสำคัญโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในลำดับที่ 6 จากทั้งหมด 11 ภาษา

ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาของผู้บริหารและผู้สอนที่ตรงกัน 5 ลำดับแรกนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ทำงานที่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษา มีความรู้เกี่ยวกับบริบทการเรียนการสอนภาษาและสถานะของภาษาต่างๆเป็นอย่างดี รวมทั้งมีความรู้เกี่ยวกับบริบทของโลกที่ทำให้ภาษาต่างๆมีความสำคัญลดหลั่นกันไปอีกด้วย จึงทำให้มุมมองคล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้เรียนซึ่งเป็นความเห็นเกี่ยวกับการนำภาษาไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา การทำงาน และชีวิตประจำวันซึ่งก็สะท้อนให้เห็นความสำคัญของภาษานั้นเอง พบว่าการเล็งเห็นความสำคัญของภาษาต่างประเทศต่างๆ แตกต่างจากความเห็นของกลุ่มผู้บริหารและผู้สอนไปบ้าง ดังข้อมูลในตารางที่ 5.34

ตารางที่ 5.34 ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาต่างประเทศในด้านต่างๆ

ภาษา	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนที่เห็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด		
	ชีวิตประจำวัน	การศึกษา	การทำงาน
1. อังกฤษ	64.62	98.46	98.46
2. ฝรั่งเศส	25	91.67	58.33
3. เยอรมัน	50	75	100
4. สเปน	50	100	50
5. อิตาลี	-	100	100
6. จีน	58.33	100	91.67
7. ญี่ปุ่น	42.86	92.86	78.57
8. เกาหลี	50	100	83.33
9. มลายู	62.50	75	75
10. อาหรับ	25	100	50
11. เขมร	-	75	25

จะเห็นได้ว่าภาษาต่างประเทศทั้งหลายมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันน้อย ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันเกินครึ่งคือภาษาอังกฤษ มลายู จีน เยอรมัน สเปน

และเกาหลี สำหรับการเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ มลายูและจีน อาจอธิบายได้ด้วย บริบทของจังหวัดภาคใต้ ที่มีภาษามลายูเป็นภาษาถิ่นในบางจังหวัดและประชากรจำนวนมากมีเชื้อสายจีน รวมทั้งการที่มีนักท่องเที่ยวจากมาเลเซียและสิงคโปร์เข้ามาเป็นจำนวนมาก ภาษาที่ใช้ในบ้านและการค้าขายซึ่งก็อาจเป็นชีวิตประจำวันของคนจำนวนมากก็ทำให้ทั้งสามภาษานี้มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากกว่าภาษาอื่น ส่วนภาษาเยอรมัน สเปนและเกาหลีนั้น เป็นไปได้ว่าบริบทของชีวิตประจำวันนั้นหมายถึงการใช้ภาษากับผู้สอน ซึ่งก็อาจจะเป็นบริบทของภาษาอังกฤษ มลายูและจีน ได้ด้วยเช่นกัน

ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าภาษามีประโยชน์ในการศึกษาในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นจำนวนร้อยละที่สูงกว่าประโยชน์ในการทำงาน ยกเว้นภาษาเยอรมันภาษาเดียวที่มีประโยชน์ในการทำงานมากกว่าการศึกษา ซึ่งก็อาจเป็นไปได้ว่า ผู้เรียนยังมองไม่เห็นประโยชน์ของภาษาในอนาคต แต่เห็นประโยชน์ในการเรียนในปัจจุบัน

เมื่อมองในภาพรวมแล้วก็จะเห็นว่า ประโยชน์ทั้งสามด้านของภาษาอังกฤษ จีนและมลายูอยู่ในระดับเกินครึ่ง ภาษาอังกฤษนั้นมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากที่สุด และประโยชน์อีกสองด้านนั้นอยู่ในลำดับที่สอง ซึ่งก็สูงมากเกือบร้อยละแปด ในขณะที่ภาษามลายูมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากกว่าภาษาจีนเล็กน้อยแต่มีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานน้อยกว่ามาก ภาษาเกาหลีในภาพรวมมีประโยชน์มากกว่าภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน สเปน และเกาหลี มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันเท่ากันและมากกว่าภาษาญี่ปุ่นเล็กน้อย ในขณะที่ภาษาอิตาลีและเยอรมันไม่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันเลย แต่ภาษาอิตาลีมีประโยชน์ด้านการศึกษาและการทำงานสูงที่สุดทั้งสองด้าน ส่วนภาษาเยอรมันมีประโยชน์ในการทำงานน้อย

จากมุมมองของผู้เรียน อาจสรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีบทบาทและประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากมีประโยชน์ทุกด้านในระดับสูง ภาษาจีนน่าจะเป็นภาษาที่มีความสำคัญลำดับสองเมื่อเทียบกับภาษามลายู เนื่องจากผู้เรียนเห็นว่ามีความประโยชน์ในด้านการศึกษาและการทำงานมากกว่า แม้ว่าจะมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันน้อยกว่าเล็กน้อย ส่วนภาษาอื่นๆนั้น ส่วนใหญ่จะเน้นประโยชน์ทางการศึกษา

เมื่อเทียบเคียงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาของผู้ให้ข้อมูลทั้งสามกลุ่มแล้วก็จะเห็นว่า ภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ส่วนภาษาญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และมลายูนั้น ผู้บริหารและผู้สอนเห็นความสำคัญเป็นลำดับ 3, 4 และ 5 ส่วนผู้เรียนยังมองเห็นประโยชน์ไม่ตรงกันกับผู้บริหารและผู้สอน

จึงอาจสรุปได้ว่า ภาษาที่ผู้ให้ข้อมูลทั้งสามกลุ่มเห็นความสำคัญตรงกันก็คือภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ซึ่งก็เป็นไปตามความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน

2.2 ภาระงาน ผลงานทางวิชาการ และโอกาสการพัฒนาศักยภาพของผู้สอน

ภาษาต่างประเทศ

ภาระงานสอนในแง่รายชั่วโมงสอนในแต่ละสัปดาห์และจำนวนวิชาสอนต่อภาค การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้ง 11 ภาษาในภาคใต้ มีความหลากหลายดัง รายละเอียดในตารางที่ 5.35

ตารางที่ 5.35 เปรียบเทียบภาระงานสอนและจำนวนรายวิชาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้

ภาษา	ชั่วโมงสอน/สัปดาห์		ภาษา	รายวิชา/ภาคการศึกษา		อัตราส่วนผู้สอน: ผู้เรียน/ภาคการศึกษา	
	ลำดับ	จำนวนชั่วโมง		ลำดับ	จำนวนวิชา	ลำดับ	อัตราส่วน
สเปน	1	19	เยอรมัน	1	3	7	1:62
จีน	2	16.25	อาหรับ	1	3	9	1:52.35
อิตาลี	3	15	อังกฤษ	2	2.57	11	1:17
อังกฤษ	4	14.45	จีน	3	2.5	1	1:141.63
ฝรั่งเศส	5	10.75	เกาหลี	3	2.5	8	1:61.31
ญี่ปุ่น	6	9.67	ญี่ปุ่น	4	2.33	3	1:93
เยอรมัน	7	9	ฝรั่งเศส	4	2.25	6	1:64.25

ตารางที่ 5.35 เปรียบเทียบภาระงานสอนชั่วโมงและจำนวนรายวิชาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ (ต่อ)

ภาษา	ชั่วโมงสอน/สัปดาห์		ภาษา	รายวิชา/ภาคการศึกษา		อัตราส่วนผู้สอน: ผู้เรียน/ภาคการศึกษา	
	ลำดับ	จำนวนชั่วโมง		ลำดับ	จำนวนวิชา	ลำดับ	อัตราส่วน
เกาหลี	8	7	สเปน	5	2	4	1:89.33
อาหรับ	9	7	อิตาลี	5	2	2	1:136
มลายู	9	7	มลายู	5	2	5	1:80.69
เขมร	10	2.5	เขมร	6	1	10	1:33.55

ความแตกต่างในแง่ภาระงานของแต่ละภาษาย่อมแสดงให้เห็นบทบาท ความนิยม และ ความสำคัญของภาษานั้น ๆ ในบริบทของภาคใต้ และประเทศไทยในภาพรวมได้เป็นอย่างดี

ในบรรดาภาษาต่างประเทศ 11 ภาษาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลี ซึ่งเป็นผู้สอนรายเดียวกันและเป็นชาวต่างประเทศ มี ภาระงานสอนรายชั่วโมงมากเป็นลำดับ 1 และ 3 ที่เห็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเป็นผู้สอนภาษาสเปน และอิตาลีเพียงรายเดียวในภาคใต้ และสถาบันที่เปิดสอนก็มีเพียงแห่งเดียวคือ มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 จึงทำให้ต้องมีภาระงานค่อนข้างมาก เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีมีภาระงานสอนสูงคือ เพราะเป็นชาวต่างประเทศ ทำให้ผู้สอนไม่ต้องมีภาระ

ประจำอื่น ๆ มากเท่าหรือเหมือนผู้สอนชาวไทย เช่น การเป็นผู้บริหาร เป็นกรรมการต่าง ๆ จึงมีเวลามากพอที่จะสอนได้หลายชั่วโมงต่อสัปดาห์

หากมองในแง่รายวิชาที่เปิดสอน จะพบว่าผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีมีจำนวนวิชา 2 วิชา/ภาคการศึกษา ซึ่งถึงจะไม่มากนักแต่ก็นับว่าไม่น้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากข้อเท็จจริงที่ว่าภาษาดังกล่าวเพิ่งเปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ได้ไม่ถึงปี (ข้อมูลปีการศึกษา 2546 ซึ่งเป็นปีที่เก็บข้อมูลการวิจัย) จำนวนรายวิชานี้จะสามารถสะท้อนให้เห็นความสนใจของนักศึกษาไทยในการเรียนการสอนภาษาตะวันตกใหม่นี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาสเปน ใน 1 สถาบันที่เปิดสอนมีนักศึกษาเรียนภาษาสเปนถึง 62 คน และผู้เรียนภาษาอิตาลีมี 17 คน

หากมองความรับผิดชอบของผู้สอนต่อจำนวนนักศึกษาที่สอนจะพบว่าผู้สอนภาษาสเปนต้องรับผิดชอบนักศึกษา 62 คน (1:62) ส่วนอัตราส่วนจำนวนผู้สอนภาษาอิตาลีต่อจำนวนผู้เรียนคือ 1:17 ซึ่งนับว่าต่ำที่สุด เทียบกับภาษาอื่น ๆ นอกจากภาระงานสอนแล้วในฐานะที่เป็นชาวต่างประเทศจึงทำให้ผู้สอนภาษาสเปนและอิตาลีไม่จำเป็นต้องมีข้อผูกมัดที่จะต้องผลิตผลงานวิชาการใด ๆ เลย สาเหตุอีกประการที่ผู้สอนรายนี้ไม่มีผลงานวิชาการอาจเป็นเพราะเพิ่งมาสอนหรือเพราะประสบการณ์การสอนค่อนข้างน้อย คือ 4 เดือนและ 2 เดือนตามลำดับ ซึ่งนับว่าน้อยกว่าผู้สอนทุกภาษาทำให้ยังไม่มีโอกาสผลิตผลงานวิชาการออกมา

ด้วยภาระงานสอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งถึงแม้จะสูงเป็นลำดับที่ 1 และ 3 ในกลุ่มผู้สอนภาษาทั้งหมด ทำให้ผู้สอนภาษาสเปนเป็นผู้สอนรายเดียวจาก 43 รายที่เห็นว่าภาระงานของตนมีน้อยเกินไป นอกจากนี้ผู้สอนภาษาสเปนยังมีความพึงพอใจในงานสอนในระดับมากที่สุดด้วย ส่วนผู้สอนภาษาอิตาลีมีความเห็นว่าภาระงานสอนของตนเหมาะสมแล้ว และมีความพึงพอใจในงานสอนในระดับมาก

กลุ่มผู้สอนภาษาจีนมีภาระงานสอนรายชั่วโมงสูงเป็นลำดับ 2 หรืออาจจะถือว่าสูงเป็นลำดับหนึ่งในกลุ่มผู้สอนที่เป็นคนไทย ภาระงานสอนสะท้อนความสำคัญและบทบาทของภาษาจีนในสังคมไทย เอเชียอาคเนย์ และสังคมโลกได้มากพอสมควร ประเด็นที่เด่นชัดคือการที่ผู้สอนมีภาระงานสอนมากน่าจะสะท้อนถึงความนิยมของภาษาจีนที่มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีจำนวนมากขึ้น และแน่นอนที่สุดทำให้ภาระงานสอนของผู้เรียนมีมากขึ้นด้วย ภาระงานสอนที่มากของผู้สอนภาษาจีนไม่น่าจะเป็นเพราะการขาดแคลนครูผู้สอนภาษาจีน เหมือนกรณีของภาษาสเปนและอิตาลี เพราะในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้มีครูผู้สอนทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศอยู่มากถึง 20 ราย ใน 6 สถาบันที่เปิดสอน

นอกจากภาระงานสอนรายชั่วโมงที่สูงแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนยังมีภาระงานในแง่รายวิชาที่ต้องสอนมากเป็นลำดับ 3 คือ 2.5 วิชา/ภาคการศึกษา/คน จำนวนรายวิชาที่สามารถสะท้อนความสนใจของผู้เรียนและความสนใจที่จะเรียนภาษาอย่างต่อเนื่องและหลากหลายของผู้เรียน เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญที่หลากหลายและในระดับที่สูงขึ้นไปได้

จำนวนนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนใน 6 สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ที่เปิดสอนมีมากถึง 1,047 คนในปีการศึกษาที่ 1 ปี 2546 หากไม่นับภาษาอังกฤษ จำนวนผู้เรียนภาษาจีนนับว่าเป็นภาษาที่มีผู้เรียนมากเป็นลำดับ 4 รองจากผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น อาหรับ และมาลายู มีจำนวนผู้สอนรวม 20 รายทำให้อัตราส่วนระหว่างจำนวนผู้สอนต่อจำนวนผู้เรียนภาษาจีน คือ 1:52.35 ต่อภาคการศึกษาซึ่งนับว่าไม่สูงนัก อาจเป็นเพราะมีผู้สอนอยู่จำนวนมาก น่าสังเกตว่าจำนวนผู้สอนภาษาจีนมีมากที่สุด เมื่อเทียบกับภาษาอื่นๆ ถ้าไม่นับผู้สอนภาษาอังกฤษ

ความนิยมและความสำคัญของภาษาจีนได้รับการยืนยันและการยอมรับจากผู้บริหารสถาบันกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาทั้ง 43 ราย ให้เป็นภาษาสำคัญที่นักศึกษาไทยควรเรียนเป็นลำดับสอง รองจากภาษาอังกฤษ

การที่นักศึกษาจำนวนมากสนใจเรียนภาษาจีนประกอบกับภาระงานสอนของผู้สอนที่ต้องมีมากขึ้นไปด้วยทำให้ 3 ใน 4 รายของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนมองว่า การที่ผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป เป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการเรียนการสอน และปัญหาลำดับสองที่ตามมาคือ ปัญหาภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไป แต่ถึงแม้จะมีภาระงานสอนมากมาย และมีนักศึกษาจำนวนมากอยู่ในความรับผิดชอบ ผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ (3 ใน 4 ราย หรือ 75%) ก็ยังมีความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษาจีนในระดับมากและมากที่สุด มีเพียง 1 รายที่พึงพอใจในระดับน้อย ซึ่งความพึงพอใจในระดับสูงนี้อาจเป็นไปตามที่ผู้สอนทั้ง 4 ราย ระบุคือที่มาทำอาชีพการสอนก็เพราะมีใจรักด้านการสอนเป็นสำคัญ

อาจเป็นเพราะภาระงานสอนที่มากมายของผู้สอนภาษาจีนทำให้ผู้สอนมีผลงานวิชาการค่อนข้างน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น ๆ โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนมีเพียงร้อยละ 6.67 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งนับว่าน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนที่มีอยู่ในงานวิจัยนี้ คือ 4 จาก 43 ราย (หรือ 9.30%) และผลงานวิชาการที่ผลิตมีเพียง 2 ประเภทคือ การแต่งเรียบเรียงเอกสารการสอนและงานแปล ไม่มีผู้สอนภาษาจีนรายใดได้ทำงานวิจัย เขียนบทความและนำเสนอผลงานวิชาการเลย

แม้จะไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินงานวิชาการ แต่ผู้สอนภาษาจีนก็มีโอกาสเพิ่มพูนศักยภาพของตนด้วยการไปฝึกอบรม/ดูงาน หรือสัมมนาค่อนข้างสูง โดยผู้สอนทั้ง 4 รายเคยไปอบรมสัมมนา หรือดูงานด้านการเรียนการสอนในประเทศจีน ซึ่งโอกาสเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อภาษาจีนของของผู้บริหารสถาบัน หรือความร่วมมือและความช่วยเหลือของสถาบันที่เปิดสอนภาษาจีนในประเทศไทย และประเทศจีนเพื่อส่งเสริมบทบาทของภาษาจีน และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนโอกาสการไปดูงาน/ฝึกอบรม/หรือสัมมนาในประเทศของผู้สอนภาษาจีนในประเทศไทย ใน 5 ปี มีน้อยกว่าโอกาสไปต่างประเทศ มีเพียง 2 ใน 4 ของผู้สอนที่เคยไปอบรม/ดูงาน/สัมมนาด้านการเรียนการสอนใน

ประเทศไทยไม่มีกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนรายใดเคยเสนอผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

ผู้สอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศภาษาเดียวที่มีภาระงานสอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และเป็นภาษาเดียวที่เปิดสอนในสถานะวิชาสอนถึง 3 วิชา คือ วิชาพื้นฐานสำหรับนักศึกษาทุกคน วิชาเลือกสำหรับนักศึกษาที่สนใจและวิชาเอก-โท ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ภาระงานสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีความหลากหลายที่สุดกว่าภาษาอื่น ๆ แต่ภาระงานสอนรายชั่วโมงของและรายวิชาของผู้สอนภาษาอังกฤษไม่ได้สูงที่สุด ภาระงานรายชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยของผู้สอนภาษาอังกฤษคือ 14.45 ชั่วโมง/สัปดาห์ นับว่าสูงเป็นลำดับสี่ต่อจากผู้สอนภาษาสเปน จีน และอิตาลี และสูงกว่าภาระงานสอนปกติของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอยู่ที่ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนรายวิชาสอนโดยเฉลี่ยคือ 2.57 วิชา/ภาคการศึกษา/คน ซึ่งนับว่าสูงเป็นลำดับ 2 รองจากผู้สอนภาษาเยอรมันและอาหรับ

จำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 มีรวมทั้งสิ้นโดยประมาณ 36,400 คน จำนวนครูผู้สอนคือ 257 คน โดยสัดส่วนครูผู้สอนต่อจำนวนผู้เรียนคือ 1:141.63 ต่อภาคการศึกษา ซึ่งนับว่าสูงมาก ซึ่งสัดส่วนที่สูงขนาดนี้และจำนวนชั่วโมงสอน 14.45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์อาจสะท้อนให้เห็นปัญหาที่ประเทศไทยเผชิญอยู่ คือ การขาดแคลนครูผู้สอนภาษาอังกฤษทำให้อาชีพครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็น 1 ในสาขาอาชีพขาดแคลน

ภาระงานที่มากมายเหล่านี้ทำให้ 14 จาก 21 ราย (66.67%) เห็นว่าตนเองมีภาระงานมาก และ 7 ราย (33.33%) คิดว่าตนมีภาระงานในระดับที่เหมาะสม ที่น่าสนใจคือพบว่ามี 1 ใน 21 รายของผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความพึงพอใจในอาชีพของตนในระดับน้อย (ซึ่งนับว่าเป็น 1 ใน 3 จาก 43 ราย ที่มีความรู้สึกพึงพอใจในอาชีพงานสอนในระดับน้อย) ขณะที่ 9 ใน 21 ราย (42.86%) พึงพอใจในงานระดับมาก และ 11 ราย (52.38%) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มผู้สอนที่ผลิตผลงานวิชาการมากที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น และมีผลงานวิชาการครบทุกประเภท จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษที่ผลิตผลงานวิชาการคิดเป็นร้อยละ 54.29 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผลิตผลงานวิชาการทั้งหมด ซึ่งนับว่าสูงกว่าจำนวนร้อยละ 48.84 ที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษมีอยู่ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนโอกาสในการฝึกอบรม ดูงานหรือสัมมนาในต่างประเทศหรือในประเทศที่กลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งได้มีโอกาสน่าจะสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนและการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทสังคมไทยได้เป็นอย่างดี และเน้นย้ำถึงความสำคัญที่สุดของภาษาดังกล่าวในประเทศไทย

การที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวนน้อยมาก (ไม่ถึงร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่าง) เคนำเสนอผลงานวิชาการภายในและต่างประเทศ อาจจะบ่งชี้ถึงภาระงานที่มีอยู่

มากมายของผู้สอนภาษาอังกฤษ เพราะการนำเสนอผลงานทางวิชาการต้องมาจากการทำวิจัย ซึ่งมีความยากลำบากและใช้เวลากว่าการอบรม/สัมมนา/ดูงาน/มานัก

ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นภาษาตะวันตกภาษาแรก ๆ รองจากภาษาอังกฤษที่เปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาในประเทศไทย มีภาระงานสอนเป็นลำดับที่ 5 ของผู้สอนทุกภาษา โดยมีภาระงาน 10.75 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งเป็นภาระงานสอนตามมาตรฐานปกติของผู้สอนระดับอุดมศึกษา และมีภาระงานรายวิชา 2.5 วิชา/ภาคการศึกษา จำนวนผู้สอนภาษาฝรั่งเศสที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนทั้ง 5 แห่งในภาคใต้ คือ 13 คน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 คือ 792 คน สัดส่วนของผู้สอนต่อผู้เรียนคือ 1:61.31 ต่อภาคการศึกษา

ด้วยความที่ภาษาฝรั่งเศสเปิดสอนมานานในประเทศไทยทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีประสบการณ์การสอนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับผู้สอนภาษาอื่น ๆ (ประสบการณ์เฉลี่ยคือ 20.75 ปี) ประกอบกับภาระงานที่ไม่มากนักทำให้ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเป็น 1 ใน 2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาที่มีงานวิชาการครบทุกด้าน และนับว่ามีผลงานวิชาการคิดเป็นร้อยละ 9.52 ของผลงานวิชาการทุกประเภทของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนทั้ง 43 ราย ซึ่งนับว่ามากกว่าจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสที่มีอยู่ในงานวิจัยนี้ (จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมี 4 ราย จาก 43 ราย หรือร้อยละ 9.30)

นอกจากโอกาสการผลิตผลงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสก็มีโอกาสด່อนข้างมากในการไปฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงานทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งโอกาสด່อนข้างสูงในการไปฝึกเพิ่มพูนศักยภาพทั้งในและต่างประเทศนี้ ยังสะท้อนให้ความร่วมมือระหว่างสถาบันที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสและประเทศฝรั่งเศส และการยังคงเห็นความสำคัญของภาษาและการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ด้วยภาระงานที่มีไม่มากนักและการมีโอกาสมากในการทำผลงานวิชาการและการไปฝึกอบรมสัมมนา ดูงาน และเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทั้ง 4 คนมีความพึงพอใจในงาน โดย 3 ใน 4 ราย (75%) มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และ 1 รายมีความพึงพอใจในระดับมาก

จำนวนภาระงานที่เป็นมาตรฐานปกติของครูผู้สอนและสัดส่วนจำนวนผู้เรียนที่ไม่สูงนักต่อจำนวนครูผู้สอนอาจสะท้อนบทบาทของภาษาฝรั่งเศสในภาคใต้หรือในประเทศไทยได้ในระดับหนึ่ง อย่างน้อยก็อาจชี้ให้เห็นความจริงที่ว่าในปัจจุบันนักศึกษาไทยสนใจเรียนภาษาฝรั่งเศสน้อยกว่าที่สนใจเรียนภาษาตะวันตกใหม่ ๆ ที่เปิดสอน เช่น ภาษาสเปน และภาษาตะวันออก เช่น ภาษาจีน และญี่ปุ่น ซึ่งการที่ผู้เรียนจำนวนไม่มากนักที่สนใจเรียนภาษาฝรั่งเศสสอดคล้องกับการจัดลำดับของสำคัญของภาษาต่างประเทศที่นักศึกษาไทยควรเรียนของผู้บริหารสถาบันกลุ่มตัวอย่างและของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนต่างประเทศ 43 คนในงานวิจัย โดยจัดให้ภาษา

ฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สำคัญลำดับที่ 4 รองจากภาษาอังกฤษ จีน และญี่ปุ่น ที่น่าสนใจยิ่งไปกว่านั้นคือ ในบรรดา 5 สถาบันที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสมีผู้บริหารเพียง 3 สถาบันที่เห็นความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสและจัดให้ภาษาฝรั่งเศสมีความสำคัญในลำดับ 4 ขณะที่ผู้บริหารอีก 2 สถาบันจัดความสำคัญในลำดับต่ำกว่านี้

ภาระงานสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นคือ 9.67 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งสูงเป็นลำดับที่ 6 ในบรรดาภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนทั้งหมด แต่ก็ยังนับว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานปกติคือ 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนจำนวนวิชาสอนคือ 2.33 วิชา กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นมีผลงานทางวิชาการน้อยมาก และมีผลงานวิชาการเพียง 2 ประเภทคือ การแต่งเรียบเรียง/ตำรา/เอกสารการสอน และการเขียนบทความ จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่ผลิตผลงานวิชาการคิดเป็นร้อยละ 2.86 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนที่ผลิตผลงานทางวิชาการทั้งหมด และนับว่าน้อยกว่าจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่มีคือ 3 รายหรือคิดเป็น 6.98% ของกลุ่มตัวอย่าง 43 ราย

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นมีโอกาสในการเพิ่มพูนศักยภาพของตนทั้งในและต่างประเทศค่อนข้างสูง โดยผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 คนเคยไปอบรม/สัมมนา/ดูงานด้านภาษาในประเทศญี่ปุ่นและในประเทศไทยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา แต่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างรายใดที่เคยไปเสนอผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

การที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทุกคนมีโอกาสได้ไปอบรมทั้งในและต่างประเทศ สะท้อนให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนภาษาของสถาบันที่เปิดสอน ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นความร่วมมือระหว่างสถาบันในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย

ภาษาญี่ปุ่นได้รับการจัดลำดับให้เป็นภาษาตะวันออกที่นักศึกษาไทยควรเรียนโดยผู้บริหารสถาบันกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้ง 43 คน ให้เป็นภาษาที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ในบรรดา 11 ภาษาที่เปิดสอน ความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นก็ได้รับการยอมรับจากผู้เรียนและสถาบัน โดยมีสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้เปิดสอนถึง 9 สถาบัน จำนวนผู้สอนทั้งสิ้น 18 คน และมีจำนวนผู้เรียน 1,674 คน ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งนับว่าภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนผู้เรียนสูงสุดรองจากภาษาอังกฤษ ทำให้มีสัดส่วนจำนวนผู้สอนต่อจำนวนผู้เรียน 1:93 คนต่อภาคการศึกษา ซึ่งนับว่าสูงที่สุด รองลงมาจากภาษาอังกฤษและอาหรับ

สัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ค่อนข้างสูง อาจจะสะท้อนให้เห็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ ประเด็นหนึ่งอาจเป็นปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จึงทำให้ ผู้สอนแต่ละคนต้องรับผิดชอบจำนวนมาก ซึ่งการขาดแคลนครูผู้สอนอาจเป็นเพราะนโยบายของการจัดกำลังคนในการเรียนการสอน เพราะในบรรดาสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเองก็ยังมีบางสถาบันที่ไม่เห็นความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นในระดับต้น ๆ เช่น ในบรรดา 5 สถาบัน

ตัวอย่างที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่น 1 ในสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกและวิชาเอก-โทก็ยังไม่จัดลำดับความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นในระดับต้น

ภาษาเยอรมันเป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศภาษาแรก ๆ ที่เปิดสอนในประเทศไทยทั้งระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ความนิยมในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาไทยในปัจจุบัน น่าจะลดน้อยลงจากในอดีต เนื่องจากความนิยมที่มีมากขึ้นของภาษาตะวันออก เช่น ภาษาจีนและญี่ปุ่น

ประสบการณ์การสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมันซึ่งมีเพียง 1 ราย คือ 1.5 ปี โดยมีการะงานสอนคือ 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานชั่วโมงสอนของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา แต่จำนวนวิชาสอนของกลุ่มตัวอย่างรายนี้สูงถึง 3 รายวิชา ซึ่งนับว่าเป็นภาระที่หนักมากสำหรับผู้สอนเพียง 1 ราย มีสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ 4 แห่งที่เปิดสอนภาษาเยอรมัน มีจำนวน ผู้สอนรวมทั้งสิ้น 8 ราย จำนวนผู้สนใจเรียน 514 คนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษาที่ 2546 สัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนคือ 1:64.25 ต่อภาคการศึกษา ซึ่งก็นับว่ามากพอสมควร

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมัน 1 รายในงานวิจัยนี้มีโอกาสไปฝึกอบรมในประเทศเยอรมัน รวมทั้งโอกาสอบรมและสัมมนาในประเทศไทย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ แล้วก็ถือว่าผู้สอนภาษาเยอรมันค่อนข้างจะมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองสูงมาก แต่ผู้สอนภาษาเยอรมันไม่เคยนำเสนอผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศและน่าสังเกตว่า กลุ่ม ตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมันมีโอกาสผลิตงานวิชาการน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับภาษาอื่น ๆ และมีผลงานทางวิชาการเพียงประเภทเดียวคือ การแต่งเรียบเรียงเอกสารการสอน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมันคิดเป็นร้อยละ 1 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผลิตผลงานทางวิชาการทั้งหมด ขณะที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมันคิดเป็น 2.33 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะตัวอย่างผู้สอนรายนี้มีประสบการณ์สอนเพียงหนึ่งปีครึ่ง ซึ่งอาจจะไม่มากพอที่จะผลิตผลงานวิชาการที่หลากหลาย

แม้จะมีการะงานสอนโดยเฉลี่ยถึง 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีวิชาสอนถึง 3 รายวิชา ทั้ง ๆ ที่มีภาระงานอื่น ๆ คือเป็นหัวหน้าแผนกภาษาเยอรมันในสถาบันที่สังกัดด้วย แต่ผู้สอนภาษาเยอรมันก็มีความพึงพอใจในงานสอนในระดับมาก

ความสำคัญและบทบาทของภาษาเยอรมันในสังคมไทยโดยเฉพาะในภาคใต้น้อยกว่าภาษาอื่น ๆ หลายภาษา โดยเห็นได้จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างสถาบันที่เปิดสอนรวม 3 สถาบัน แต่มีผู้บริหารสถาบันให้ความสำคัญเพียง 2 สถาบัน และสถาบันที่ให้ความสำคัญจะเป็นสถาบันที่เปิดหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศ 43 ราย จัดให้ภาษาเยอรมันเป็นภาษาที่นักศึกษาไทยควรเรียนในลำดับที่ 6 จาก 11 ภาษา ความนิยมในการเรียนภาษาเยอรมันที่ลดน้อยลงน่าจะสะท้อนให้เห็นในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขตที่ 2 ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่เปิดสอนภาษาเยอรมันและเปิดสอนเป็นทั้งวิชาเอก-โท

และวิชาเลือก ซึ่งพบว่าในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 (ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลวิจัย) ไม่มีการเปิดสอนเป็นวิชาเอก มีเพียงวิชาโทและวิชาเลือกเสรี

ภาระงานสอนภาษาเกาหลีไม่สูงมากนัก มีเพียง 7 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งนับว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการสอนระดับปริญญาตรี และผู้สอนภาษาเกาหลีมีรายวิชาต้องรับผิดชอบ 2.5 วิชา/ภาคการศึกษา จำนวนผู้สอนภาษาเกาหลีใน 2 สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ที่เปิดสอนมี 6 รายในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 มีจำนวนผู้เรียน 536 คน คิดเป็นสัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนคือ 1:89.33

ประสบการณ์การสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเกาหลีคือ 9 ปี ผู้สอนภาษาเกาหลีมีผลงานวิชาการไม่มากนักคือ คิดเป็น 5.71% ของผลงานวิชาการทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างทุกภาษาผลิต นับว่าน้อยกว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเกาหลี ซึ่งมีอยู่ 2 ราย หรือคิดเป็น 4.65% แต่ผลงานวิชาการของผู้สอนภาษาเกาหลีมีหลากหลายเกือบครบทุกประเภทไม่ว่าการแต่งเรียบเรียงเอกสารการสอน การเขียนบทความ การนำเสนอผลงานวิชาการและงานแปล แต่ไม่มีผลงานวิจัย กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเกาหลีทั้ง 2 รายเคยไปอบรมหรือสัมมนาในต่างประเทศ ขณะที่ 1 รายเคยนำเสนอผลงานวิชาการในประเทศ ผู้สอนภาษาเกาหลีทั้ง 2 รายมีความพึงพอใจในงานสอนในระดับมาก

ภาระงานสอนของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับและมลายูคือ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งนับว่ายังน้อยและต่ำกว่าภาระมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับการสอนระดับปริญญาตรี ส่วนจำนวนรายวิชาสอนต่อภาคการศึกษาของผู้สอนทั้ง 2 ภาษา คือ 2 รายวิชา จำนวน ผู้เรียนภาษาอาหรับใน 2 สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในภาคใต้คือ 1,088 คนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวนผู้สอนมี 8 ราย สัดส่วนจำนวนผู้สอนภาษาอาหรับต่อจำนวนผู้เรียนคือ 1:136 คน ซึ่งนับว่าสูงมากเป็นอันดับ 2 รองจากผู้สอนภาษาอังกฤษและมากกว่าภาษาญี่ปุ่น ขณะที่จำนวนผู้เรียนภาษามลายูใน 4 สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ที่เปิดสอนคือ 1,049 คนในปีการศึกษา 2546 จำนวนครูผู้สอน 13 คน สัดส่วนจำนวนครูผู้สอนต่อผู้เรียนคือ 1:80.69 ซึ่งสูงเป็นลำดับ 5 รองจากภาษาอังกฤษ อาหรับ ญี่ปุ่น และเกาหลี

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับมีผลงานทางวิชาการเป็นจำนวนร้อยละ 8.57 ของผลงานวิชาการทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง 43 ราย ซึ่งนับว่าสูงกว่าสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับ ซึ่งมีอยู่ 2 ราย จาก 43 หรือคิดเป็น 4.65% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ผลงานวิชาการของผู้สอนภาษาอาหรับมีทุกประเภทยกเว้นการนำเสนอผลงานวิชาการ ผลงานที่กลุ่มตัวอย่างทุกคนทำคือการแต่งเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอนและการเขียนบทความวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูซึ่งมีอยู่ 2 คน ผลิตผลงานวิชาการครบทุกประเภท แต่คิดเป็นสัดส่วนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับ แต่ก็นับว่าไม่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่ โดยสัดส่วนผลงานวิชาการของกลุ่มผู้สอนมลายู คิดเป็นร้อยละ 5.71 ของผลงาน

วิชาการทั้งหมด ขณะที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูทั้งหมดคือ 4.65% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

โอกาสไปเพิ่มพูนศักยภาพด้วยการไปอบรม สัมมนา ดูงาน หรือการเสนอผลงานวิชาการของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับจะค่อนข้างน้อยมีกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 ราย ที่เคยเข้าอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอาหรับในประเทศไทย ขณะที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 รายที่สอนภาษามลายูจะมีโอกาสด้านข้างสูง โดยทั้ง 2 รายเคยไปอบรม/สัมมนา/ดูงาน และเสนอผลงานในประเทศมาเลเซีย และ 1 ราย เคยนำอบรม/สัมมนา/ดูงานภายในประเทศ ที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างภาษามลายูทั้ง 2 คนเคยนำเสนอผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

ด้วยการะงานสอนประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แม้จะมีสัดส่วนผู้เรียนต่อผู้สอนค่อนข้างสูงทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอาหรับทั้ง 2 คนมีความเห็นว่าภาระงานของตนเองเหมาะสมแล้วทั้ง 2 ราย มีความพึงพอใจในอาชีพของตนในระดับมาก ส่วนผู้สอนมลายูซึ่งมีจำนวนชั่วโมงสอนและจำนวนวิชาเช่นเดียวกับผู้สอนภาษาอาหรับ แต่มีสัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนน้อยกว่าผู้สอนภาษาอาหรับ มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้สอนภาษาอาหรับเล็กน้อยเกี่ยวกับภาระงาน โดย 1 ใน 2 ของผู้สอนคิดว่าภาระงานของตนมีมาก ขณะที่อีก 1 รายคิดว่าเหมาะสมแล้ว แต่ที่น่าสนใจคือ ขณะที่ 1 ในผู้สอนภาษามลายูมีความพึงพอใจในอาชีพการสอนมากที่สุด อีก 1 รายกลับมีความพึงพอใจน้อยที่สุด และนับว่าเป็นผู้สอนเพียง 1 ใน 43 ราย ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนที่มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด ซึ่งเหตุผลของความไม่พึงพอใจอาจเป็นไปตามข้อมูลที่ผู้สอนรายนี้ให้เหตุผลในการเลือกสอนภาษามลายู คือ ช่วงเวลาที่สอบบรรจุมีตำแหน่งอัตราภาษามลายูว่างอยู่

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรมีภาระงานสอนรายชั่วโมงต่ำที่สุดคือเพียง 2.5 ชั่วโมง/สัปดาห์ และมีจำนวนรายวิชาที่รับผิดชอบเพียง 1 รายวิชาซึ่งน้อยกว่าทุกภาษา แต่ในความจริงก็คือภาระงานหลักของผู้สอนภาษาเขมรทั้ง 2 รายนี้ไม่ใช่การสอนภาษาเขมรโดยตรง โดยผู้สอนที่สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 มีภาระงานหลักคือ การสอนภาษาอังกฤษ และสอนภาษาเขมรเป็นวิชาเลือก และผู้สอนเขมรสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 มีภาระหลักคือการสอนภาษาไทย ภาษาเขมรเป็นเพียงวิชาเลือกสำหรับนักศึกษาสอนวิชาเอก-โทภาษาไทย อย่างไรก็ตามภาระงานที่น้อยนักในการสอนภาษาเขมรก็อาจจะสะท้อนความสำคัญของภาษานี้ในบริบทภาคใต้ได้ในระดับหนึ่ง

จำนวนผู้เรียนภาษาเขมรใน 2 สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ที่เปิดสอนในภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2546 คือ 67 และจำนวนผู้สอนคือ 2 ราย สัดส่วนจำนวนผู้สอนต่อผู้เรียนคือ 1:33.5

ต่อภาคการศึกษา (ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนภาษาเขมรเป็นข้อมูลของภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เนื่องจากทั้ง 2 สถาบันดังกล่าวไม่เปิดสอนภาษาเขมรในภาคการศึกษาที่ 1)

แม้จะมีภาระงานสอนไม่มากนัก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรก็ผลิตงานวิชาการครบทุกประเภทและมีผลงานวิชาการคิดเป็น 5.71% ของผลงานวิชาการทั้งหมด ซึ่งก็นับว่ามากพอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรที่มีอยู่เพียง 2 ราย หรือเพียง 4.65% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นอกจากนี้ 1 ใน 2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรเคยไปประชุมอบรม/สัมมนา/ดูงานและเสนอผลงานวิชาการในประเทศเขมรด้วย และยังคงนำเสนอผลงานวิชาการในประเทศไทย

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรทั้ง 2 รายมีความเห็นว่าภาระงานของตนมีมากเนื่องจากต้องไปสอนวิชาอื่น ๆ นอกจากภาษาเขมร และต้องทำหน้าที่บริหารอื่น ๆ ด้วย ในแง่ความพึงพอใจในงานสอนภาษาเขมรพบว่า 1 ในผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก ขณะที่ 1 รายมีความพึงพอใจน้อย เนื่องจากมีโอกาสใช้ความรู้ภาษาเขมรในวงจำกัดเท่านั้น

2.3 ปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยรวมในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ ในความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 43 รายมีความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ผู้เรียนไม่มีความพร้อม 2) จำนวนผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป 3) ขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน 4) ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไป 5) ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน 6) เวลาเรียนสำหรับการเรียนการสอนมีมากเกินไป 7) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม 8) ขาดความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอนและ 9) ขีดจำกัดความรู้ด้านภาษาของผู้สอน ซึ่งการจัดลำดับของปัญหาสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนโดยตรง ไม่ว่าผู้เรียนไม่พร้อม และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินการโดยผู้บริหาร เช่น ผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป ภาระงานของผู้สอนมีมากเกินไป การขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมล้วนเป็นอุปสรรคในลำดับต้นๆ ขณะที่ปัจจัยที่มาจากผู้สอนโดยตรง เช่น การขาดความรู้ใหม่ๆ ของผู้สอนและปัญหาด้านความรู้ความสามารถจะเป็นปัญหาในลำดับท้ายสุด

ตารางที่ 5.36 สรุปการจัดลำดับปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ทั้ง 11 ภาษา จากมุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้งสิ้น 43 ราย

ตารางที่ 5.36 ลำดับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ภาษา	ปัญหาและลำดับของปัญหา								
	ผู้เรียน ไม่มี ความ พร้อม	จำนวน ผู้เรียนใน ชั้นมีมาก เกินไป	ภาระงาน โดยรวม ของผู้สอน มีมาก เกินไป	เวลาสำหรับ การเรียน การสอน น้อยเกินไป	ขาดสื่อ/ อุปกรณ์ การสอน	ขาดการ สนับสนุน จาก สถาบัน	ขาด ความรู้ ใหม่ ๆ ด้านการ สอน	ขีดจำกัด ความรู้ ภาษา ของ ผู้สอน	สภาพ ห้องเรียน ไม่ เหมาะสม
อังกฤษ (N = 21)	1	1	2	3	4	5	6	7	5
ฝรั่งเศส (N = 4)	1	-	3	3	1	2	2	-	2
เยอรมัน (N = 1)	1	2	2	2	1	2	2	-	1
สเปน (N = 1)	2	-	-	-	1	-	2	-	2
อิตาลี (N = 1)	-	-	-	-	1	-	-	-	-
จีน (N = 4)	3	1	2	4	3	4	4	5	5
ญี่ปุ่น (N = 3)	3	1	1	-	2	4	3	4	4
เกาหลี (N = 2)	3	1	-	4	-	4	4	2	2
อาหรับ (N = 2)	1	2	-	2	1	2	2	-	-
มลายู (N = 2)	3	2	4	4	1	2	4	-	4
เขมร (N = 2)	-	-	-	-	1	-	-	1	-

จากตารางที่ 5.36 จะเห็นได้ว่าหลายปัญหาเป็นปัญหาร่วม โดยปัญหาที่เป็นปัญหาลำดับ 1 ของผู้สอนภาษามีปัญหาด้านผู้เรียนไม่มีความพร้อม ปัญหาจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป และปัญหาด้านการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน ปัญหาภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป และปัญหาขีดจำกัดความสามารถของผู้สอน เป็นที่สังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และอาหรับมีปัญหาด้านผู้เรียนไม่มีความพร้อมเป็นปัญหาลำดับหนึ่ง

นอกจากมีปัญหาด้านผู้เรียนไม่มีความพร้อมเป็นปัญหาลำดับหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษยังมีปัญหาด้านจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป เป็นปัญหาลำดับที่ 1 ด้วย นอกจากนี้ผู้สอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้สอนภาษาตะวันออกที่กำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มนักศึกษาชาวไทยนั้นคือ ภาษาจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี ก็พบว่าปัญหาจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไปเป็นปัญหาลำดับ 1 ในการเรียนการสอนเช่นกัน

ปัญหาการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอนเป็นปัญหาร่วมและเป็นปัญหาลำดับหนึ่ง สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาใหม่เช่น ภาษาสเปน อิตาลี เยอรมัน อาหรับ มลายูและเขมร แต่ก็น่าแปลกใจที่ปัญหาดังกล่าวก็เป็นปัญหาลำดับ 1 สำหรับผู้สอนภาษาเยอรมันทั้ง ๆ ที่ภาษาเยอรมันเปิดสอนในประเทศไทยมานานพอสมควร และความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเรียนภาษาเยอรมัน สถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน (Goethe Institute) กับสถาบันในประเทศไทยที่เปิดสอนภาษาเยอรมันก็มีมาช้านาน

ปัญหาภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไปเป็นปัญหาลำดับ 1 ของผู้สอนภาษาญี่ปุ่น และเป็นปัญหาลำดับ 2 ของผู้สอนภาษาอังกฤษ จีน และเยอรมัน ขณะที่ปัญหาดิจิทัลความรู้ของผู้สอนเป็นปัญหาลำดับ 1 ของผู้สอนภาษาเขมรเพียงคนเดียว

ปัญหาด้านผู้เรียนไม่มีความพร้อม ซึ่งเป็นปัญหาลำดับ 1 ของผู้สอนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และอาหรับ อาจจะอธิบายด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า ทั้งภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส เปิดสอนเป็นทั้งวิชาเลือกและวิชาเอก-โทด้วย ขณะที่ภาษาเยอรมันและอาหรับเปิดเป็นวิชาเอก-โทอย่างเดียว (ณ เวลาที่เก็บข้อมูลวิจัย) ครูผู้สอนวิชาเอก-โทจึงน่าจะมีความคาดหวังว่าผู้เรียนซึ่งเลือกเรียนภาษาเหล่านี้เป็นวิชาเอก-โทคงต้องมีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้ว และน่าจะพร้อมกว่าผู้เรียนเป็นวิชาเลือกแต่เมื่อมาสอนจริงๆ และพบว่าความสามารถของผู้เรียนไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ครูผู้สอนจึงมองว่าความไม่พร้อมของผู้เรียนเป็นปัญหาลำดับต้นๆ

สำหรับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาเดียวที่เป็นวิชาบังคับเรียนเป็นวิชาพื้นฐานสำหรับนักศึกษาทุกคนที่มีความแตกต่างด้านความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มจำนวนรับนักศึกษาในแต่ละสถาบันทำให้ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติเข้าเรียนในสถาบัน ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นมากกับการเรียนการสอนในหลายสาขาวิชารวมทั้งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานที่บังคับให้ทุกคนเรียนไม่ว่าผู้เรียนจะมีความพร้อมหรือไม่และอาจจะเป็นหนึ่งในสาเหตุของความไม่พร้อมในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

แต่ที่น่าแปลกใจ คือการที่ทั้งผู้สอนภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสซึ่งสอนเป็นวิชาเลือกด้วยมีปัญหาด้านไม่มีความพร้อมเป็นลำดับ 1 ร่วมกัน น่าจะสะท้อนว่าความสามารถและความสนใจของนักศึกษาไทยในการเรียนภาษามีไม่มากพอ ซึ่งปัญหาผู้เรียนไม่พร้อมได้รับการยอมรับจาก

ผู้บริหารสถาบันกลุ่มตัวอย่างในระดับหนึ่ง แม้ว่ากลุ่มผู้บริหารสถาบันจะจัดลำดับปัญหาดังกล่าวให้เป็นปัญหาในลำดับท้ายๆของปัญหาการเรียนการสอน ความไม่สอดคล้องในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาผู้เรียนไม่พร้อมของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนน่าจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนเป็นผู้สัมผัสกับปัญหาโดยตรงเป็นผู้ปฏิบัติการสอนจริง และเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จึงย่อมเห็นปัญหาและสะท้อนปัญหาได้ชัดเจนและแม่นยำกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

ปัญหาผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไปซึ่งเป็นปัญหาลำดับ 1 สำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี น่าจะสะท้อนจำนวนผู้เรียนในภาษาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี สำหรับภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานบังคับเรียนสำหรับนักศึกษาทุกคนในเกือบทุกสถาบัน และเป็นวิชาเอก-โท และวิชาเลือก เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรีและโท ผสมกับความเป็นภาษาที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษาไทย ย่อมทำให้มีผู้เรียนจำนวนมากว่าทุกภาษา และการขาดแคลนครูผู้สอนภาษาอังกฤษซึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นหนึ่งในสาขาขาดแคลนอาจารย์จากหน่วยงานของรัฐ ย่อมทำให้สถาบันจัดให้มีชั้นเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งจากงานวิจัยนี้ พบว่าชั้นเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานมีจำนวนผู้เรียนมากกว่า 30 คนขึ้นไปซึ่งมากกว่าที่จะเป็นชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพได้

สำหรับภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีเป็นภาษาที่มีบทบาทและได้รับความนิยมมากขึ้นในบริบทสังคมไทย จำนวนนักศึกษาที่เลือกเรียนเป็นวิชาเอก-โทหรือวิชาเลือกที่มากขึ้น ทำให้ขนาดชั้นเรียนต้องขยายตามไปด้วย ย่อมมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนอย่างแน่นอน

ปัญหาด้านการขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การสอนซึ่งเป็นปัญหาลำดับ 1 สำหรับหลายภาษา โดยเฉพาะภาษาที่เปิดสอนใหม่ เช่น สเปน อิตาลี และเยอรมัน เป็นปัญหาที่ถูกระบุในลำดับต้นๆ โดยผู้บริหารสถาบันกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวน่าจะสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้น่าจะยังไม่มีความพร้อมในด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนนัก เพราะแม้แต่ใน 5 สถาบัน (7 หน่วยงาน) ซึ่งเป็นสถาบันขนาดใหญ่และสถาบันหลักที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถาบันกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ยังมีปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนเป็นลำดับ 1

ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การสอนน่าจะสะท้อนความจริงเกี่ยวกับความพร้อมและความทันสมัยของเทคโนโลยีด้านการสอนภาษาในภาคใต้ได้ในระดับหนึ่ง เพราะจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แม้ทุกสถาบันกลุ่มตัวอย่างจะมีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่มี 1 สถาบันที่ไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษาและนอกจากนี้ในสถาบันที่มีอยู่แล้วยังพบว่า

ห้องปฏิบัติการทางภาษาในหลายสถาบันชำรุด ไม่ทันสมัย ตลอดจนปัญหาขนาดของห้องเรียนที่ไม่สามารถรองรับผู้เรียนได้

ปัญหาภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาลำดับ 1 ของผู้สอนญี่ปุ่นเพียงภาษาเดียว แต่เป็นปัญหาลำดับที่ 2 ของผู้สอนภาษาอังกฤษ จีน และเยอรมัน น่าจะนับเป็นปัญหาที่สำคัญในลำดับต้นๆ ด้วย เป็นที่ทราบกันดีว่า นอกจากภาระงานสอนมาตรฐานจำนวน 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ในระดับปริญญาตรีแล้ว ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษายังต้องมีภาระที่ต้องผลิตผลงานวิชาการ การบริการชุมชน และการเป็นผู้บริหารหรือกรรมการในคณะกรรมการชุดต่างๆ สำหรับผู้สอนที่มีภาระงานสอนไม่มากนัก ไม่มีปัญหาผู้เรียนที่มีมากเกินไป ภาระอื่นๆ นอกจากงานสอนอาจไม่ทำให้รู้สึกเป็นภาระนัก แต่สำหรับผู้สอนภาษาญี่ปุ่น อังกฤษ และจีน ซึ่งมีผู้เรียนจำนวนมาก ภาระทั้งหลายอาจทำให้ผู้สอนเกิดความรู้สึกว่า ภาระงานของตนที่มีมากเกินไปเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนภาษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาษาเยอรมันซึ่งจัดปัญหาภาระงานให้เป็นปัญหาลำดับ 1 ของตน นอกจากภาระงานสอนที่นับว่าไม่น้อยแล้ว ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้บริหารภาควิชา ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกว่าภาระงานที่มากเกินไปของตนเป็นปัญหาในการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้

ปัญหาสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมเป็นปัญหาอันดับหนึ่งของผู้สอนภาษาเยอรมันและเป็นปัญหาลำดับที่ 2 ของผู้สอนภาษาฝรั่งเศส สเปนและเกาหลี ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเพราะขนาดของชั้นเรียนไม่สามารถรองรับจำนวนผู้เรียนได้

ผู้สอนภาษาเขมรเป็นผู้สอนภาษาเดียวที่มีปัญหาด้านขีดจำกัดความรู้ความสามารถเป็นลำดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ 1 ใน 2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรจบการศึกษาวิชาโทภาษาเขมรมาไม่น้อยกว่า 20 ปี ทำให้ไม่ค่อยมีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนและมองว่าเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอน

2.4 ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

เป้าหมายที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ คือ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร จากการประมวลและสังเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะภาษาต่างประเทศที่ตนเองถนัดและต้องการปรับปรุง ตลอดจนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนเกี่ยวกับทักษะที่ควรเน้นในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจดังสรุปได้ในตารางที่ 5.37

ตารางที่ 5.37 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับทักษะภาษาต่างประเทศ

ภาษา ต่างประเทศ	ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน				ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน	
	ทักษะที่ถนัด		ทักษะที่ต้องการปรับปรุง		ทักษะที่ควรเน้น	
	ลำดับ	ทักษะ	ลำดับ	ทักษะ	ลำดับ	ทักษะ
ภาษาอังกฤษ	1	อ่าน	1	พูด	1	อ่าน
	2	เขียน ฟัง	2	ฟัง	2	ฟัง
	3	พูด	3	อ่าน เขียน	3	พูด
					4	เขียน
ภาษาฝรั่งเศส	1	อ่าน	1	พูด	1	อ่าน
	2	ฟัง	2	เขียน	2	พูด
	3	เขียน	3	อ่าน ฟัง	3	ฟัง
	4	พูด				
ภาษาเยอรมัน	1	อ่าน	1	อ่าน เขียน	1	ฟัง พูด
	2	ฟัง พูด	2	ฟัง พูด	2	อ่าน เขียน
	3	เขียน				
ภาษาสเปน	1	อ่าน เขียน	1	พูด	1	ฟัง พูด
	2	ฟัง	2	ฟัง อ่าน เขียน	2	อ่าน เขียน
	3	พูด				
ภาษาอิตาเลียน	1	อ่าน เขียน	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน	1	ฟัง
	2	ฟัง พูด			2	เขียน
ภาษาจีน	1	ฟัง พูด อ่าน	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน
	2	เขียน				
ภาษาญี่ปุ่น	1	เขียน	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน	1	ฟัง พูด
	2	อ่าน			2	อ่าน เขียน
	3	พูด				
	4	ฟัง				
ภาษาเกาหลี	1	อ่าน	1	ฟัง พูด เขียน	1	ฟัง พูด
	2	เขียน ฟัง	2	อ่าน	2	อ่าน เขียน
	3	พูด				
ภาษามลายู	1	อ่าน	1	พูด	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน
	2	ฟัง	2	อ่าน เขียน		
	3	เขียน	3	ฟัง		
	4	พูด				
ภาษาอาหรับ	1	อ่าน	1	ฟัง พูด	1	ฟัง
	2	เขียน	2	อ่าน เขียน	2	พูด อ่าน เขียน
	3	ฟัง				
	4	พูด				

ตารางที่ 5.37 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับทักษะภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

ภาษา ต่างประเทศ	ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน				ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน	
	ทักษะที่ถนัด		ทักษะที่ต้องการปรับปรุง		ทักษะที่ควรเน้น	
	ลำดับ	ทักษะ	ลำดับ	ทักษะ	ลำดับ	ทักษะ
ภาษาเขมร	1	อ่าน	1	ฟัง พูด อ่าน เขียน	1	อ่าน เขียน
	2	เขียน			2	ฟัง พูด
	3	พูด				
	4	ฟัง				

จากข้อมูลที่น่าสนใจในตารางที่ 5.37 จะเห็นได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีความถนัดในลำดับแรก คือ ทักษะการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เกาหลี มลายู อาหรับ และเขมร ทักษะอื่นๆที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความถนัดในลำดับแรก ได้แก่ ทักษะอ่านและเขียน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ถนัดสองทักษะนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและอิตาลี ทักษะเขียนซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีความถนัดในลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่ถนัดสามทักษะ คือ ทักษะฟัง พูด และอ่านในลำดับแรก อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาจีนในงานวิจัยนี้มีโอกาสได้ใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน หรือได้เรียนภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนทั้งหมดต้องการปรับปรุงทุกทักษะ อย่างไรก็ตาม จากการจัดลำดับความต้องการในการปรับปรุงทักษะภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในงานวิจัยนี้ พบความหลากหลายในทักษะและจำนวนทักษะที่กลุ่มตัวอย่างต้องการปรับปรุงในลำดับแรก ดังจะสรุปได้ในตารางที่ 5.38

ตารางที่ 5.38 ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการปรับปรุงในลำดับแรก

ทักษะที่ต้องการปรับปรุง ในลำดับแรก	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศ
ทักษะพูด	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน และมลายู
ทักษะฟังและพูด	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ
ทักษะอ่านและเขียน	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมัน
ทักษะฟัง พูด และเขียน	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลี
ทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน	กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลี จีน ญี่ปุ่น และเขมร

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความเห็นเกี่ยวกับทักษะที่ต้องการปรับปรุงซึ่งสะท้อนให้เห็นความต้องการในการเรียนภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศในงานวิจัย

นี้ ก็ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับทักษะที่ควรเน้นในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศซึ่งสะท้อนให้เห็นมุมมองของผู้สอนเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการเรียนการสอน

ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ (ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและอิตาลี) เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศควรเน้นทั้งทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างไรก็ตาม จากการจัดลำดับทักษะที่ควรเน้น พบความหลากหลายในทักษะและจำนวนทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นในลำดับแรก ดังสรุปได้ในตารางที่ 5.39

ตารางที่ 5.39 ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศเห็นว่าควรเน้นในลำดับแรก

ทักษะที่ควรเน้นในลำดับแรก	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศ
ทักษะฟัง	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอิตาลีและอาหรับ
ทักษะฟังและพูด	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเยอรมัน สเปน ญี่ปุ่น และเกาหลี
ทักษะอ่าน	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส
ทักษะอ่านและเขียน	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมร
ทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน	กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนและมลายู

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการปรับปรุงในลำดับแรกและทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นในลำดับแรก จะสรุปได้ดังนี้

1. ภาษาเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนมีความคิดเห็นที่ตรงกัน คือ ภาษาจีน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการปรับปรุงทุกทักษะ และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนก็เห็นว่าในการเรียนการสอนภาษาจีนควรเน้นทุกทักษะเช่นกัน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและมลายูต้องการปรับปรุงเพียงทักษะเดียวในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นมากกว่าหนึ่งทักษะในลำดับแรก กล่าวคือ ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและมลายูต้องการปรับปรุงทักษะพูดในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาสเปนเห็นว่าควรเน้นทั้งทักษะฟังและพูดในลำดับแรก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูเห็นว่าควรเน้นทุกทักษะ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) ในลำดับแรก จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาสเปนและมลายูต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยวาจา (พูด) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาสเปนเห็นว่าควรเน้นทั้งทักษะการรับสารและสื่อสารโดยวาจา (ฟังและพูด) และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูเห็นว่าควรเน้นทุกทักษะ กล่าวคือ ทักษะการรับสารและสื่อสารทั้งโดยวาจาและข้อความ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน)
3. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ เกาหลี อิตาลี ญี่ปุ่น และเขมรต้องการปรับปรุงทักษะในลำดับแรกในจำนวนมากกว่าทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นใน

ลำดับแรก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับต้องการปรับปรุงทักษะฟังและพูดในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นทักษะฟังเพียงทักษะเดียวในลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีต้องการปรับปรุงทักษะฟัง พูด และเขียนในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นเฉพาะทักษะฟังและพูดในลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอิตาลีเห็นว่าการปรับปรุงทั้งสี่ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) ในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอิตาลีเห็นว่าควรเน้นทักษะฟังเพียงทักษะเดียวในลำดับแรก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเห็นว่าควรเน้นทั้งทักษะฟังและพูดในลำดับแรก ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรเห็นว่าควรเน้นทักษะอ่านและเขียนในลำดับแรก จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ (ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับ) ต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารทั้งโดยวาจาและข้อความในลำดับแรก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ (ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมร) เห็นว่าควรเน้นเฉพาะทักษะการสื่อสารโดยวาจา (ฟังและพูด) ในลำดับแรก เป็นที่สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอาหรับต้องการพัฒนาเฉพาะการสื่อสารโดยวาจา (ฟังและพูด) ในลำดับแรก และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเขมรเห็นว่าควรเน้นทักษะการสื่อสารโดยข้อความ (อ่านและเขียน) ในลำดับแรก

4. กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน มีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสต้องการปรับปรุงทักษะพูดในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นทักษะอ่านในลำดับแรก ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันต้องการปรับปรุงทักษะอ่านและเขียนในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควรเน้นทักษะฟังและพูดในลำดับแรก จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนสามภาษาดังกล่าวมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านทักษะที่ต้องการพัฒนาและทักษะที่ควรเน้นพัฒนา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสต้องการพัฒนาทักษะการส่งสารโดยวาจา (พูด) ในลำดับแรก กลุ่มตัวอย่างผู้สอนทั้งสองภาษานี้กลับเห็นว่าควรเน้นทักษะการรับสารโดยข้อความ (อ่าน) ในลำดับแรก ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเยอรมันต้องการพัฒนาทักษะการรับสารและส่ง

สารโดยข้อความ (อ่านและเขียน) ในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าควร เน้นทักษะการรับสารและส่งสาร โดยวาจา (ฟังและพูด) ในลำดับแรก

ความต้องการในการปรับปรุงทักษะต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนดังรายงานข้างต้น สะท้อนให้เห็นความต้องการ (wants) ในการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนเกี่ยวกับทักษะที่ควรเน้นสะท้อนให้เห็นความจำเป็น (needs) ในการเรียน ภาษาต่างประเทศ จากรายงานสรุปข้างต้น จะสังเกตได้ว่า ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการ พัฒนาส่วนใหญ่เป็นทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความถนัดน้อย อย่างไรก็ตาม ความต้องการของ ผู้เรียนอาจไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ภาษาต่างๆในโลกของความเป็นจริง ดังจะเห็น ได้จากข้อมูลความต้องการและความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษ เยอรมัน มลายู และเขมร กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษต้องการพัฒนาทักษะพูด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนถนัดทักษะพูดน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ในสภาพความเป็นจริงของสังคมไทย บริบทและ โอกาสในการอ่านและค้นคว้าข้อมูลข่าวสารและความรู้ที่ทันสมัยมีมาก ในขณะที่บริบทและ โอกาสพูดภาษาอังกฤษมีค่อนข้างจำกัด ทักษะอ่านจึงกลายเป็นทักษะที่จำเป็นมากกว่าทักษะพูด ในทางตรงกันข้าม เนื่องจากภาษาเยอรมันมีบทบาทในด้านการท่องเที่ยว ทักษะฟังและพูดจึงมี ความสำคัญและจำเป็นมากกว่าทักษะอ่านและเขียนที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนต้องการพัฒนาในลำดับ แรก สำหรับภาษามลายูซึ่งเป็นภาษาของประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทยและอยู่ติดชายแดน ทางใต้ นั้น เป็นภาษาที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาทุกทักษะ มิใช่เฉพาะทักษะพูด ซึ่งเป็นเพียงทักษะเดียวที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษามลายูต้องการพัฒนา ในทางตรงกันข้าม สำหรับ ภาษาเขมรซึ่งมีบทบาทและโอกาสการใช้เพื่อการสื่อสารจำกัดที่สุดในบริบทภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนต้องการพัฒนาทุกทักษะในลำดับแรก แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่าทักษะอ่านและเขียนมี ความจำเป็นมากกว่าทักษะฟังและพูด ทั้งนี้เพราะโอกาสสื่อสารภาษาเขมรโดยวาจาหาได้ยากมาก แต่เนื่องจากภาษาเขมรเคยมีอิทธิพลต่อภาษาไทยในอดีต และยังมีร่องรอยของภาษานี้ใน ภาษาไทย ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาเขมรจะทำให้คนไทยเข้าใจภาษาไทยมากขึ้น จะเห็นได้ว่าบทบาทและความจำเป็นในการเรียนภาษาเขมรแตกต่างจากภาษาต่างประเทศอื่นๆ โดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษาจีนเป็นภาษาเดียวที่ความต้องการในการพัฒนา ทักษะต่างๆของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน เกี่ยวกับความจำเป็นในการเรียนภาษานี้ ความสอดคล้องดังกล่าวนับเป็นสัญญาณที่ดี หาก พิจารณาความจริงที่ว่าภาษาจีนนับวันจะมีบทบาทและความสำคัญในสังคมโลกมากขึ้น การที่ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนในงานวิจัยนี้ล้วนจัดลำดับให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มี

ความสำคัญเป็นลำดับที่สองถัดจากภาษาอังกฤษย่อมยืนยันการเจริญเติบโตและการยอมรับในความสำคัญของภาษาจีนได้เป็นอย่างดี

การจัดหลักสูตรภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ภาษาตามสภาพจริงและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลการผลิตผู้ใช้ภาษาต่างประเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและประเทศได้ ดังนั้นในการจัดหลักสูตรภาษาต่างประเทศใดๆ สถานศึกษาจึงควรศึกษาความจำเป็นในการใช้ภาษานั้นๆ ซึ่งอาจจะท่อนออกมาในรูปของความต้องการทางด้านภาษาของตลาดงาน นอกจากนี้สถานศึกษาควรศึกษาความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการที่ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการย่อมมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนและสัมฤทธิ์ผลการเรียน ในกรณีที่ความต้องการของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ภาษา สถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาหาวิธีการจัดการกับความไม่สอดคล้องนี้ ซึ่งอาจมีหลายวิธีการ เช่น การจัดรายวิชาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในลักษณะวิชาเลือก การบูรณาการทักษะโดยจัดสัดส่วนทักษะให้เหมาะสม เหนือสิ่งอื่นใดเป้าหมายของรายวิชาและหลักสูตรควรชัดเจนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนรับทราบและเข้าใจตรงกัน

2.5 กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสภาพที่สิ่งแวดล้อมทางภาษาไม่เอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสและใช้ภาษาโดยตรงอย่างแท้จริง กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะ อย่างไรก็ตาม ประโยชน์หรือประสิทธิผลของกิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนภาษาต่างประเทศอาจไม่ทัดเทียมกัน ในที่นี้ คณะผู้วิจัยจะขอประมวลและสังเคราะห์ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เฉพาะ 5 กิจกรรมซึ่งปรากฏเป็นข้อคำถามที่ตรงกันสำหรับทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและกลุ่มตัวอย่างผู้สอน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนในแง่ประโยชน์และประสิทธิผลของกิจกรรมเหล่านี้ซึ่งได้แก่ การร้องเพลง การเล่นเกม การเล่นละคร การเล่าเรื่อง และการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน ผลการประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 5.40

ตารางที่ 5.40 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับประโยชน์และประสิทธิผลของ
กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ภาษา ต่างประเทศ	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน เห็นว่ามีความประโยชน์และช่วยพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ		กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอน เห็นว่ามีความประสิทธิผลในการส่งเสริม การเรียนภาษาต่างประเทศ	
	ลำดับ	กิจกรรม	ลำดับ	กิจกรรม
ภาษาอังกฤษ	1	ร้องเพลง	1	เล่นเกม
	2	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	2	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	3	เล่นเกม	3	เล่าเรื่อง
	4	เล่นละคร	4	ร้องเพลง เล่นละคร
	5	เล่าเรื่อง		
ภาษาฝรั่งเศส	1	ร้องเพลง เล่นเกม	1	ร้องเพลง เล่นละคร
	2	เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	2	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	3	เล่นละคร	3	เล่นเกม เล่าเรื่อง
ภาษาเยอรมัน	1	เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	1	เล่นละคร เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	เล่นเกม เล่นละคร		
	3	ร้องเพลง		
ภาษาสเปน	1	เล่นเกม เล่นละคร เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	1	เล่นเกม เล่นละคร พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	ร้องเพลง		
ภาษาอิตาลี	1	ร้องเพลง เล่นเกม	1	ร้องเพลง เล่นเกม พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	เล่นละคร เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน		
ภาษาจีน	1	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	1	ร้องเพลง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	ร้องเพลง	2	เล่าเรื่อง
	3	เล่นละคร	3	เล่นเกม เล่นละคร
	4	เล่นเกม		
	5	เล่าเรื่อง		
ภาษาญี่ปุ่น	1	ร้องเพลง	1	เล่นเกม พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	2	ร้องเพลง เล่นละคร เล่าเรื่อง
	3	เล่นละคร เล่าเรื่อง		
	4	เล่นเกม		

ตารางที่ 5.40 **ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับประโยชน์และประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ**

ภาษาต่างประเทศ	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่ามีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ		กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่ามีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	
	ลำดับ	กิจกรรม	ลำดับ	กิจกรรม
ภาษาเกาหลี	1	ร้องเพลง	1	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	เล่นละคร	2	ร้องเพลง เล่นละคร เล่าเรื่อง
	3	เล่นเกม		
	4	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน เล่าเรื่อง		
ภาษามลายู	1	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	1	เล่นเกม เล่าเรื่อง พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
	2	เล่นละคร เล่าเรื่อง		
	3	ร้องเพลง		
	4	เล่นเกม		
ภาษาอาหรับ	1	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	1	เล่าเรื่อง
	2	ร้องเพลง เล่นเกม เล่าเรื่อง	2	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
ภาษาเขมร	1	เล่นเกม	1	ร้องเพลง
	2	เล่าเรื่อง		
	3	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน ร้องเพลง เล่นละคร		

จากข้อมูลที่น่าสนใจในตารางที่ 5.40 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อจัดลำดับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่ามีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะภาษา และจัดลำดับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่ามีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา ได้ข้อค้นพบดังนำเสนอในตารางที่ 5.41

ตารางที่ 5.41 **ลำดับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนเห็นว่ามีประโยชน์และประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**

ลำดับ	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่ามีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนเห็นว่ามีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
1	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน
2	ร้องเพลง	เล่าเรื่อง
3	เล่นเกม	เล่นเกม
4	เล่าเรื่อง	ร้องเพลง
5	เล่นละคร	เล่นละคร

จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนมีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับประโยชน์และประสิทธิผลของกิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่นเกม และการเล่นละครในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยกิจกรรมในลำดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองเห็นตรงกันว่า มีประโยชน์และประสิทธิผล คือ การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน การเล่นเกมมีประโยชน์และประสิทธิผลในลำดับที่สาม และการเล่นละครมีประโยชน์และประสิทธิผลในลำดับสุดท้าย อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนและผู้สอนมีความเห็นไม่ตรงกันในลำดับของประโยชน์และประสิทธิผลของกิจกรรมการร้องเพลงและการเล่าเรื่อง สำหรับกิจกรรมการร้องเพลงนั้น อาจเป็นไปได้ว่าประโยชน์และประสิทธิผลของกิจกรรมนี้อาจขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน และความสามารถในการเข้าถึงเพลง กล่าวคือ เพลงในบางภาษาต่างประเทศอาจเข้าถึงและหาได้ง่ายกว่าเพลงในภาษาต่างประเทศอื่นๆ

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศในชั้นเรียนทั้ง 5 กิจกรรมที่กล่าวถึงนี้ล้วนมีประโยชน์และเป็นที่ยอมรับของทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน ดังนั้นครูผู้สอนภาษาต่างประเทศอาจพิจารณาใช้กิจกรรมนี้ในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนมากขึ้น ตลอดจนนำกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรมนี้ไปใช้เพื่อเพิ่มความหลากหลายและความน่าสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ และยังสามารถส่งเสริมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อีกทางหนึ่ง

2.6 ปัจจัยเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ปัจจัยเสริมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น สถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมในด้านปัจจัยเสริมจึงมีแนวโน้มที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ งานวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยเสริมการเรียนการสอนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารกล่าวถึงด้วยความถี่ในลำดับที่ 3 (จาก 7 ลำดับ) รายงานในส่วนนี้จะประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนในส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยเสริมในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ ปัจจัยเสริมเหล่านี้ได้แก่ อาจารย์ชาวต่างประเทศ ตำราเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา สื่อและอุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะสามารถสะท้อนบทบาท สภาพ ปัญหา ความพร้อม และศักยภาพด้านปัจจัยเสริมของสถาบันการศึกษาในภาคใต้ได้ในระดับหนึ่ง

2.6.1 อาจารย์ชาวต่างประเทศ

การได้สัมผัสและสื่อสารกับเจ้าของภาษาโดยตรงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนับปฏิบัติ เรียนรู้ และพัฒนาทักษะการสื่อสารในสภาพจริง ทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เกื้อหนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในงานวิจัยนี้จำนวนไม่มากนักมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศด้วยการสนทนากับเจ้าของภาษา ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรีไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (59 คนจาก 137 คน หรือ 43.07%) มีโอกาสฝึกฝนดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททั้งหมด (4 คน หรือ 100%) มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษด้วยการสนทนากับเจ้าของภาษาในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

งานวิจัยนี้พบว่า การที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษา เนื่องจากสถาบันการศึกษาค่อนข้างจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการจัดให้มีปัจจัยเสริมด้านนี้ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาร่วมของกลุ่มตัวอย่างสถาบันจำนวน 3 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งมีอาจารย์ชาวต่างประเทศ ณ ปีการศึกษา 2546 คิดเป็น 43.48% (10 คนจาก 23 คน) 23.08% (3 คนจาก 13 คน) และ 22.22% (12 คนจาก 54 คน) ของจำนวนอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้งหมดของสถาบันตามลำดับ จากมุมมองของผู้บริหารกลุ่มตัวอย่างสถาบันเหล่านี้ อาจารย์ชาวต่างประเทศมีจำนวนน้อย ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสเรียนกับเจ้าของภาษาอย่างทั่วถึง จึงควรมีการสนับสนุนงบประมาณการจ้างอาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาซึ่งปัจจุบันยังหาได้ยากมาก ข้อคิดเห็นดังกล่าวของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสะท้อนให้เห็นปัญหาสองประการที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดหาปัจจัยเสริมด้านอาจารย์ชาวต่างประเทศคือ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการไม่สามารถหาอาจารย์ชาวต่างประเทศได้ ปัญหาประการหลังอาจจะมีสาเหตุมาจากอัตราเงินเดือนและสถานที่ตั้งของสถาบันไม่น่าดึงดูดใจ

หากพิจารณาบทบาทและภารกิจของสถาบัน จะเห็นได้ว่าปัญหาการจัดหาปัจจัยเสริมด้านอาจารย์ชาวต่างประเทศน่าจะเป็นปัญหาที่ค่อนข้างสำคัญและรุนแรงสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งมีอัตราส่วนอาจารย์ชาวต่างประเทศน้อยที่สุด (22.22% หรือ 12 คนจาก 42 คน) ในบรรดากลุ่มตัวอย่างสถาบันที่มีปัญหาด้านนี้ แต่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมากและหลากหลายที่สุดในภาคใต้ และเป็นสถาบันหลักในภาคใต้ที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ จะสังเกตได้ว่า ในขณะที่สถานที่ตั้งของกลุ่มตัวอย่างสถาบัน 3 แห่งดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นแหล่งที่ชาวต่างประเทศอาจไม่สนใจเป็นอุปสรรคต่อการ

จัดหาอาจารย์ชาวต่างประเทศ สิ่งเดียวกันนี้กลับเป็นจุดแข็งของกลุ่มตัวอย่างสถาบันที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับประเทศและนานาชาติ เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3 สถาบันแห่งนี้จึงไม่มีปัญหาด้านการหาอาจารย์ชาวต่างประเทศ ทำให้อัตราส่วนอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันนี้สูงถึง 59.26% (16 คนจาก 27 คน) ของอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั้งหมดในสถาบัน ณ ปีการศึกษา 2546 อย่างไรก็ดี สถาบันแห่งนี้กลับประสบกับปัญหาด้านประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และบริหารอาจารย์ชาวต่างประเทศ

2.6.2 ตำราเรียน

ในงานวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ (119 คน จาก 137 คน หรือ 86.86%) และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคน (4 คน หรือ 100%) มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศที่ตนเองเรียนจากตำราในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นว่าตำราเรียนเป็นปัจจัยเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่ง ตำราที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีทั้งตำราที่ใช้ประกอบการเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศ และตำราเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศ แต่เป็นตำราที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศและผู้เรียนจำเป็นต้องอ่านหรือค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชาที่มีใช้วิชาภาษาต่างประเทศ ถึงแม้ตำราประเภทหลังไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสอนภาษาต่างประเทศเหมือนตำราประเภทแรก แต่การที่ผู้เรียนต้องอ่านตำราเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศไปใช้ในสภาพจริง การที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะภาษาต่างประเทศนอกบริบทการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านภาษาต่างประเทศได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนให้ผู้สอนรายวิชาอื่นๆ ที่มีใช้วิชาภาษาต่างประเทศมอบหมายให้ผู้เรียนอ่านหรือค้นคว้าตำราภาษาต่างประเทศ ในขณะเดียวกันผู้สอนภาษาต่างประเทศควรได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการผลิตตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่มีคุณภาพและถูกหลักวิชาการ

เป็นที่สังเกตว่า ตำราเรียนมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ที่ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศทุกภาษายกเว้นภาษาอาหรับพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของตนเองด้วยการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองจากตำราในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นลำดับแรก ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงควรสนับสนุนในด้านการจัดหาตำราที่ทันสมัยและมีคุณภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนและผู้เรียนในที่สุด

2.6.3 ห้องเรียน

การมีห้องเรียนที่เพียงพอและเหมาะสมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้สอนพบว่า สภาพห้องเรียนที่ไม่เหมาะสมจัดเป็นปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศในลำดับที่ 7 (จาก 9 ลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพห้องเรียนที่ไม่เหมาะสมจัดเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบันยกเว้นมหาวิทยาลัยเอกชน ปัญหาดังกล่าวพบมากที่สุดที่มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 และ 2 ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในภาคใต้ เฉพาะที่มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าห้องเรียนแคบเกินไป หรือมีเก้าอี้และโต๊ะไม่พอกับจำนวนนักศึกษา ปัญหาดังกล่าวนี้ไม่เกิดกับมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งเป็นสถาบันใหม่และมีความพร้อมด้านสถานที่ การที่มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 และ 2 ประสบกับปัญหาด้านความพร้อมของห้องเรียน เนื่องจากสถาบันเหล่านี้มีการขยายหลักสูตรและมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้จำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่บังคับให้นักศึกษาทุกหลักสูตรเรียนในฐานะวิชาพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย สภาพดังกล่าวเป็นที่เข้าใจได้แต่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะจะมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การขยายหลักสูตรและการเพิ่มจำนวนนักศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความพร้อมในด้านปัจจัยเสริมการเรียนการสอนด้านสถานที่ย่อมส่งผลทางลบต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.6.4 ห้องปฏิบัติการทางภาษา

ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นปัจจัยเสริมอย่างหนึ่งที่ช่วยทดแทนการขาดแคลนโอกาสสัมผัสกับเจ้าของภาษาโดยตรง และยังเป็นแหล่งที่เอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศได้อีกด้วย งานวิจัยนี้พบว่า ทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบันยกเว้นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมีห้องปฏิบัติการทางภาษา อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เรียนที่แต่ละสถาบันจะต้องรองรับ พบว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาที่มีส่วนใหญ่มักยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็น ในแง่คุณภาพ ยังพบว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาของบางกลุ่มตัวอย่างสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งเป็นสถาบันที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมากที่สุดในการได้ยังไม่พร้อมสมบูรณ์สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ กล่าวคือห้องปฏิบัติการทางภาษายังขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย หูฟังชำรุด และห้องอับทึบ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันนี้จึงเห็นว่า สถาบันควรได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางภาษาให้ทันสมัยมากขึ้น โดยให้ทุกห้องสามารถใช้สื่อประสม

(multimedia) ได้ การที่มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งเป็นสถาบันที่เก่าแก่ประสบกับปัญหาด้านความพร้อมของห้องปฏิบัติการทางภาษา ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการชำรุดสึกหรอและเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้งานมานาน และอีกส่วนหนึ่งอาจจะมาจากปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ

2.6.5 สื่อและอุปกรณ์

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ตระหนักในความสำคัญของการจัดหาสื่อและอุปกรณ์เสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษา ทั้งนี้เพราะทั้งสองทักษะดังกล่าวจะทำให้ นักศึกษามีคุณสมบัติซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารเห็นว่า ควรจัดหา software ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นอกจากจัดหา software ดังกล่าว สถาบันควรควรผลิตสื่อประเภท CAI และ virtual classroom เพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวนมาก ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของผู้สอนให้สามารถใช้สื่อเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้สอนควรมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานนอกเหนือจากในห้องเรียน เพื่อให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เช่น ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) และสืบค้นจากฐานข้อมูล (database) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แนวคิดกับสภาพจริงอาจไม่ใช่สิ่งเดียวกัน ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้สอนชี้ให้เห็นว่า การขาดสื่อและอุปกรณ์การสอนจัดเป็นปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศในลำดับที่ 3 (จาก 9 ลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่าการขาดสื่อและอุปกรณ์การสอนจัดเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบันยกเว้นมหาวิทยาลัยเอกชน ปัญหาดังกล่าวพบมากที่สุดที่มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 และ 3 ปัญหาเดียวกันนี้ไม่เกิดกับมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งเป็นสถาบันใหม่และมีความพร้อมด้านสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในงานวิจัยที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับประเด็นสื่อและอุปกรณ์ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรีที่ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากถึงมากที่สุดมีเพียงประมาณหนึ่งในสามเท่านั้น (48 คนจาก 137 คน หรือ 35.04%) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททุกคน (4 คน หรือ 100%) ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นความจำเป็นของปัจจัยสื่อและอุปกรณ์เพื่อการค้นคว้าในระดับบัณฑิตศึกษา อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่ม

ตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาตรีคิดว่าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตในจำนวนน้อยดูเหมือนจะมีน้อยสองประการ คือ ประการแรก กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทำกิจกรรมค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตตามที่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารได้เสนอแนะไว้ข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ประการที่สอง การที่มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาตรีจำนวนน้อยคิดว่าทางอินเทอร์เน็ตอาจสะท้อนความขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกกิจกรรมนี้ได้จำนวนมาก หรือพิจารณาอีกแง่หนึ่ง อาจเป็นเพราะผู้เรียนระดับปริญญาตรีมีจำนวนมาก ทำให้สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ในกรณีนี้ สถาบันอาจจำเป็นต้องจัดหาปัจจัยเสริมดังกล่าวเพิ่มเติมให้พอเพียงแก่การใช้งานเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.6.6 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นปัจจัยเสริมอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถทางภาษาต่างประเทศตามความสนใจและศักยภาพของตนเอง งานวิจัยนี้พบว่า ทุกกลุ่มตัวอย่างสถาบันมีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารบางสถาบันยังเห็นว่าศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในสถาบันที่ตนเองรับผิดชอบควรได้รับการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 และ 2 และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเห็นว่าสถาบันควรมีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่สมบูรณ์แบบ และมีระบบอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้สถาบันควรจัดระบบการบริการสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เอื้อต่อผู้เรียนมากที่สุด เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเข้าไปใช้ได้ มีเวลาเปิด-ปิดที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังควรมีการจัดกิจกรรมเสริมเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะทักษะในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น งานวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรีที่คิดว่าเพิ่มเติมในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมีเพียงไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (56 คนจาก 137 คน หรือ 40.88%) ในขณะที่สามในสี่ (3 คนจาก 4 คน หรือ 75%) ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับปริญญาโททำกิจกรรมนี้

เช่นเดียวกับกรณีการค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตซึ่งได้อภิปรายไปแล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาโททำกิจกรรมค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับปริญญาตรี ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรีจึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและฝึกฝนให้ชวนขวญหาความรู้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้

มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้มีการใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างคุ้มค่าและตรงวัตถุประสงค์ของการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาต่างประเทศ ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

2.6.7 สรุป

จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเสริมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ พอจะสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างสถาบัน 5 แห่ง (7 หน่วยงาน) ในงานวิจัยนี้ยังขาดความพร้อมหรือมีข้อจำกัดในด้านอาจารย์ชาวต่างประเทศ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา สื่อและอุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างสถาบันมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศ และอาจารย์ชาวต่างประเทศหาได้ยาก กลุ่มตัวอย่างสถาบันขาดแคลนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ตลอดจนสื่อและอุปกรณ์ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่กลุ่มตัวอย่างสถาบันมีอยู่ยังขาดความสมบูรณ์และควรได้รับการพัฒนา

การวิเคราะห์ในแง่สถาบัน พบว่ามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐยังไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษาซึ่งเป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สำคัญ แต่โดยภาพรวม อาจจะพอสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 ซึ่งเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตด้านภาษาต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ประสบปัญหาด้านปัจจัยเสริมในแทบทุกด้านทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างสถาบันใดๆในงานวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างสถาบันดังกล่าวสมควรได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน หากพิจารณาภารกิจ บทบาท และความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างสถาบันนี้ในภูมิภาคภาคใต้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา ปราบพาล และประกายแก้ว โอภาณนท์อมตะ. (2543). การสำรวจความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แก้ปัญหาคณภาพเด็กไทย??? บทพิสูจน์ฝีมือ อติชัย โพธารามิก. (2546). มติชนสุดสัปดาห์, 24 (1214), 18.
- ขนิษฐกัญญา วินิจนัยกุล และคณะ. (2545). โครงการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา.
- คณะนักวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2540) โครงการศึกษาวิจัยเรื่องอุดมศึกษาไทย: วิกฤตและทางออก รายงานฉบับประชุมสัมมนาประชาพิจารณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย.
- คณะอนุกรรมการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชา. (2537). รายงานความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาทางด้านภาษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- คุณวุฒิ คนฉลาด และคณะ. (2533). โครงการวิจัยที่ 3.7 การศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรในระบบอุดมศึกษา: กระบวนการทำงาน การพัฒนาบุคลากร การโยกย้ายและเปลี่ยนงาน

- ประโยชน์จากการวิจัยและบริการด้านอื่นๆ ใน สารสำคัญจากผลการวิจัยเชิงนโยบาย ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533 – 2547) (หน้า 117- 120).
 กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- จรูญ วิรุพรัตน์ และเสน่ห์ ถิ่นแสน. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมนักเรียน และพฤติกรรมการใช้ภาษาอังกฤษในระหว่างการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในรายวิชาศึกษาทั่วไปของนักศึกษาสายศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉลวย ชีวกิจการ และคณะ. (2541). คุณภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทัศนะของผู้จ้างงานหรือผู้บังคับบัญชา. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 4 (3), 251-262.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). บันทึกข้อความเรื่องโครงการขยายการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อลดค่าใช้จ่ายในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว. 12 พฤษภาคม 2541.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา. [3 พฤษภาคม 2544]
- ทักษิณ, มหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2546.
- ทักษิณ, มหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2546.
- ปฐม อักษรจรง และบันลือ ถิ่นพังงา. (2545). รายงานวิจัยเรื่องสภาวะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีวิชาเอกหรือโทในระดับบัณฑิตศึกษาในภาคใต้ของประเทศไทย.
 กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. (2543). บันทึกข้อความเรื่องการยุติการคัดเลือกผู้รับทุนแทนผู้รับทุนที่ถูกชะลอการเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศที่ละสิทธิ. [29 กันยายน 2543]
- ประทุมพร วัชรเสถียร และคณะ. (2533). โครงการวิจัยที่ 1.6 ประเทศไทยกับประชาคมโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า. ใน สารสำคัญจากผลการวิจัยเชิงนโยบาย ในโครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ.2533 – 2547) (หน้า 36-41). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ปราณี เพ็ชรแก้ว. (2545). สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี: เส้นทางสู่อนาคต ใน กรณีศึกษา: การบริหารสถาบันอุดมศึกษา (หน้า 7-23) กรุงเทพฯ: ส่วนฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร ทบวงมหาวิทยาลัย..

- ปิยะ รัตนสุวรรณ. (2545). การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของตลาดแรงงาน
กรณีศึกษา: หลักสูตรสาขาวิศวกรรมโยธา ใน กรณีศึกษา: การบริหาร
สถาบันอุดมศึกษา (หน้า 190-121). กรุงเทพฯ: ส่วนฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ สำนัก
ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภัทริยา วิสัยจร และคณะ. (2541). รายงานวิจัยเรื่องความต้องการด้านการเรียนภาษาอังกฤษและ
การประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเชิงเทคนิค.
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- มณฑารัตน์ ชูพินิจ. (2540). องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- มติชนสุดสัปดาห์. 21-27 พฤศจิกายน 2546 ปีที่ 24 ฉ. 1214 (หน้า 18).
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2545). รายงานการประเมิน
คุณภาพสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ธันวาคม 2545. กรุงเทพฯ:
สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา.
- เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์. (2544). ราชภัฏ: มหาวิทยาลัยของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติ
ชน.
- วลัยลักษณ์, มหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2546.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2541). แนวคิดในการจัดการศึกษาทั่วไป. ใน รายงานการสัมมนาทาง
วิชาการเรื่องการจัดการศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต (หน้า 17-22).
กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัด
ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2546.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2546.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2539). รายงานการประชุมสภาวิชาการครั้งที่ 1 (1/2539) วาระที่
2.4 เรื่องการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2545). รายงานสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2544. สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2546ก). **คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี 2546**
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตภูเก็ต วิทยา
เขตตรัง และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2546ข). **คู่มือบัณฑิตศึกษา 2546**
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2546ค). **แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งด้านภาษาอังกฤษ**
ให้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก:
<http://www.psu.ac.th/internet/english.ppt> [3 พฤษภาคม 2546]
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2547ก). **ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เรื่องแนวทางการ**
พัฒนาความเข้มแข็งด้านภาษาอังกฤษให้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
(ออนไลน์). สืบค้นได้จาก: <http://www.psu.ac.th/internet/b.1.htm> [8 มกราคม 2547]
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. (2547ข). **นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน**
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548.
- สมชาย สุขศิริเสรีกุล. (2543). **รายงานผลการวิจัยเรื่องบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยใน**
การเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:
สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา. (2543). **รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ**
ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542.
- สุพัฒน์ สุกมสันต์. (2532). **รายงานวิจัยเรื่องอภिवิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ**
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่าง พ.ศ. 2515-2531. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). **การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อนุกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **รายงานผลการประเมินแผนพัฒนา**
การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535- 2539) ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2536). **รายงานวิจัยเรื่องระดับทักษะภาษาของนักเรียนไทย.** กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีย์ คณาวินวินไชย และมาลี หังสพฤกษ์. (2546). รายงานผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของ
 นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา:
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาษาอังกฤษ

British Council. 1995. **English in the World: The English 2000 Global Consultation Report**.
 Manchester: The British Council.

Charumane, N. (2002) **The relationship between educational policy and EFL Curricular
 in Thai universities**. Unpublished thesis submitted in total fulfillment of the
 requirements for the degree of Doctor of Philosophy, Victoria: La Trobe University.

Lightbown, P. & Spada, N. (1999). **How languages are learned**. (2nd ed.). Oxford: Oxford
 University Press.

O'Grady, W. et.al. (1997). **Contemporary linguistics: An introduction**. (3rd ed.). New York:
 Martin's Press.

Spolsky, B. (Ed.). (1999). **Concise Encyclopedia of Educational Linguistics**. Amsterdam:
 Elsevier.

Srichai, C. (2002). **Analysis of errors in written work by first year business
 administration students at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus**.
 Unpublished Master of Arts Thesis, Prince of Songkla University, Hat Yai.

Teo, A. & Chatupote, M. (2003). Criteria for placing first year students in required English
 courses at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus. **Thai TESOL Bulletin**, 16
 (1), 1-17.

ภาคผนวก 1

วาระที่ 2.4 เรื่องการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ข้อเท็จจริง

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2539 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตศึกษาที่จบหลักสูตรในระดับปริญญาทุกสาขาสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างดี ทั้งในด้านการเขียนและการพูด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้ว แจ้งให้มหาวิทยาลัยรับทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

- 1) ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมโดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
- 2) คณะกรรมการวิชาการ วิทยาเขตขนาดใหญ่ กำหนดให้นักศึกษาในวิทยาเขตขนาดใหญ่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ คณะอาจกำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นเพิ่มเติมได้อีก

ประเด็นเสนอพิจารณา

มหาวิทยาลัยอาจดำเนินการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ตามแนวทาง ดังนี้

- 1) สร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริม และเอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นในมหาวิทยาลัย
- 2) สร้าง Self Learning Package ให้แก่นักศึกษา
- 3) จัดให้มีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา
- 4) สนับสนุนการจ้างอาจารย์สอนภาษาอังกฤษมาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น
- 5) สนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนนักศึกษาให้ไปศึกษาในบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

จึงเสนอที่ประชุมสภาวิชาการ เพื่อโปรดพิจารณา

- 6 -

2) ความสามารถทางวิชาชีพ ได้ให้แต่ละคณะพิจารณากำหนดคุณลักษณะบัณฑิตตามสาขา

3) ความสามารถทางด้านสังคม

- มีความเป็นผู้นำ
- มีวินัย ปฏิบัติตามกติกาของสังคม
- มีความรับผิดชอบ
- มี Accountability
- มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ที่ประชุมเห็นชอบโดยให้ข้อสังเกต และเสนอแนะว่า

1. ด้านทักษะหลัก ควรใช้คำว่า ทักษะพื้นฐานและให้เพิ่มเติมคุณลักษณะบัณฑิต ดังนี้

- 1.1 มีทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์
- 1.2 มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า ด้วยตนเอง
- 1.3 มีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างที่ตนเองและผู้อื่นมีความสุข

2. ด้านความสามารถทางสังคม ให้เพิ่มเติมคุณลักษณะบัณฑิต ดังนี้

- 2.1 มีความห่วงใยและเสียสละเพื่อสังคม
- 2.2 มีความเข้าใจในวิถีชีวิตในชนบท
- 2.3 มีทักษะในการแสดงความคิดเห็น
- 2.4 มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3. การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิต ควรจะกำหนดให้มีคุณลักษณะพื้นฐานในความเป็นท้องถิ่น และควรนำกระแสพระราชดำริของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรคฤศจิตรพระบรมราชชนก ที่ว่า “ขอให้ยึดถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” มากำหนดเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตด้วย และขอให้ฝ่ายวิชาการนำความเห็นของสภาวิชาการไปพิจารณาการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิต และให้นำเสนอสภาวิชาการอีกครั้ง

2.4 การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ได้นำเสนอเรื่องการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้แจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ และถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2539 เพื่อให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาที่จบหลักสูตรในระดับปริญญาทุกสาขาสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการเขียนและการพูด เสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทาง ต่อไปนี้

- 7 -

1. สร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นในมหาวิทยาลัย เช่น การจัดให้มีห้องพักผ่อน (living Room) และติดตั้งจานดาวเทียม เพื่อให้นักศึกษาดูรายการโทรทัศน์ต่างประเทศ

2. สร้าง Self Learning Package ให้แก่นักศึกษา

3. จัดให้มีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา

4. สนับสนุนการจ้างอาจารย์สอนภาษาอังกฤษชาวต่างประเทศมาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

5. สนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศรวมทั้งการสนับสนุนนักศึกษาให้ไปศึกษาในบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามแนวทางที่ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์เสนอและได้กำหนดแนวทางเพิ่มเติม ดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (Intensive Training)

2. สนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

3. พิจารณาหาวิธีการในการสอนภาษาอังกฤษที่ให้สัมฤทธิ์ผลสูง

นอกจากการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแล้ว ที่ประชุมมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาวิ (มาเลย์) และภาษาจีนอีกด้วย สำหรับการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของแต่ละวิทยาเขต เสนอโครงการเป็นไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนต่อไป รวมทั้งขอให้พิจารณาในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วย

ก่อนปิดประชุม ประธานสภาวิชาการได้กำหนดการประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน 2539

ปิดประชุมเวลา 17.30 น.

(นายบัณฑิต คงอินทร์)

หัวหน้างานหลักสูตรและพัฒนาอาจารย์

ผู้ช่วยเลขานุการสภาวิชาการ คนที่ 2

ผู้บันทึกการประชุม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้ช่วยเลขานุการสภาวิชาการ คนที่ 1

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข)

รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

กรรมการและเลขานุการสภาวิชาการ

ภาคผนวก 2

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งด้านภาษาอังกฤษให้แก่บัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
(PSU English Proficiency Guidelines)

1. ความเป็นมา

โลกปัจจุบันและโลกข้างหน้ามีความเป็น Knowledge Based Economy สังคมไทยจะต้องปรับเปลี่ยนเป็น Knowledge Based Society การคิดเป็นและการมีความรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นหัวใจสำคัญ ภาษาเป็นสื่อสำคัญในการที่จะช่วยให้คนไทยเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ประเทศไทยต้องพิจารณาระบบการศึกษาให้คนไทยมี Global Literacy นักเรียนและบัณฑิตที่จบการศึกษาต้องมีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ และวัฒนธรรมนานาชาติ เพื่อการก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ และนำประเทศไทยเข้าสู่การแข่งขันในสังคมโลกได้

ในความเป็นจริง ปัจจุบันทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้และเป็นทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากธุรกิจภาคเอกชนมีความจำเป็นต้องประกอบธุรกิจร่วมกับต่างชาติ ภาคเอกชนจึงเน้นการรับบัณฑิตที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

ผลการสำรวจภาวะการทำงานทำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประจำปี 2544 บัณฑิตให้ความเห็นว่าสิ่งที่บัณฑิตมีความพร้อมไม่มากนักได้แก่ทักษะด้านภาษาและทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ในขณะที่ผู้จ้างงานมีความต้องการมีความต้องการจ้างบัณฑิตที่มีความสามารถด้านภาษาและทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

2. หลักการดำเนินการ

มหาวิทยาลัยยึดหลักการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของบัณฑิตดังนี้

- การพัฒนาจะดำเนินการควบคู่กับการจรรโลงไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทย

- การพัฒนาเน้นการบูรณาการการใช้ภาษาอังกฤษเข้ากับวิธีการเรียนการสอน และบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความสามารถด้านภาษา

3. กรอบการพัฒนา

มหาวิทยาลัยกำหนดให้การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเน้นการพูดได้ กล้าพูด ฟังเข้าใจ และอ่านได้เข้าใจเพื่อสร้างบัณฑิตให้เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและตลาดแรงงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. แนวทางการพัฒนา

เพื่อให้บรรลุถึงกรอบการพัฒนาในข้อ 3 มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา 7 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 - สนับสนุนให้มีชาวต่างประเทศเป็นอาจารย์สอนในหลักสูตร

วิธีการ - เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้เรียนวิชาต่างๆบางวิชากับอาจารย์ชาวต่างประเทศซึ่งทำการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยพยายามให้มีอาจารย์ชาวต่างประเทศหลักสูตรละอย่างน้อย 1 คน ซึ่งจะมีผลให้นักศึกษาได้เรียนวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษประมาณ 4-6 วิชา ก่อนจบการศึกษา

การดำเนินการ - มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเพิ่มงบประมาณในหมวดลูกจ้างชั่วคราวและเมื่อมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับแล้ว จะดำเนินการจัดสรรงบประมาณหมวดบุคลากรเพื่อจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศมากขึ้น ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยจะเจรจากับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มี memorandum of understanding ให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์มากขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งอาจารย์ชาวต่างประเทศมากขึ้น

แนวทางที่ 2 - โครงการค่ายภาษาอังกฤษ (English Camps)

วิธีการ - จัดให้มี ค่ายภาษาอังกฤษ (English Camps) โดยแต่ละค่ายให้มีชาวต่างประเทศ 1 คนและนักศึกษาประมาณ 10 คน ทำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษร่วมกัน (อาจมีค่ายภาษาอื่นเช่น ค่ายภาษาเกาหลี ค่ายภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น)

การดำเนินการ - มหาวิทยาลัย/คณะ เชิญชาวต่างประเทศซึ่งอาจเป็นนักศึกษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นักศึกษาที่พึงจบจากมหาวิทยาลัยและกำลังหางานทำ อาสาสมัคร นักศึกษาที่เป็นบุตรหลานของชาวไทยในต่างประเทศ บุคลากรของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ บุคลากรชาวต่างประเทศที่ทำงานที่มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว หรืออาจเป็นอาจารย์ชาวไทยที่สอนด้านภาษาอังกฤษ มาเป็น camp leaders ในส่วนของนักศึกษาที่จะเข้าร่วมกิจกรรม มหาวิทยาลัยจัดทำ

orientation จัดทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษเน้นการพูด การฟังก่อนเริ่มกิจกรรมค่ายและทดสอบความสามารถหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมค่ายเพื่อทดสอบผล กิจกรรม ค่ายประกอบด้วย การเรียนภาษา การฝึกพูด ฝึกนำเสนอ สันทนาการและทัศนศึกษา ระยะเวลาของกิจกรรมประมาณ 3 สัปดาห์ เป้าหมายจำนวนค่ายประมาณ 50 ค่ายในปี 2549 โดยที่มหาวิทยาลัยดำเนินการประมาณ 30 ค่ายและคณะดำเนินการคณะละประมาณ 1-2 ค่ายต่อปี

แนวทางที่ 3 - พัฒนาบางหลักสูตรที่พร้อมให้เป็นหลักสูตรสองภาษา (bilingual program)

3.1 สนับสนุนให้อาจารย์ชาวไทยที่สามารถสอนเป็นภาษาอังกฤษได้สอนวิชาของตนเป็นภาษาอังกฤษโดยที่คณะจัดแรงจูงใจพิเศษให้

3.2 สนับสนุนสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นภาษาไทยให้พัฒนาให้มีการสอนเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น และในที่สุดให้พัฒนาเป็นหลักสูตรสองภาษา (Bilingual Program) ที่มีการสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ 30-50% โดยให้มีอัตราลูกจ้างชาวต่างประเทศเป็นอาจารย์ประจำ

3.3 สนับสนุนให้การเปิดสาขาวิชาใหม่เป็นหลักสูตรสองภาษา โดยให้มีอัตราลูกจ้างชาวต่างประเทศเป็นอาจารย์ประจำ

แนวทางที่ 4 – นักศึกษาต่างชาติตามโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาช่วยสร้างความเข้มแข็งให้มหาวิทยาลัย/คณะ จัดให้นักศึกษาต่างชาติที่มาอยู่ที่มหาวิทยาลัย มีปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยมากขึ้นด้วยการจัดให้พักในหอพักร่วมกับนักศึกษา การศึกษาร่วมกัน การแข่งขันกีฬา การสันทนาการ การทัศนศึกษา จัดกิจกรรม home stay กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม การได้วาที่เป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

แนวทางที่ 5 – จัดนักศึกษาชมรมวิเทศสัมพันธ์ช่วยเป็นมัคคุเทศก์
มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมให้นักศึกษาจากชมรมวิเทศสัมพันธ์ในด้านการดูแลแขกชาวต่างประเทศให้ความรู้ด้านมัคคุเทศก์ และให้นักศึกษาลงทะเบียนเป็นมัคคุเทศก์ของมหาวิทยาลัย เมื่อมีแขกชาวต่างประเทศมาเยี่ยมมหาวิทยาลัย ให้จัดให้นักศึกษาเหล่านี้ได้มีส่วนช่วยดูแลและต้อนรับชาวต่างประเทศ เป็นการช่วยลดภาระงานของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษาก็ได้รับประโยชน์จากประสบการณ์ และได้รับค่าตอบแทน

แนวทางที่ 6 – จัดให้มี English Intensive Courses มหาวิทยาลัยดำเนินการให้มีหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษตลอดทั้งปี ตามความต้องการของผู้เรียน โดยจัดเป็นหลักสูตรอบรมราคาประหยัดที่นักศึกษาสามารถรับภาระได้

แนวทางที่ 7 – กิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้การใช้ภาษาอังกฤษได้บูรณาการเข้ากับวิถีการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตประจำวัน จึงกำหนดแนวทางกิจกรรมอื่นๆคือ

- 7.1 สนับสนุนให้มีการให้และทำ assignments เป็นภาษาอังกฤษ
- 7.2 สนับสนุนให้อาจารย์เตรียมสื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น
- 7.3 สนับสนุนให้นักศึกษาแปลเอกสาร
- 7.4 ให้มี main text book เป็นภาษาอังกฤษ (ยกเว้นรายวิชาที่มีข้อจำกัด)
- 7.5 สนับสนุนให้ห้องสมุดมีการจัดซื้อหนังสือ (text books) เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น
- 7.6 ในโอกาสที่มีการสัมมนา สนับสนุนให้นักศึกษานำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ
- 7.7 ให้มหาวิทยาลัย/คณะ จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านภาษาด้วยตนเอง โดยเฉพาะคณะที่เป็นเจ้าของวิชาภาษา
- 7.8 สนับสนุนให้อาจารย์สื่อสารกับนักศึกษาในระบบ e-mail เป็นภาษาอังกฤษ
- 7.9 จัดให้มีบริการทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ในราคาประหยัดและสามารถเทียบเข้าสู่คะแนนของระบบทดสอบที่เป็นสากลได้
- 7.10 จัดให้มีการฉายภาพยนตร์ ข่าว และสารคดี เป็นภาษาอังกฤษ
- 7.11 กิจกรรมอื่นๆ เช่น การแข่งขันกีฬา/กิจกรรมวัฒนธรรมสัมพันธ์กับประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย การจัด Camp IMT-GT UNINET อื่นๆ

ภาคผนวก 3

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

เรื่อง นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา

ด้วยที่ประชุมประสานงานระหว่างผู้บริหารระดับสูงของทบวงมหาวิทยาลัยกับอธิการบดีมหาวิทยาลัย/สถาบัน ในการประชุมครั้งที่ 6/2543 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2543 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ตามข้อเสนอของคณะทำงานกลุ่มสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4(2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 จึงออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

(1) ให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีระบบการรับนิสิตนักศึกษาโดยตรง (ระบบโควต้า) พิจารณาใช้คะแนนในการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณารับนิสิตนักศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้เหมาะสม เว้นแต่การรับเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาในโครงการต่อเนื่อง ให้อยู่ในดุลพินิจของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

(2) สถาบันอุดมศึกษาควรพิจารณาจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ โดยนำคะแนนในการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษของทบวงมหาวิทยาลัย มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้เข้าเรียนตามระดับความสามารถที่ได้กำหนดไว้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ต่ำกว่ามาตรฐานของการเรียนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย

ระดับที่ 2 ให้เข้าเรียนภาษาอังกฤษ 1

ระดับที่ 3 ให้เข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 2

- 2 -

ระดับที่ 4 ให้เข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3

(3) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาปรับปรุงระบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยเห็นควรกำหนดให้นิสิตนักศึกษาเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างน้อย 12 หน่วยกิตขึ้นไป โดย 6 หน่วยกิตแรกให้เป็นวิชาที่เน้นทักษะสัมพันธ์และทักษะการเรียนรู้ ส่วนจำนวนหน่วยกิตที่นอกเหนือจากนั้น จัดให้เป็นการเรียนแบบ ESP (English for Specific Purposes) หรือ EAP (English for Academic Purposes) ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละภาควิชา

(4) สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคนทำการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันจัดสร้างขึ้น หรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้เพื่อวัดสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษ โดยการทดสอบดังกล่าวนี้ไม่ถือเป็นเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษาเพื่อรับปริญญาแต่ประการใด แต่ถือเป็นเพียงการวัดระดับความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาเท่านั้น

ทั้งนี้ ให้จัดทำแผนดำเนินการและปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวภายในเวลา 4 ปี

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

(นายสุธรรม แสงประทุม)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก 4

Goals and Standards for Foundation English I and II

Definitions of Terms

Thai University English Foundation Courses 1 and 2 have been framed around two goals and seven standards.

Goals

The goals cover two areas in which students need to develop competence in English: social language, and academic language. Each goal is supported by standards. Upon meeting these standards, students will have developed competence to function in a basic range of academics and social contexts.

Standards

The seven standards indicate more specifically what students should know and be able to do as a result of instruction. The standards in Goal 1 focus on using English to accomplish personal and social interaction tasks, including addressing cultural differences. The standards in Goal 2 are concerned with using English to accomplish personal and academic tasks, to further study, and to promote life-long learning. Both Goals specifically target the use of learning strategies to enhance the use of English for social and academic purposes.

Descriptors

The descriptors are broad categories of discrete, representative behaviors that students exhibit when they meet a standard. They reflect a range of behaviors that is needed to use English effectively and accurately in personal, social, and academic circumstances.

Sample Progress Indicators*

The sample progress indicators list assessable, observable activities that students may perform to show progress toward meeting the designated standard. These progress indicators represent a variety of instructional techniques that may be used by teachers to determine how well students are doing and they can be achieved by all students at some level of performance.

Because students enter universities with different levels of English, the progress indicators represent a sampling of activities that can be demonstrated by the students at different proficiency levels of English (beginning, intermediate, advanced).

***Notes:** These indicators are just **samples**. They may be omitted, modified or more can be added depending on each institution's requirements.

Foundation English I and II

Goal 1: **To use English to communicate in social settings both inside and outside the university:**

Standard 1: Students will use spoken and written English for personal statement, and for enjoyment and enrichment.

Descriptors:

1. expressing needs, feelings, values, ideas, and opinions
2. getting personal needs met
3. describing, reading about, or participating in favorite activities

Sample progress indicators:

1. describe feelings, emotions, or opinions after watching a movie or listening to a song
2. indicate interests, opinions, or preferences related to certain topics or class projects
3. make recommendations about a place, a film etc.

Standard 2: Students will use spoken and written English to participate appropriately in social interaction.

Descriptors:

1. sharing information, ideas, opinions, traditions, and values
2. requesting information and assistance
3. expressing needs and feelings
4. engaging in conversation through various channels (e.g. phones, face-to-face, e-mails, chats, etc.)
5. using appropriate degree of formality in different settings

Sample progress indicators:

1. correspond with friends on familiar topics such as family and university
2. express opinions on contemporary issues (narrative, descriptive, explanatory and argumentative)
3. negotiate solutions to problems, interpersonal misunderstandings, and disputes
4. request and give information in a formal setting such as an interview or meeting
5. defend and argue a position (argumentative and logical)
6. discuss preferences
7. offer and respond to greetings, compliments, invitations, introductions, and farewells
8. make polite requests

Standard 3: Students will recognize and understand cultural differences.

Descriptors:

1. recognizing and interpreting differences in verbal and nonverbal communication
2. observing and modeling how others speak and behave in a particular situation or setting

3. recognizing differences in social and cultural traditions and values
4. recognizing differences in cultural perspectives and determining appropriate topics for interaction

Sample progress indicators:

1. use appropriate gestures, body language and oral expressions for greetings, leave-takings, complimenting, showing gratitude, apologizing, asking for clarification, planning activities and classroom interactions
2. identify nonverbal cues that cause misunderstanding
3. select appropriate topics in social interactions
4. write or talk about the similarities and differences of Thai and other cultures on a variety of issues (e.g. holidays, celebrations, work habits, play).

Standard 4: Students will use appropriate learning strategies to extend their communicative competence.

Descriptors:

1. focusing attention selectively
2. using context to construct meaning
3. practicing the language and exploring the alternative ways of saying things
4. asking for clarification and seeking support and feedback from others
5. selecting different media to help understand language
6. self-monitoring and self-evaluating language development

Sample progress indicators:

1. question critically to find answers
2. draw conclusions or inferences from contexts
3. recite and practice language chunks or formulaic expressions in order to form language, e.g. conversation
4. recombine practiced language, e.g. words, phrases, or structures, to convey simple messages
5. paraphrase to ensure understanding
6. ask peers or teachers for needed words or expressions, or for explanation and examples.
7. use a dictionary or electronic dictionary to check spelling, find the meaning, select an appropriate choice of word and idiom, and to practice pronunciation.
8. create semantic maps or diagrams to learn vocabulary or to construct meaning.
9. write a journal to record learning experience, problems and appropriate ways to solve the problems.
10. understand the meaning of nonverbal cues, such as signs and gestures, in order to comprehend listening and reading passages

Goal 2: To use English to help achieve personal and academic goals and to promote life-long learning:

Standard 1: Students will use English to access and process information and to construct knowledge in both spoken and written forms.

Descriptors:

1. gathering information from different sources

2. retelling information
3. selecting, connecting, presenting, explaining and interpreting information
4. comparing and contrasting information
5. demonstrating knowledge through application

Sample progress indicators:

1. use educational media or related sources, e.g. books, newspapers, and the Internet to discover relevant information in order to complete a learning task
2. summarize lectures, articles, or films in oral and written forms
3. locate, select and organise materials needed to complete a task
4. define, compare, and classify objects (e.g. according to number, shape, color, size, function, physical characteristics
5. describe similarities and differences in ideas and opinions
6. construct and present a chart or other graphic showing processed data

Standard 2: Students will use English to participate in academic contexts.

Descriptors:

1. following oral and written instructions
2. asking and answering questions
3. requesting and providing clarification/information
4. participating in discussion
5. presenting information, stating ideas, justifying opinions, and explaining action

Sample progress indicators:

1. follow instructions in oral and written forms
2. ask for clarification/information from a teacher and peers
3. take turns in class or group discussion
4. express opinions in class or group discussion
5. give reasons for actions and opinions

Standard 3: Students will use appropriate learning strategies to acquire, construct, and apply academic knowledge and to develop critical thinking skills.

Descriptors:

1. determining and establishing the conditions that help one become an effective learner
2. focusing attention selectively
3. hypothesizing and predicting
4. formulating and asking questions
5. planning how and when to use learning strategies and using them appropriately in a learning task
6. actively connecting new information to information previously learned
7. applying self-monitoring and self-corrective strategies to build and expand a knowledge base

Sample progress indicators:

1. understand different purposes of reading and use appropriate reading technique to suit the purpose (also for listening, writing, speaking)
2. use a variety of emphasis techniques such as underlining, starring or coding to focus on important points or information in a passage when reading

3. use schema to help understand the story when reading and listening
4. clarify and restate information as needed
5. practice by repeating, rehearsing, experimenting, consciously applying rules, imitating, using wider world to enlarge exposure to English (e.g. TV, radio, the Internet, etc.) and talking to self in English
6. transfer information into the form preferred or easier to understand and memorize for use
7. use reference materials such as dictionaries, glossaries, thesaurus, grammar books, etc. to solve problems in reading, writing, pronunciation, vocabulary, etc. reflect on their language learning in class and evaluate how well they are learning and think about what could be done to improve the learning process

ภาคผนวก 5

แบบสอบถามผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้
 แบบสอบถามมีจำนวน 13 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามนี้ครอบคลุมการบริหารหลายระดับและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อสถาบันของท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับภูมิภาคภาคใต้และระดับประเทศโดยรวม ในกรณีสถาบันของท่านมีหลายวิทยาเขต ขอความกรุณาให้ข้อมูล ณ ปีการศึกษา 2546 เฉพาะวิทยาเขตที่ท่านรับผิดชอบโดยตรงเท่านั้น

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถาบัน

1. ชื่อสถาบัน

2. สังกัด

☐ 2.1. รัฐบาล

☐ 2.2. ในกำกับของรัฐบาล

☐ 2.3. เอกชน

3. ระดับที่เปิดสอนและจำนวนนักศึกษา (กรุณาระบุจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในทุกระดับการศึกษา)

☐ 3.1 ปริญญาตรี จำนวนผู้เรียน _____ คน

☐ 3.3 ปริญญาเอก จำนวนผู้เรียน _____ คน

☐ 3.2 ปริญญาโท จำนวนผู้เรียน _____ คน

☐ 3.4 อื่นๆ ที่สูงกว่าปริญญาตรี จำนวนผู้เรียน _____ คน

เช่น วุฒิปด (โปรดระบุ) _____

4. หลักสูตรนานาชาติซึ่งรับนักศึกษาต่างประเทศที่เปิดสอนในสถาบัน

ชื่อหลักสูตร	ระดับ/ประเภท				ภาษาต่างประเทศ ที่ใช้สอน
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ระยะสั้น	

5. จำนวนนักศึกษาต่างประเทศในสถาบัน

ตอนที่ 2 นโยบาย

1. สถาบันของท่านมีนโยบายศึกษาความต้องการภาษาต่างประเทศในตลาดแรงงานหรือไม่

☐ 1.1 มี

☐ 1.2 ไม่มี

หากมี นโยบายอยู่ในระดับใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1.1.1 ภาควิชา

☐ 1.1.2 คณะ

☐ 1.1.3 สถาบัน

2. สถาบันของท่านมีนโยบายศึกษาความต้องการภาษาต่างประเทศของผู้เรียนหรือไม่

☐ 2.1 มี

☐ 2.2 ไม่มี

หากมี นโยบายอยู่ในระดับใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 2.1.1 ภาควิชา

☐ 2.1.2 คณะ

☐ 2.1.3 สถาบัน

3. สถาบันของท่านให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศอย่างไร (โปรดเรียงลำดับตามความสำคัญ)

_____ อังกฤษ

_____ จีน

_____ พม่า

_____ ฝรั่งเศส

_____ ญี่ปุ่น

_____ เขมร

_____ เยอรมัน

_____ เกาหลี

_____ เวียดนาม

_____ สเปน

_____ มลายู

_____ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

_____ อิตาลี

_____ อาหรับ

4. สถาบันของท่านมีนโยบายจัดสรรงบประมาณด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 4.1 จัดสรรตามความต้องการของภาควิชา/คณะที่

☐ 4.3 จัดสรรตามความต้องการของสถาบัน

รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

☐ 4.2 จัดสรรตามความต้องการของภาควิชา/คณะอื่นๆ

☐ 4.4 จัดสรรด้วยเหตุผลอื่น

(โปรดระบุ) _____

5. สถาบันของท่านมีนโยบายร่วมมือกับรัฐบาล/หน่วยงานต่างประเทศเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือไม่

☐ 5.1 มี

☐ 5.2 ไม่มี

หากมี โปรดระบุ

6. สถาบันของท่านมีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศหรือไม่

☐ 6.1 มี

☐ 6.2 ไม่มี

หากมี โปรดระบุเฉลี่ยกี่ปีครั้ง _____

7. สถาบันของท่านมีนโยบายพัฒนาศักยภาพผู้สอนภาษาต่างประเทศอย่างไร

☐ 7.1 ฝึกอบรม/ดูงาน

_____ คน/ปี _____ ครั้ง/คน

☐ 7.2 การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา

_____ คน/ปี _____ ครั้ง/คน

☐ 7.3 ศึกษาต่อ

_____ คน/ปี

☐ 7.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบัน

1. ภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในระดับต่าง ๆ และภาษาที่ใช้ในการสอนในระดับนั้น ๆ

1.1 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน สอนส่วนๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.2 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน สอนส่วนๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.3 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.4 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.5 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.6 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.7 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรแกรมน) _____				

1.8 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรแกรมน) _____				

1.9 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

1.10 ภาษา _____

ระดับ		ภาษาที่ใช้ในการสอน			
		ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน ส่วนอื่นๆ	ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน มากกว่าภาษาไทย	ใช้ภาษาไทยมากกว่า ภาษาต่างประเทศที่สอน	ใช้ภาษาไทย ส่วนอื่นๆ
ป.ตรี	เอก/โท				
	พื้นฐาน				
	เลือกเสรี				
ป.โท	สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
	พื้นฐาน				
	อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (โปรครระบุ) _____				

2. จำนวนผู้สอนภาษาต่างประเทศและสถานภาพ

(กรณีอาจารย์สอนมากกว่าหนึ่งภาษา กรุณานับอาจารย์ท่านนั้นในทั้งสองสถานะ)

ภาษาต่างประเทศ	จำนวนผู้สอนที่เป็นชาวไทย		จำนวนผู้สอนที่เป็นชาวต่างประเทศ	
	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	อาจารย์เต็มเวลา	อาจารย์รายชั่วโมง
2.1 อังกฤษ				
2.2 ฝรั่งเศส				
2.3 เยอรมัน				
2.4 สเปน				
2.5 อิตาลี				
2.6 จีน				
2.7 ญี่ปุ่น				
2.8 เกาหลี				
2.9 มลายู				
2.10 อาหรับ				
2.11 พม่า				
2.12 เขมร				
2.13 เวียดนาม				
2.14 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

3. จำนวนรวมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกชั้นปีทุกระดับในปัจจุบัน

ภาษาต่างประเทศ	จำนวนผู้สอนที่เป็นชาวไทย		จำนวนผู้สอนที่เป็นชาวต่างประเทศ	
	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	อาจารย์เต็มเวลา	อาจารย์รายชั่วโมง
2.1 อังกฤษ				
2.2 ฝรั่งเศส				
2.3 เยอรมัน				
2.4 สเปน				
2.5 อิตาลี				
2.6 จีน				
2.7 ญี่ปุ่น				
2.8 เกาหลี				
2.9 มลายู				
2.10 อาหรับ				
2.11 พม่า				
2.12 เขมร				
2.13 เวียดนาม				
2.14 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

4. ปัจจัยเสริมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

- ☐ 4.1 ห้องสมุดภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ
หากมี โปรดระบุภาษา
ภาษา _____ ภาษา _____
ภาษา _____ ภาษา _____
ภาษา _____ ภาษา _____
- ☐ 4.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา จำนวน _____ ห้อง รวมจำนวน _____ ที่นั่ง
- ☐ 4.3 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ☐ 4.4 คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ไม่ได้อยู่ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองหรือ
ห้องปฏิบัติการทางภาษา
- ☐ 4.5 ระบบอินเตอร์เน็ต
- ☐ 4.6 ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
- ☐ 4.6.1 โปรแกรมสำหรับสร้างบทเรียน ☐ 4.6.4 ห้องเรียนเสมือน (virtual classroom)
- ☐ 4.6.2 โปรแกรมสำหรับสร้างบททดสอบ ☐ 4.6.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
- ☐ 4.6.3 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
- ☐ 4.7 อื่น ๆ เช่น กระดานข่าว (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 4 ปัญหา

1. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในสถาบันของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1.1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนน้อยเกินไป	☐ 1.6 ขาดแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ
☐ 1.2 ภาระงานของผู้สอนมากเกินไป	☐ 1.7 ขาดวัสดุสนับสนุน
☐ 1.3 คุณภาพของผู้สอนต่ำ	☐ 1.8 ขาดการปรับปรุงหลักสูตร
☐ 1.4 คุณภาพของผู้เรียนต่ำ	☐ 1.9 งบประมาณไม่เพียงพอ
☐ 1.5 จำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป	☐ 1.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบัน ท่านมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอย่างไร

☐ 2.1 ในฐานะผู้บริหารระดับภาควิชา

☐ 2.2 ในฐานะผู้บริหารระดับคณะ

☐ 2.3 ในฐานะผู้บริหารระดับสถาบัน

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

**โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย**

ภาคผนวก 6

แบบสอบถามผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้

ภาษา _____

แบบสอบถามมีจำนวน 10 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามนี้จะไม่ผลกระทบบใด ๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับภูมิภาคภาคใต้และระดับประเทศโดยรวม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถาบันที่สังกัด

2. เพศ

☐ 2.1 ชาย

☐ 2.2 หญิง

3. อายุ

☐ 3.1 ต่ำกว่า 25 ปี

☐ 3.2 25 – 30 ปี

☐ 3.3 31 – 35 ปี

☐ 3.4 36 – 40 ปี

☐ 3.5 41 – 45 ปี

☐ 3.6 46 ปีขึ้นไป

4. วุฒิต่างการศึกษา

ระดับ	สถาบัน	ประเทศ	วิชาเอก	วิชาโท
4.1 ปริญญาตรี				
4.2 ปริญญาโท				
4.3 ปริญญาเอก				
4.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____				

2. จำนวนผู้เรียนภาษา _____ ตามประสบการณ์การสอนของท่าน

2.1 ระดับปริญญาตรี

2.1.1 วิชาเอก/โท

ทักษะที่สอน	จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 10 คน	11 – 20 คน	21 – 30 คน	มากกว่า 30 คน
2.1.1.1 ฟัง				
2.1.1.2 พูด				
2.1.1.3 อ่าน				
2.1.1.4 เขียน				
2.1.1.5 บูรณาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
2.1.1.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____				

2.1.2 วิชาพื้นฐาน

ทักษะที่สอน	จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 10 คน	11 – 20 คน	21 – 30 คน	มากกว่า 30 คน
2.1.2.1 ฟัง				
2.1.2.2 พูด				
2.1.2.3 อ่าน				
2.1.2.4 เขียน				
2.1.2.5 บูรณาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
2.1.2.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____				

2.1.3 วิชาเลือกเสรี

ทักษะที่สอน	จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 10 คน	11 – 20 คน	21 – 30 คน	มากกว่า 30 คน
2.1.3.1 ฟัง				
2.1.3.2 พูด				
2.1.3.3 อ่าน				
2.1.3.4 เขียน				
2.1.3.5 บูรณาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
2.1.3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____				

2.2 ระดับปริญญาโท

2.2.1 สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีนระดับปริญญาโท

ทักษะที่สอน	จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 10 คน	11 – 20 คน	21 – 30 คน	มากกว่า 30 คน
2.1.3.1 ฟัง				
2.1.3.2 พูด				
2.1.3.3 อ่าน				
2.1.3.4 เขียน				
2.1.3.5 บูรณาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
2.1.3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

2.2.2 วิชาพื้นฐาน

ทักษะที่สอน	จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 10 คน	11 – 20 คน	21 – 30 คน	มากกว่า 30 คน
2.1.3.1 ฟัง				
2.1.3.2 พูด				
2.1.3.3 อ่าน				
2.1.3.4 เขียน				
2.1.3.5 บูรณาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
2.1.3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

3. ภาระงานอื่น ๆ นอกเหนืองานสอนที่ท่านรับผิดชอบในปัจจุบัน เช่น งานบริหาร กรรมการวิชาการ

คณะทำงานปรับปรุงหลักสูตร

ผู้ประสานงานวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา

☐ 3.1 มี

☐ 3.2 ไม่มี

หากมี โปรดระบุ _____

4. ท่านคิดว่าภาระงานโดยรวมของท่าน

☐ 4.1 น้อย

☐ 4.2 เหมาะสม

☐ 4.3 มาก

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการใช้ภาษา _____

1. ท่านใช้ภาษา _____ ในกิจกรรมต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด
1.1 ในการสอน					
☐ 1.1.1 ระดับปริญญาตรี					
☐ วิชาเอก/โท					
☐ วิชาพื้นฐาน					
☐ วิชาเลือกเสรี					
☐ 1.1.2 ระดับปริญญาโท					
☐ สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน					
☐ วิชาพื้นฐาน					
☐ อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ (โปรดระบุ) _____					
1.2 ในงานอื่น ๆ นอกเหนือการสอน เช่น งานแปล งานล่าม และงานเขียน					
1.3 ในกิจกรรมประจำวัน เช่น ฟังวิทยุ ดูภาพยนตร์ และอ่านหนังสือพิมพ์					

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการสอนภาษา _____

	ไม่เลย	บางครั้ง	เป็นประจำ
1. ท่านวางแผนการสอนก่อนสอน			
2. ก่อนท่านจะวางแผนการสอนท่านได้ศึกษารายละเอียด กระบวนวิชา (course outline)			
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร/การเรียนการสอน			

4. ท่านเคยผลิตผลงานวิชาการประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 4.1 แต่ง/เรียบเรียงตำรา หรือเอกสารคำสอน	☐ 4.4 นำเสนอผลงานวิชาการ
☐ 4.2 งานวิจัย	☐ 4.5 งานแปล
☐ 4.3 เขียนบทความ	☐ 4.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 5 ความรู้ความสามารถด้านภาษา

1. กรุณาระบุทักษะ/เนื้อหาภาษาที่ท่านถนัดมากที่สุดตามลำดับ 3 รายการโดยเติมหมายเลขลงใน ☐ หน้าหัวข้อ (หมายเลข 1 หมายถึง ถนัดมากที่สุด)

☐ 1.1 ฟัง	☐ 1.2 พูด	☐ 1.3 อ่าน	☐ 1.4 เขียน
☐ 1.5 ไวยากรณ์	☐ 1.6 ศัพท์	☐ 1.7 ล่าม	☐ 1.8 แปล

2. กรุณาระบุทักษะ/เนื้อหาภาษาที่ท่านถนัดน้อยที่สุดตามลำดับ 3 รายการโดยเติมหมายเลขลงใน ☐ หน้าหัวข้อ

(หมายเลข 1 หมายถึง ถนัดน้อยที่สุด)

☐ 2.1 ฟัง	☐ 2.2 พูด	☐ 2.3 อ่าน	☐ 2.4 เขียน
☐ 2.5 ไวยากรณ์	☐ 2.6 ศัพท์	☐ 2.7 ล่าม	☐ 2.8 แปล

3. ท่านเคยรับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาหรือไม่

- ☐ 3.1 เคย ☐ 3.2 ไม่เคย

หากเคย กรุณาระบุชื่อการทดสอบนั้น (เช่น TOEFL IELTS) ปีที่ทดสอบ และคะแนนที่ได้ครั้งล่าสุดของการทดสอบแต่ละประเภท

ชื่อการทดสอบ	1. _____ ปี _____	คะแนนที่ได้ _____	
	2. _____ ปี _____	คะแนนที่ได้ _____	
	3. _____ ปี _____	คะแนนที่ได้ _____	

4. ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ภาษา _____ เหมาะสมที่จะเป็นผู้สอนภาษา _____ มากน้อยเพียงใด

	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
4.1 ระดับปริญญาตรี				
☐ วิชาเอก/โท				
☐ วิชาพื้นฐาน				
☐ วิชาเลือกเสรี				
4.2 ระดับปริญญาโท				
☐ สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน				
☐ วิชาพื้นฐาน				
☐ อื่น ๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ (โปรแกรม)				

โปรดระบุเหตุผล

ตอนที่ 6 การพัฒนาศักยภาพภาษา_____และการสอนภาษา_____
--

1. กรุณาให้ข้อมูลประสบการณ์การไปอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนาและเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศของท่าน

ประสบการณ์	ประเทศ	เรื่อง		ระยะเวลา	ปีพ.ศ.
		เกี่ยวกับภาษา _____ และการสอนภาษา _____	ไม่เกี่ยวกับภาษา _____ และการสอนภาษา _____		
อบรม					
ดูงาน					
ประชุม/สัมมนา					
เสนอผลงาน วิชาการ					

2 กรุณาให้ข้อมูลประสบการณ์การไปอบรม ดูงาน และเสนอผลงานวิชาการที่เกี่ยวกับภาษา _____ และการสอนภาษา _____ ภายในประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของท่าน

ประสบการณ์	เรื่อง	ระยะเวลา	ปีพ.ศ.
อบรม			
ดูงาน			
เสนอผลงาน วิชาการ			

3. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาท่านได้ไปประชุม/สัมมนาในประเทศในหัวข้อเกี่ยวกับภาษา _____ และ
การสอนภาษา _____ เฉลี่ยปีละ _____ ครั้ง
4. ท่านพัฒนาความรู้และทักษะภาษา _____ ด้วยวิธีการต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

	ไม่ทำเลย	ทำน้อยที่สุด	ทำน้อย	ทำมาก	ทำมากที่สุด
4.1 เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่านตำรา					
4.2 ฟังข่าวภาษาต่างประเทศ					
4.3 อ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ					
4.4 เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
4.5 สนทนากับชาวต่างประเทศ					
4.6 ฟังเพลง/ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม					
4.7 สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต					
4.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

5. กรุณาระบุทักษะ/เนื้อหาภาษา _____ ที่ท่านต้องการพัฒนามากที่สุดตามลำดับ 3 รายการ โดยเติม
หมายเลขลงใน ☐ หน้าหัวข้อ (หมายเลข 1 หมายถึง ต้องการพัฒนามากที่สุด)
- ☐ 5.1 ฟัง ☐ 5.2 พูด ☐ 5.3 อ่าน ☐ 5.4 เขียน
- ☐ 5.5 ไวยากรณ์ ☐ 5.6 ศัพท์ ☐ 5.7 ล่าม ☐ 5.8 แปล

ตอนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษา _____

1. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษา _____ ของท่านมาจากสาเหตุต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อย
เพียงใด

	ไม่เป็น ปัญหาเลย	เป็นปัญหา น้อยที่สุด	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด
1.1 เวลาสำหรับการเรียนการสอนน้อยเกินไป					
1.2 ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป					
1.3 ขีดจำกัดความรู้ด้านภาษา _____ ของผู้สอน					
1.4 ขาดความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน					
1.5 ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน					
1.6 ขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน					
1.7 จำนวนผู้เรียนในชั้นมากเกินไป					
1.8 ผู้เรียนไม่มีความพร้อม					
1.9 สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม					
1.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 8 ทักษะต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

1. ท่านคิดว่าภาษาต่างประเทศใดจำเป็นสำหรับนักศึกษาไทย (กรุณาเรียงตามลำดับความสำคัญ)

- 1.1 _____
- 1.2 _____
- 1.3 _____
- 1.4 _____

2. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนภาษา _____ ควรเน้นทักษะ/เนื้อหาต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

	ระดับปริญญาตรี				ระดับปริญญาโท			
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
2.1 ฟัง								
2.2 พูด								
2.3 อ่าน								
2.4 เขียน								
2.5 ไวยากรณ์								
2.6 ศัพท์								
2.7 แพลต								
2.8 ล่าม								
2.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____								

3. ในการสอนภาษา _____ ท่านใช้กิจกรรมเสริมทักษะต่อไปนี้ส่งเสริมการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด
3.1 ร้องเพลง					
3.2 เล่นเกมทางภาษา					
3.3 เล่นละคร					
3.4 เล่าเรื่อง					
3.5 พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน					
3.6 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม					
3.7 เขียนบันทึกประจำวัน					
3.8 โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต					
3.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

4. จากประสบการณ์การสอนของท่าน กิจกรรมเสริมทักษะใดต่อไปนี้ท่านใช้แล้วได้ผลในการส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษา _____ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 4.1 ร้องเพลง	☐ 4.4 เล่าเรื่อง	☐ 4.7 เขียนบันทึกประจำวัน
☐ 4.2 เล่นเกมทางภาษา	☐ 4.5 พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	☐ 4.8 โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต
☐ 4.3 เล่นละคร	☐ 4.6 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม	☐ 4.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

5. ท่านเลือกสอนภาษา _____ ด้วยเหตุผลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 5.1 มีความเชี่ยวชาญด้านภาษา	☐ 5.4 มีใจรักการสอน
☐ 5.2 มีใจรักด้านภาษา	☐ 5.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
☐ 5.3 สำเร็จการศึกษาด้านภาษาที่สอน	

6. ท่านมีความพึงพอใจในการเป็นผู้สอนภาษา _____ เพียงใด

☐ 6.1 มากที่สุด	☐ 6.2 มาก	☐ 6.3 น้อย	☐ 6.4 น้อยที่สุด
- โปรดระบุเหตุผล _____
- _____
- _____
- _____

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภาคผนวก 7

แบบสอบถามผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษา
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้

ภาษา _____

แบบสอบถามมีจำนวน 6 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามนี้จะไม่ผลกระทบบใด ๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับภูมิภาคภาคใต้และระดับประเทศโดยรวม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อสถาบัน _____
2. เพศ
☐ 2.1 ชาย ☐ 2.2 หญิง
3. อายุ _____ ปี
4. ท่านเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ _____ คณะ _____
 ระดับ ☐ 4.1 ปริญญาตรี วิชาเอก _____ วิชาโท _____
☐ 4.2 ปริญญาโท สาขาวิชา _____
5. เชื้อชาติ
☐ 5.1 ไทย ☐ 5.2 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
6. สัญชาติ
☐ 6.1 ไทย ☐ 6.2 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
7. ภูมิลำเนา (จังหวัด) _____
8. อาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

อาชีพ	บิดา	มารดา	ผู้ปกครอง (กรณีผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายไม่ใช่ บิดามารดา หรือตัวท่านเอง)
8.1 รับจ้าง			
8.2 เกษตรกร			
8.3 ค้าขาย			
8.4 ธุรกิจส่วนตัว			
8.5 รับราชการ			
8.6 พนักงานรัฐวิสาหกิจ			
8.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____			

9. รายได้ต่อเดือนโดยรวมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

☐ 9.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

☐ 9.3 20,001 บาท – 30,000 บาท

☐ 9.2 10,001 บาท – 20,000 บาท

☐ 9.4 30,001 บาท ขึ้นไป

10. (สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี)

10.1 ท่านสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

10.2 ท่านเข้าเรียนระดับปริญญาตรีโดยระบบ

☐ 10.2.1 สอบคัดเลือกโดยทบวงมหาวิทยาลัย (สอบรวม) ☐ 10.2.3 สอบคัดเลือกโดยคณะ (โครงการพิเศษ)

☐ 10.2.2 สอบคัดเลือกโดยสถาบัน (สอบตรง) ☐ 10.2.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

11. (สำหรับนักศึกษาปริญญาโท)

ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบัน/มหาวิทยาลัย _____

12. คะแนนเฉลี่ยสะสมในหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษา (ถ้ามี)

☐ 12.1 ระดับปริญญาตรี _____

☐ 12.2 ระดับปริญญาโท _____

13. ท่านใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่

☐ 13.1 ใช่

☐ 13.2 ไม่ใช่

หากใช่ โปรดระบุภาษาและทักษะที่ใช้

ภาษาที่ใช้	ทักษะที่ใช้			
	ฟัง	พูด	อ่าน	เขียน
1.				
2.				
3.				

14. ภาษาต่างประเทศที่ท่านเคยเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 14.1 อังกฤษ

☐ 14.5 อิตาลี

☐ 14.9 มลายู

☐ 14.12 เขมร

☐ 14.2 ฝรั่งเศส

☐ 14.6 จีน

☐ 14.10 อาหรับ

☐ 14.13 เวียดนาม

☐ 14.3 เยอรมัน

☐ 14.7 ญี่ปุ่น

☐ 14.11 พม่า

☐ 14.14 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

☐ 14.4 สเปน

☐ 14.8 เกาหลี

15. ภาษาต่างประเทศที่ท่านกำลังเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 15.1 อังกฤษ

☐ 15.5 อิตาลี

☐ 15.9 มลายู

☐ 15.12 เขมร

☐ 15.2 ฝรั่งเศส

☐ 15.6 จีน

☐ 15.10 อาหรับ

☐ 15.13 เวียดนาม

☐ 15.3 เยอรมัน

☐ 15.7 ญี่ปุ่น

☐ 15.11 พม่า

☐ 15.14 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

☐ 15.4 สเปน

☐ 15.8 เกาหลี

16. ท่านเรียนภาษา_____ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 16.1 ความสนใจ

☐ 16.3 มีประโยชน์

☐ 16.2 หลักสูตรบังคับ

☐ 16.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

17. ท่านเริ่มเรียนภาษา_____ ในระดับใด

☐ 17.1 อนุบาล

☐ 17.2 ประถม

☐ 17.3 มัธยม

☐ 17.4 มหาวิทยาลัย

18. ครูภาษา_____ คนแรกของท่านเป็นชาว

☐ 18.1 ไทย

☐ 18.2 ต่างประเทศ

19. กรุณาระบุผลการเรียนภาษา_____ ที่ท่านเคยได้รับในระดับอุดมศึกษา

(สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ให้ระบุผลการเรียนในภาคการศึกษาสุดท้ายในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

19.1 ผลการเรียนสูงสุด ☐ A ☐ B⁺/B ☐ C⁺/C ☐ D⁺/D ☐ E/F

19.2 ผลการเรียนต่ำสุด ☐ A ☐ B⁺/B ☐ C⁺/C ☐ D⁺/D ☐ E/F

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษา_____ และการเรียนภาษา_____

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านชอบเรียนภาษา_____ มากน้อยเพียงใด					
2. ท่านคิดว่าภาษา_____ มีประโยชน์ในด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
2.1 การศึกษา					
2.2 การทำงาน					
2.3 ชีวิตประจำวัน					
3. ท่านได้แรงจูงใจในการเรียนภาษา_____ จากบุคคล ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
3.1 ครูไทย					
3.2 ครูชาวต่างประเทศ					
3.3 พ่อแม่					
3.4 เพื่อน					
3.5 บุคคลในวงการบิน/สื่อ					
3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					
4. ท่านมีทักษะภาษา_____ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
4.1 การฟัง					
4.2 การพูด					
4.3 การอ่าน					
4.4 การเขียน					

	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
5. ท่านต้องการปรับปรุงทักษะภาษา _____ ต่อไปนี้อย่างน้อยเพียงใด					
5.1 การฟัง					
5.2 การพูด					
5.3 การอ่าน					
5.4 การเขียน					
6. ท่านใช้ภาษา _____ ในการทำกิจกรรม ต่อไปนี้อย่างน้อยเพียงใด					
6.1 การดูหนัง					
6.2 การฟังเพลง					
6.3 การสนทนากับเจ้าของภาษา					
6.4 การเรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา					
6.5 การฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน					
6.6 การสอบในชั้นเรียน					
6.7 การสอบเพื่อเรียนต่อ					
6.8 การทำงาน					
6.9 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					
7. กิจกรรมต่อไปนี้ มีประโยชน์และช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา _____ ของท่าน อย่างน้อยเพียงใด					
7.1 การร้องเพลง					
7.2 การเล่นเกมทางภาษา					
7.3 การเล่าเรื่อง					
7.4 การพูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน					
7.5 การเล่นเกม					
7.6 การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำรา สื่อ และอื่น ๆ					
7.7 การทนายปัญหา					
7.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					
8. ท่านต้องการฝึกทักษะภาษา _____ ในต่างประเทศ อย่างน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ภาษา _____

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษา _____ จากแหล่งเรียนรู้/สื่อ/กิจกรรมต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

	ไม่เคย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1.1 หนังสือ/สิ่งพิมพ์					
1.2 ตำราเรียน					
1.3 เพลง					
1.4 รายการวิทยุ					
1.5 รายการโทรทัศน์					
1.6 ภาพยนตร์					
1.7 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ / อินเทอร์เน็ต					
1.8 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self - access center)					
1.9 กิจกรรมค่ายภาษาต่างประเทศ					
1.10 การสนทนากับเจ้าของภาษา					
1.11 การฝึกทำแบบฝึกหัดและข้อสอบ					
1.12 การเรียนเสริมทักษะจากแหล่งภายนอก					
1.13 การไปต่างประเทศ					
1.14 การทำงาน					
1.15 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการเรียนภาษา _____

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านมีพฤติกรรมการเรียนภาษา _____ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

	ไม่เคย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1.1 เข้าเรียนสม่ำเสมอ					
1.2 ทบทวนบทเรียน					
1.3 ส่งงาน/การบ้าน					
1.4 ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน					
1.5 ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน					
1.6 ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง					
1.7 ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต					
1.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 5 การใช้ภาษา _____ ในอนาคต

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เมื่อท่านจบการศึกษา หากมีโอกาสศึกษาต่อ

	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1.1 ท่านมีความประสงค์จะศึกษาต่อทันที					
1.2 ท่านมีความประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบัน					
1.2.1 ในประเทศ					
1.2.2 ต่างประเทศ					
1.3 ท่านคิดว่าจะมีโอกาสได้ใช้ภาษา _____ เพื่อการเรียนต่อ					
1.4 ท่านมีความพร้อมในการใช้ภาษา _____ เพื่อการเรียนต่อ					

2. เมื่อท่านจบการศึกษา หากมีโอกาสทำงาน

	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
2.1 ท่านมีความประสงค์จะทำงานทันที					
2.2 ท่านมีโอกาสได้ใช้ภาษา _____ เพื่อการทำงาน					
2.3 ท่านมีความพร้อมในการใช้ภาษา _____ เพื่อการทำงาน					

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

**โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย**

ภาคผนวก 8

ความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

1. ปัญหาบุคลากร

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. การขาดแคลนบุคลากร 1.1 การขาดแคลนอาจารย์ 1.1.1 จำนวนอาจารย์กับภาระงานไม่สมดุลกัน อาจารย์มีภาระงานสอนมากเกินไป ทำให้ส่งผลถึงการทำงาน การเตรียมตัว การเตรียมสอน การค้นคว้าวิจัย การสืบค้นเทคนิคการสอนใหม่ๆ มาให้นักศึกษา การเปิดรายวิชาเลือกเสรี ควรจัดสรรอัตรากำลังให้เพียงพอ	1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	1. สถาบันราชภัฏ (ความถี่ = 2) 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 3. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 4. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 3. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
1.1.2 อาจารย์ชาวต่างประเทศมีจำนวนน้อย ผู้เรียนไม่มีโอกาสเรียนกับเจ้าของภาษาอย่างทั่วถึง สถาบันควรสนับสนุนงบประมาณการจ้างอาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาซึ่งปัจจุบันยังหาได้ยากมาก	1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 2. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	1. สถาบันราชภัฏ (ความถี่ = 2) 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2	
1.1.3 อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศมีภาระต้องช่วยงานอื่นๆ มาก			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3
รวมความถี่การระบุปัญหาการขาดแคลนอาจารย์	4	9	4
1.2 การขาดแคลนบุคลากรสนับสนุน 1.2.1 เจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนน้อย สถาบันควรสนับสนุน		สถาบันราชภัฏ	
1.2.2 การจัดการ/บริหารอาจารย์ชาวต่างประเทศ ควรจะทำให้มีประสิทธิภาพ การจัดจ้าง การขอ work permit และการขอต่อ visa ควรจะมีบุคลากรที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ชาวต่างประเทศและผู้ประสานงานในการดำเนินการกับทางวิทยาเขต อาจต้องปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร จัดหน่วยงานที่มีคนรู้ภาษาต่างประเทศทำงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ทุกวิทยาเขตจำเป็นต้องมีหน่วยงาน International Office ที่มีคนซึ่งสามารถและรู้งานดำเนินการด้านต่างประเทศ		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3
รวมความถี่การระบุปัญหาการขาดแคลนบุคลากรสนับสนุน	-	2	1

1 ปัญหาบุคลากร (ต่อ)

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
2. การพัฒนาอาจารย์ 2.1 อาจารย์ผู้สอนควรได้รับการพัฒนาด้านความสามารถในการใช้ภาษาและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เช่น ลักษณะการเรียนการสอนภาษา วิธีการสอนและการสอบ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ESP	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 2. มหาวิทยาลัยของรัฐวิทยาเขต 2 3. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
2.2 ควรมีความร่วมมือกับสถาบันทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และโลกทัศน์ การแลกเปลี่ยนควรกระทำในระดับที่เท่าเทียมกัน คือมีทั้งให้และรับ	มหาวิทยาลัยของรัฐวิทยาเขต 3	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ
2.3 ควรจัดหาทุนสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสไปต่างประเทศในโอกาสต่างๆ เช่น ประชุมเชิงวิชาการ ผักกอบระยะสั้น	สถาบันราชภัฏ		
2.4 ควรเพิ่มมาตรฐานการใช้ภาษาต่างประเทศของอาจารย์ผู้สอนโดยการให้อาจารย์มีประสบการณ์ตรงกับการใช้ภาษาที่สอนในสถานการณ์จริง ซึ่งจะช่วยให้รู้และเข้าใจลึกซึ้งถึง “สังคม” ของภาษาต่างประเทศนั้นๆ		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
2.5 ควรมี Collaboration และ Cooperation กับสถาบันการสอนภาษาอังกฤษที่มีความเชี่ยวชาญด้าน ELT และ ESP เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาอาจารย์		มหาวิทยาลัยของรัฐวิทยาเขต 1	
2.6 ควรส่งอาจารย์ไปประเทศเจ้าของภาษาทุกๆ 3-5 ปี		มหาวิทยาลัยของรัฐวิทยาเขต 1	
2.7 ควรเปิดสอนในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี เพื่อให้คณาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศได้มีโอกาสดำเนินงานด้านวิชาการ โดยเฉพาะงานวิจัยมากขึ้น		มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	
รวมความถี่การระบุปัญหาการพัฒนาอาจารย์	4	8	2
รวมความถี่การระบุปัญหาบุคลากรทั้งหมด	8	19	7

2. ปัญหาหลักสูตร

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. ต้องให้นักศึกษาเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมให้ครบ 12 หน่วยกิตตามเกณฑ์ของคณะกรรมการอุดมศึกษา ในปัจจุบันรายวิชาบังคับตามโครงสร้างของหลักสูตรน้อยเกินไป ไม่เพียงพอที่จะพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะถึงขั้นใช้งานได้ ควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับของทุกวิชาเอก และควรจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปี 1-4	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ (2)	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัย ของรัฐ วิทยา เขต 1
2. ควรเชื่อมโยง/บูรณาการการใช้ภาษากับการศึกษาในสาขาวิชาเอกของนักศึกษาหรือวิชาอื่นๆที่สามารถบูรณาการได้	มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	สถาบันราชภัฏ	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัย ของรัฐ วิทยา เขต 1
3. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ใช้ได้กับความเป็นจริง และมีประโยชน์ในงานอาชีพต่อไปในอนาคต		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	
4. อาจารย์และนักศึกษาควรมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับจุดประสงค์และมาตรฐานของหลักสูตร		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	สถาบันราชภัฏ
5. เป้าหมายของหลักสูตรควรชัดเจนและไม่เกินความจริง โดยคำนึงถึงพื้นฐานความสามารถของนักศึกษา เช่น ผู้เรียนซึ่งมีพื้นฐานด้านภาษาอ่อนมากต้องอ่านตำราภาษาอังกฤษ 1 เล่มได้ในเวลา 3 วัน			มหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐ
6. หากสามารถเพิ่มความหลากหลายของภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน ได้ก็จะเป็นดี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงงบประมาณที่จะมาสนับสนุนด้วย		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	
7. หลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐานที่ใช้เหมือนกันหมดทุกคน ทุกมหาวิทยาลัยย่อมไม่เกิดผล เพราะผู้เรียนต่างสาขาวิชากันอาจมีเป้าหมายในการเรียนภาษาต่างประเทศต่างกัน			มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ
8. ควรจัดหลักสูตรอบรมภาษาต่างประเทศต่างๆระยะสั้น โดยมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ (2)	สถาบันราชภัฏ
9. ควรให้นักศึกษาทุกคนเรียน ESP ทุกเทอมจนกระทั่งจบการศึกษา			สถาบันราชภัฏ
10. ควรเสริมไวยากรณ์เพื่อเพิ่มความแกร่งทางด้านการอ่านและเขียนให้แก่นักศึกษา และควรปูพื้นฐานการออกเสียง (Phonetics) เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูด (2)			สถาบันราชภัฏ
11. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกรณีพิเศษ เช่น ฝึกอบรมเป็นระยะๆ เพื่ออนุวัตตามโครงการ Exit Exam			สถาบันราชภัฏ

2. ปัญหาหลักสูตร (ต่อ)

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
12. ให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกเสรี		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
13. ตารางเรียนของคณะอุตสาหกรรมบริการแน่นมากจนนักศึกษาไม่มีทางเลือก ต้องเรียนภาษาไปตาม package ที่จัดให้ ส่งผลให้นักศึกษาที่เก่งภาษาหรือเก่งคำนวณต้องเลือก package เดียวกับนักศึกษาที่ไม่เก่ง เป็นการเสียโอกาส และทำให้ยากต่อการสอน การแก้ไขภาษาอย่างเดียวยังไม่ประสบความสำเร็จ คณะจะต้องจัดโปรแกรมการเรียนในลักษณะของ modules และให้นักศึกษาลงทะเบียนวิชาต่างๆรวมทั้งภาษาใน module ที่จัดให้ แต่ตรงกับระดับของตัวเอง			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3
14. ควรปรับพื้นฐาน/ระดับภาษาให้นักศึกษาเข้าใหม่เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน เช่น จัด remedial course ก่อนเปิดเทอมเพื่อให้นักศึกษาได้รับการปรับพื้นฐาน/ระดับภาษา ก่อน แล้วจึงเริ่มเรียนรายวิชาปกติ		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 3. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3
รวมความถี่การระบุปัญหาหลักสูตร	4	13	15

3. ปัญหาปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. ควรมี self-access ที่สมบูรณ์แบบ มีระบบอินเตอร์เน็ต รวมทั้งสื่อการเรียนที่เหมาะสม	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 3. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	1. สถาบันราชภัฏ 2. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 3. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 4. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2

2. ควรจัดระบบการบริการสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เอื้อ คือนักศึกษามากที่สุด เช่น นักศึกษาทุกคนเข้าไปใช้ได้ เวลาเปิด-ปิดที่เหมาะสม	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ
3. ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย หูฟังเสียงหลายตัว และห้องทึบ สถาบันควรสนับสนุนงบประมาณปรับปรุง ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้ทันสมัยมากขึ้น ให้ทุกห้อง สามารถใช้สื่อแบบ multi media ได้	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 (2)		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2
4. ควรผลิตสื่อประเภท CAI และ Virtual classroom เพื่อ ใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวนมาก ตลอดจน พัฒนาศักยภาพของผู้สอนให้สามารถใช้สื่อเหล่านั้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2
5. ควรจัดหา software ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ เช่น CAI Virtual classroom	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2		
6. ห้องเรียนแคบ บางห้องมีเก้าอี้และโต๊ะ ไม่พอกับจำนวน นักศึกษาที่เข้าเรียน	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2		
รวมความถี่การระบุปัญหาปัจจัยที่ส่งเสริมการ เรียนการสอน	8	4	7

4. ปัญหาการเรียนการสอน

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. สอนแบบ teacher-centered มากกว่า student-centered	1. สถาบันราชภัฏ 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2		
2. การเรียนการสอนควรเน้นให้นักศึกษาฝึกในลักษณะ two-way communication และหลีกเลี่ยงการเรียนแบบ passive learning นักศึกษาไม่ควรเป็นเพียงผู้ฟังบรรยาย และไม่มีโอกาสได้ตอบ โดยใช้สำนวนหรือกระสวนภาษา			สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล
3. อาจารย์ควรมอบหมายให้นักศึกษาทำงาน นอกเหนือจากในห้องเรียน เพื่อให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึก ปฏิบัติและเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เช่น พบปะเจ้าของ ภาษา ค้นคว้าทาง internet ส่ง email สืบค้นจาก database			สถาบันราชภัฏ
4. อาจารย์ผู้สอนควรพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนให้มาก ที่สุดเท่าที่จะทำได้			สถาบันราชภัฏ
5. มีการจัดกิจกรรมเสริมเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะทักษะ ใน ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2

4. ปัญหาการเรียนการสอน (ต่อ)

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
6. การเรียนภาษาต่างประเทศต้องการฝึกทักษะในสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าความรู้ด้านวิชาการ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และอุปกรณ์เสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะ		มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	
7. ภาควิชาที่รับผิดชอบปรารถนาจะมีจำนวนนักศึกษาประมาณ 20 คนในแต่ละชั้นเรียน ซึ่งจะเป็นปัญหาในการที่จะจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน ทั้งเรื่องอาคาร/ห้องเรียน อาจารย์ผู้สอน และค่าตอบแทน		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	
8. จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มมากเกินไป ทำให้ฝึกทักษะได้ไม่ทั่วถึง แม้จะมีสื่ออย่างอื่นมาช่วย การฝึกทักษะโดยตรงกับผู้สอนก็ยังเป็นอยู่ หากจะให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ควรลดขนาดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการสอนภาษา เช่น การสอนทักษะการพูดและการเขียน ควรอยู่ในจำนวน 20-25 คน การสอนทักษะการอ่าน ควรอยู่ในจำนวน 30-35 คน/จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ ควรไม่เกินกลุ่มละ 15-20 คนในวิชาภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่ต้องฝึกทักษะตลอดเวลา/20-30 ก็น่าจะมากที่สุดแล้ว	1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3	1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1 2. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2	1. มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2 (2) 2. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
9. ควรมีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสนับสนุนผู้สอนและส่งเสริมให้นักศึกษาเรียน EL และ ESP ที่เปิดสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้ข้อจำกัดที่คณะมีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1	
รวมความถี่การระบุปัญหาการเรียนการสอน	4	5	6

5. ปัญหาการบริหารจัดการ

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. นโยบายการสอนภาษาต่างประเทศของแต่ละมหาวิทยาลัยต้องชัดเจนและปฏิบัติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารต้อง take action และต้องเปลี่ยนแนวคิดใหม่ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ			สถาบันราชภัฏ
2. ปัจจุบัน ปัญหาความขัดแย้งทางความคิด ทศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆยังมีสูง ส่งผลเสียค่อนข้างมาก ควรแก้ไขในระดับสถาบัน เช่น บรรจุข้าราชการ หรือจ้างใหม่ให้มากขึ้น (ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร)		สถาบันราชภัฏ	
3. สถาบันน่าจะอนุญาตให้ภาคธุรกิจเอกชนเข้ามาเปิดสอนภาษาต่างประเทศ เพราะปัจจุบันมีแฟรนไชส์ประเภทนี้มาก เป็นรายได้อีกทางหนึ่งของสถาบันด้วย เพียงแต่สถาบันควรเข้าไปกำกับเรื่องอัตราค่าบริการให้พอรับได้ ทั้งฝ่ายผู้ทำธุรกิจและฝ่ายผู้ให้บริการ		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
4. ปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา คือ การเป็นผู้ “ต่อยอด” การศึกษาให้กับผู้จบการศึกษาจากสถาบันในระดับต่ำกว่า คุณภาพของนักศึกษาที่รับเข้ามาเป็น input จะมีผลต่อการ “ต่อยอด” ทั้งด้านคุณภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอน		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
5. ภาควิชาควรลดภาระงานอื่นๆที่ไม่ใช่งานหลักลงบ้าง เช่น ภาระงานบริการวิชาการ		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1	
6. เปิดศูนย์ภาษาเพื่อฝึกอบรมและจัดทดสอบ	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1		
7. ควรจัดกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2
8. หลัการรายวิชายังเป็นต้องมียาวิชาบังคับก่อน (pre-requisite course) แต่นโยบายของคณะไม่ต้องการให้กำหนดรายวิชาบังคับก่อนเหมือนหลักสูตรภาษาอังกฤษ แต่ในความเป็นจริงนั้น วิชาภาษาต่างๆของภาควิชาภาษาตะวันออกยังจำเป็นต้องมียาวิชาบังคับก่อนเพื่อเป็นการปูพื้นฐาน ซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่นักศึกษาทุกคนเคยผ่านการเรียนภาษาอังกฤษมาแล้วนับสิบปี (ความขัดแย้งระหว่างภาควิชาและคณะ)			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2

5. ปัญหาการบริหารจัดการ (ต่อ)

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
9. การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาที่จัดว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างได้ผล (radical changes) ไม่สามารถกระทำได้ในระดับภาควิชา ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนภาษาจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวิชาอื่นซึ่งต้องมองเป็นองค์รวมของคณะ			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3
10. มอ.วช.ภูเก็ตมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ 2 หน่วยงาน ทำให้นักศึกษาเสียผลประโยชน์ในการเรียน หากจะทำให้นักศึกษาได้ใช้ศักยภาพของวิทยาเขตอย่างเต็มที่ ควรบูรรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบภาษาต่างประเทศและรับผิดชอบทั้งวิทยาเขต	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 3		
รวมความถี่การระบุปัญหาการบริหารจัดการ	2	4	4

6. ปัญหาคุณภาพผู้เรียน

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. จัดให้มีการสอบวัดระดับด้วยข้อสอบมาตรฐานของมหาวิทยาลัย หากต้องการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	สถาบันราชภัฏ	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 2
2. มหาวิทยาลัย/ประเทศไม่ควรเน้นปริมาณหรือรับนักศึกษาเข้าเรียนโดยไม่กำหนดคะแนนภาษาอังกฤษขั้นต่ำ ผู้ที่สมควรเรียนในมหาวิทยาลัยควรเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่สูงพอสมควร หากประเทศ/มหาวิทยาลัยต้องการจะให้ประเทศไทยหรือมหาวิทยาลัยมีความเป็นนานาชาติโดยนัยแห่งการใช้ภาษาอังกฤษ		มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1	มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1
3. ควรพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ให้แก่นักศึกษาควบคู่ไปกับพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษา เพราะทั้งสองทักษะนี้จะทำให้นักศึกษามีคุณสมบัติที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ			สถาบันราชภัฏ
4. นักศึกษาที่มีพื้นฐานไม่พอ ไม่กล้าเลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรี เพราะกลัวเกรดเฉลี่ยจะต่ำลง และแรงจูงใจให้เลือกเรียนไม่พอ		สถาบันราชภัฏ	
5. ควรจัดทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน (pre-test และ post-test)			มหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาเขต 1

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
6. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนให้เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น			มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
รวมความถี่การระบุปัญหาคุณภาพผู้เรียน	1	3	5

7. การตระหนักในบทบาทและความสำคัญของภาษา

ปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ	ระดับผู้บริหารที่ระบุปัญหา		
	สถาบัน	คณะ	ภาควิชา
1. ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นที่นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาอย่างละเอียด โดยเฉพาะการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสาร เมื่อจบการศึกษากับสถานประกอบการหรือเอกชนที่เป็นชาวต่างประเทศ สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เป็นโลกที่ไร้พรมแดน การรู้ภาษาต่างประเทศหลายภาษาจะทำให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและติดต่อสื่อสาร	สถาบันราชภัฏ	สถาบันราชภัฏ	
2. ขาดบรรยากาศการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้นักศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลในโลกยุคปัจจุบัน		สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	
รวมความถี่การระบุการตระหนักในบทบาทและความสำคัญของภาษา	1	2	-

ภาคผนวก 9

บทความสำหรับการเผยแพร่

จากการเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ในโครงการวิจัยเชิงสำรวจ “ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้” โดย ผ.ศ. ดร. อติศา เตียวและคณะ คณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จ. สงขลา ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และดำเนินการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2546-สิงหาคม 2547 พบว่าสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้มีจำนวนทั้งหมด 26 สถาบัน (30 หน่วยงาน) มีจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศรวมจำนวน 11 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี จีน ญี่ปุ่น เกาหลี มลายู อาหรับ และเขมร มีผู้สอนภาษาต่างประเทศรวม 347 ราย และผู้เรียน 12,464 ราย ภาษาที่มีการเรียนการสอนมากและหลากหลายที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาที่มีการเรียนการสอนในน้อยสถาบันที่สุด คือ ภาษาสเปนและอิตาลีซึ่งเป็นภาษาที่เพิ่งมีการเปิดสอนในภาคใต้

ภาษาอังกฤษมีเป็นภาษาที่มีการเรียนการสอนมากที่สุดในบรรดา 11 ภาษาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้และมีจำนวนผู้สอนและผู้เรียนมากที่สุด ภาษาญี่ปุ่นมีผู้เรียนมากเป็นลำดับสอง ตามด้วยภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาจีน ภาษาที่มีผู้เรียนน้อยที่สุดคือภาษาอิตาลี ซึ่งมีผู้สอนเพียง 1 รายซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศที่ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันและผู้สอนภาษาต่างประเทศเห็นตรงกันว่านักศึกษาไทยควรเรียนใน 5 ลำดับแรก คือ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และมลายู

ภาษาตะวันออกเช่นภาษาจีนและญี่ปุ่นมีความสำคัญและเป็นที่นิยมเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาจีนซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถาบันทุกแห่งให้ความสำคัญทั้งที่บางแห่งไม่ได้เปิดสอน ทำให้ผู้สอนภาษาจีนมีภาระงานสอนสูงสุดในบรรดา 11 ภาษา หากไม่นับผู้สอนภาษาสเปนซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ ปัญหาภาระงานสอนที่มีมากทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนและญี่ปุ่นมีผลงานวิชาการน้อยประเภที่สุด

ในด้านความพร้อมของสถาบันในการจัดการเรียนการสอนพบว่าปัญหาอันดับแรกของสถาบันคือการขาดแคลนบุคลากรด้านการสอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวนำไปสู่อีกหลายปัญหาที่เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการสอนภาษา นั่นคือปัญหาจำนวนผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป และภาระงานโดยรวมของผู้สอนมีมากเกินไป ปัญหาดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน

และความสามารถของผู้เรียน จึงไม่น่าแปลกใจที่ข้อค้นพบอีกประการหนึ่งของงานวิจัยนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาทั้งเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน มีเพียงกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษและเยอรมันที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาทั้งเพื่อการเรียนต่อและการทำงาน และกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาเกาหลีและญี่ปุ่นมีความพร้อมในการใช้ภาษาเพื่อการทำงานเพียงอย่างเดียว

นอกจากการขาดแคลนบุคลากรด้านการสอนแล้ว สถาบันส่วนใหญ่ยังขาดแคลนปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนภาษา เช่น สื่อ/อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน การขาดแคลนสื่อ/อุปกรณ์การสอนเป็นหนึ่งในปัญหาลำดับหนึ่งสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาที่ไม่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญในลำดับขั้นๆ โดยผู้บริหารสถาบัน เช่น ภาษาเยอรมัน สเปน อิตาลี อิตาลี อาหรับ มลายู และเขมร

ในความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาทั้งหมด ปัญหาผู้เรียนไม่พร้อมเป็นปัญหาอันดับหนึ่งในการเรียนการสอนภาษา ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาร่วมของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจากทุกสถาบันและมีความรุนแรงที่สุดที่สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ปัญหาผู้เรียนไม่พร้อมสามารถสะท้อนความจริงที่ว่านักศึกษาไทยมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาไม่เพียงพอ นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังพบว่าผู้เรียนไม่ค่อยมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษากับเจ้าของภาษา ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะศึกษาเพิ่มเติมจากตำราและสื่อซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบทางเดียว (one-way communication) และไม่สมจริง การศึกษาเพิ่มเติมจากตำราจะเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่านมากที่สุดและมีทักษะการพูดน้อยที่สุด

นอกจากตำราจะเป็นแหล่งฝึกฝนที่สำคัญที่สุดของผู้เรียนแล้ว ผลการวิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาเกือบทุกภาษาที่พัฒนาทักษะทางภาษาของตนด้วยการฟังเทปและอ่านตำราเป็นหลัก และคงจะไม่น่าแปลกใจที่จะพบว่าทักษะทางภาษาที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ถนัดที่สุด คือ ไวยากรณ์และการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสเพิ่มพูนศักยภาพด้วยการไปอบรม/สัมมนา/ดูงานทั้งในและต่างประเทศแตกต่างกัน น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นหนึ่งในกลุ่มภาษาที่มีโอกาสสูงสุดในการไปอบรม/สัมมนา/ดูงานด้านภาษาในต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาญี่ปุ่นไปอบรม/สัมมนา/ดูงานด้านภาษาในประเทศสูงสุด กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในบรรดากลุ่มตัวอย่างนำเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศมากที่สุด ในแง่ผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่จะมีผลงานการแต่งและเรียบเรียงตำรา/เอกสารการสอน ขณะที่งานวิจัยมีจำนวนน้อยที่สุด

บทบาทที่มีมากขึ้นของภาษาตะวันออกในประเทศไทย เช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี มีโอกาสพัฒนาทักษะทางภาษาด้วยการสนทนากับเจ้าของภาษามากกว่ากลุ่มอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาจีนมีโอกาสใช้ภาษาที่ตนสอนในชีวิตประจำวันมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาอังกฤษและมลายู ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษามลายูเป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่มีโอกาสพัฒนาทักษะทางภาษาด้วยการสนทนากับเจ้าของภาษา เนื่องจากส่วนหนึ่งของประชากรใน 4 จังหวัดภาคใต้ใช้ภาษาถิ่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษามลายู

ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถชี้ให้เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นศักยภาพและโอกาสการพัฒนา อันจะเป็นตัวป้อนที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการแก้ปัญหา ตลอดจนการกำหนดนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาคและประเทศและความจำเป็นของสภาวะการณ์โลกปัจจุบันที่ความสามารถทางภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการแข่งขันแทบทุกด้านแบบไร้พรมแดน